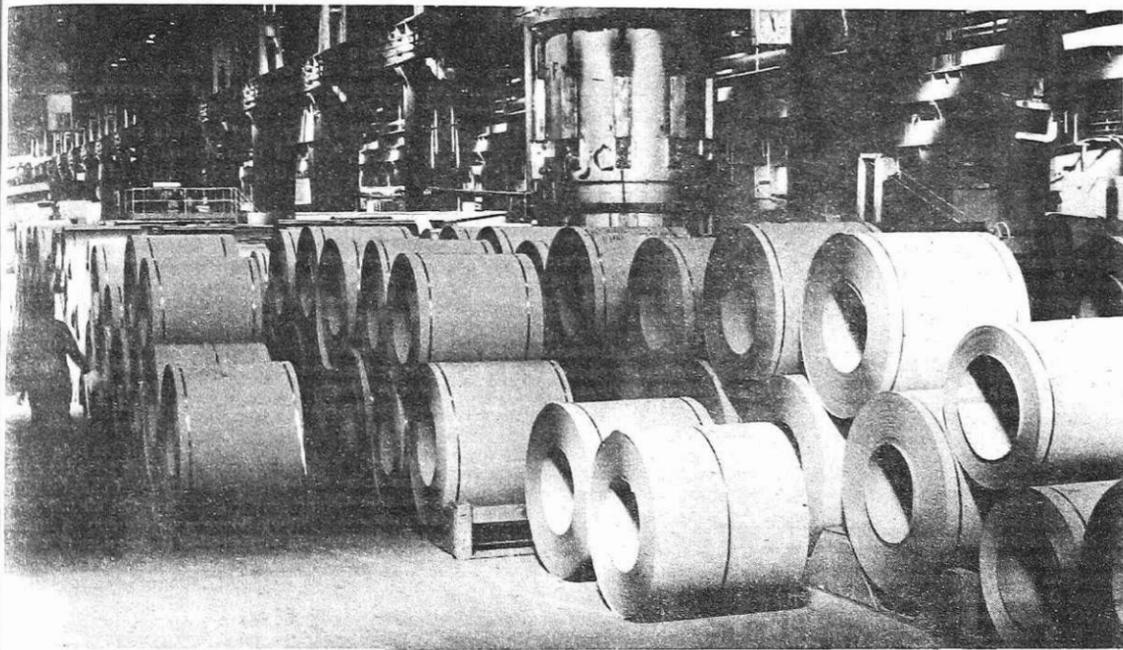

ŽELEZAR

Jesenice, 21. aprila 1988

Številka 16 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradašjka, lektorica Irena Bernetič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija Mira Keserovič in Dinka Catak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinarji 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Dinamo pločevina v HVB (foto: Irena Kučina)

Prodajni rezultati v marcu presegli pričakovanja

S prodajo izdelkov osnovnih dejavnosti v višini 31.834 t smo marca presegli družbeni načrt prodaje za 6 %, nekoliko nižji operativni program pa za 10,9 %. Vrednost prodanih izdelkov je znašala 34.313 mio din, neto realizacija, ki upošteva tudi tečajne razlike, pa je bila nižja za 1.511 mio din. Storitve prevajanja smo marca opravili le 69 t v HV Bela, čeprav jih v tem obratu nismo načrtovali, izpadle pa so vse načrtovane storitve v obratu PVT. Storitve TOZD Tehnične dejavnosti so marca zaostale za načrtovano realizacijo za 9 %.

Skupna zunanja bruto realizacija je marca znašala 35.479 mio din, neto realizacija pa je bila za 4,4 % nižja, v primerjavi z gospodarskim načrtom pa je bila dosežena neto realizacija ravno na načrtovani višini. Pregled prodaje po posameznih TOZD in obratih nam kaže, da je bila

marca prodaja v TOZD Ploščati program za 7 % višja kot smo načrtovali. Količinsko je za načrtovano višino prodaje zaostala le Valjarna bluming-štel in to za 1 %, medtem ko so ostali obrati v okviru TOZD Ploščati program presegli načrtovano količino prodaje. Načrtovano količino prodaje so najbolj presegli v HV Jesenice in sicer za 21 %.

TOZD Okrogli program je načrtovano količino prodaje presegla za 3 %, količino iz operativnega programa pa za 15 %. Če pogledamo še posamezne obrate znotraj TOZD, vidimo, da sta za načrtovano količino prodaje zaostala Jeklovlek in Žebljarna. Žebljarna je zaostala tudi za operativnim programom, medtem ko je Jeklovlek le-tega presegel za 2,9 %. Najboljše prodajne rezultate pa so dosegli v obratu Elektrode, saj so načrtovano količino prodaje presegli za 25 %.

Storitve prevajanja TOZD Ploščati program so bile za 31 % nižje, kot smo načrtovali, spremenjena pa je bila tudi struktura opravljenih storitev v primerjavi z gospodarskim načrtom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda

Kot vsako pomlad, ko se narava prebuja k življenju, tako se tudi letos že sedemindeset let pripravljamo, da slovesno proslavimo 27. april, dan ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Bolj ko postaja ta dan del naše slovenske zgodovine, bolj se zavedamo njegovega pomena.

Ustanovitev OF slovenskega naroda v tistih težkih dneh leta 1941, pomeni v naši narodni zgodovini prelomnico med tistim, kar smo pred tem bili, in tem, kar smo danes. Ko je izgledal položaj našega malega slovenskega naroda brezupen in so ga v težkih usodnih dneh izdali celo voditelji ter mu je fašizem namenil neizogibno smrt, so se v tem našem malem narodu prebudile sile nagona po samoohranitvi. Vse napredne narodove sile, vse napredne stranke, ki so se že prej borile proti staremu, zatirajočemu režimu, so se strnile v eno samo organizacijo, v široko Osvobodilno fronto slovenskega naroda. V njej so našli svoje mesto prav vsi pošteno misleči pripadniki našega naroda brez ozira na pripadnost prejšnjim strankam, na pretekle strankarske razprtije in svetovni nazor ali vero. Vsem je bil samo en skupen cilj — upreti se z vsemi narodovimi silami sovražniku. Za vse sprejemljiv program OF je oblikovala takrat strogo prepovedana, najnaprednejša ilegalna Komunistična stranka Slovenije. Okrog tega programa se je takrat strnil ves pošteno misleči slovenski narod: napredni meščani in intelektualci, revni zatirani kmetje, obrtniki in rokodelci, predvsem pa delavci. Komur je bila svetinja narodova svobodna prihodnost, kdor se je čutil pravega sina slovenskega naroda, ta se je vključil v OF, ker je videl v njej edino upanje za rešitev in svoje pravo mesto. V tistih usodnih časih, ko ni nihče več, razen nas samih, verjel v rešitev, smo se združili v OF uprli in po štirih letih nepopisnega trpljenja, muk, nečloveškega zatiranja in ko so številni žrtvovali svoja življenja, tudi zmagali. Cena zmage je bila za naš mali narod zelo visoka, toda vredna zgodovinskih pridobitev za takratne, sedanje in naše bodoče rodove. Zato s takšnim ponosom vsako leto praznujemo ta, v naši polpretekli zgodovini tako pomemben dan, dan ustanovitve OF slovenskega naroda.

V teh preteklih letih se je mnogo spremenilo, sledov vojne že dolgo ni. Slovenija je prenovljena, več kot polovica vsega je novega, modernega in sodobnega. Pa vendar so naše želje po napredku, po nadaljnjem hitrem razvoju tolikšne, da vsega storjenega in doseženega skoraj ne opazimo. Vedno ugotavljamo, česa se ni in česa nam manjka. Tako smo neredko kar krivični do samih sebe in si nočemo priznati velikih uspehov, doseženih prav na vseh področjih, od gospodarstva do kulture. Seveda želimo si še več, hitrejšega razvoja, ki bi šel v korak z razvitim svetom. Ob vsem tem pa vendar ne moremo pozabljati na preteklost, brez katere ne bi bilo sedanosti niti prihodnosti. Objektivneje bi morali razmišljati, da to, kar je danes sedanost, bo jutri preteklost in kar je danes prihodnost, bo jutri sedanost. Temu prirodnemu sosedstvu se ni mogoče odreči, zato nam tarnanje in nezadovoljstvo ne koristi, temveč prej škodi. Pravilnejše in naprednejše bi bilo, da tako kot v preteklosti strnemo naše sile, se zavemo svoje ustvarjalne moči in se tako kot v preteklosti po načelih OF, katere naslednica je Socialistična zveza, zavzamemo za napredek v razmerah, kakršne so v svetu in doma.

In na koncu še sporočilo mladim. Danes niso več dovolj le močne roke na odgovorni poti skozi življenje. Vaša pot je pred vami in vsakdo jo bo moral prehoditi sam zase. Za uspešno pot skozi življenje bo ste potrebovali poleg volje tudi mnoga znanja in mnoga spoznanja. Na poti v prihodnost ne bodo zadostovale le močne roke, temveč bo še pomembnejši bister razum.

S temi razmišljanji zaključujem in čestitam vsem občanom občine Jesenice ob 27. aprilu, dnevu ustanovitve OF slovenskega naroda.

Alojz Kalan

Strategija inovacijske družbe — iluzija ali stvarnost?

To vprašanje si v obliki tez zastavlja ZKS na bližnji konferenci. Cilji in strategija so zasnovani ambiciozno in odpirajo perspektive razvoja inovacijske družbe. Iz tega razloga so bile teze v javnosti dobro sprejete. Pojavlja pa se pomembno vprašanje, zakaj je nastal tako velik razkorak med resolucijami preteklih kongresov in stvarnostjo. Zaostala in poglabila so se vprašanja, ki smo si jih zastavili kot prednostna: inflacija, prestrukturiranje gospodarstva, izvoz na naravnost...

Člani postavljajo zahteve po odgovornosti tudi za ceno odhoda s prizorišča vseh tistih, ki se niso pripravili boriti za te usmeritve. Zgodovinska naloga, ki je postavljena pred organizacijo, ima samo dve poti razreševanja. Ena pot vodi v starinarstvo, druga pa v ustvarjanje organizacije napredno angažiranih ljudi. To je pot formiranja sodobne zveze komunistov, ki bo sposobna demokratičnega prehoda v 21. stoletje.

Za socializem po meri ljudi

Razprava in aktivnosti so bile tudi v naši občini vsebinsko bogate, predvsem pa zelo kritične. Med članstvom je prisotna zaskrbljenost zaradi slabih gospodarskih rezultatov. Velike izgube, nedoseganje načrtovanih obsegov proizvodnje, potencialni kandidati za likvidacijo, preteča brezposelnost... (platoji ob karavanškem predoru bodo relativno kadrovske nezahtevni). Prestrukturiranje v visoke tehnologije pa bo za občino težavna naloga, predvsem zaradi deficitarnosti izobraženih in usposobljenih kadrov in ustreznih programov. Pomembno mesto v nadaljnjem razvoju občine se odpira tudi v turizmu. Tu se srečujemo predvsem z dilemo, ali nadaljevati po utečeni poti sindikalnega turizma ali razvijati komercialni turizem. Za tako pot pa potrebujemo infrastrukturo, za kar pa so potrebna znatna sredstva, predvsem pa usklajenost vseh subjektov turističnega gospodarstva.

Razprave so se udeleževali predvsem komunisti iz družbenih dejavnosti, kar je razumljivo glede na težave in medle perspektive na tem področju.

Kadri in izobraževanje — to je nujnost razvoja. Zato se ponovno odpira vprašanje naše gimnazije, ki je bila ponos in simbol Jesenic, zato nas obvezuje, da to tudi ostane.

Konferenca je priložnost, da se potrdi usmeritev v demokratizacijo družbe, kjer se bodo vprašanja izpostavljala brez naprej določenega reda oziroma scenarija. Tak način dela pa zahteva javnost pri delu in odločanju forumov. Javna beseda in javni dialog pa nosi tudi zahtevo po večji odgovornosti za izrečene besede in dejanja.

Politični kapital, ki je bil ustvarjen po 10. kongresu ZKS, je skopnel. Konferenca je zato priložnost, da se del tega kapitala ponovno pridobi. Pridobimo ga lahko le, če bodo ZK in mladi govorili isti jezik, če bomo angažirani ob istih problemih, predvsem pa da bomo na skupnih področjih dosegli rezultate.

Igor Mežek
sekretar P OK ZKS

Hitreje in zavestno v preobrazbo gospodarstva

K poročilu o delu izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice za obdobje 1986—1988

Skupščina občine Jesenice je na zasedanju zborov skupščine, dne 13. 4. 1988, obravnavala in sprejela poročilo o delu izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice za obdobje 1986—1988. Poročilo je objavljeno v Delegatu št. 17. Predsednik izvršnega sveta Tomaž Keršmanc je poročilo uvodoma dopolnil z nekaterimi dejstvi, konkretnimi aktivnostmi izvršnega sveta in usmeritvami za nadaljnje delo, ki izhajajo iz nalog, opredeljenih v družbenem načrtu občine Jesenice. V nadaljevanju navajamo povzetke tega uvodnika.

Naloge izvršnega sveta v srednjeročnem obdobju 1986—1990 izvirajo iz opredeljenih družbenega načrta občine za to obdobje. Pooblastila IS in načini za doseg tako opredeljenih ciljev pa so še posebej določeni s 153. in 154. členom Statuta občine Jesenice.

Oboje pa je seveda pogojeno z materialnimi okviri gospodarstva občine. Zato je potrebno upoštevati okoliščine, v katerih se je delo izvršnega sveta pričelo, in situacijo, s katero se je izvršni svet soočil med svojim delom.

Izvršni svet je pričel delo v skoraj popolnoma novi zasedbi — praktično sta ostala le dva funkcionarja, ki nadaljujeta delo v sedanjem izvršnem svetu. Zaradi več razlogov je bi-

lo potrebno izvršno telo skupščine oblikovati skoraj popolnoma na novo. Razumljivo je, da je takšno koncipiranje zahtevalo precej hrabrosti vsakega izmed članov izvršnega sveta.

Izvršni svet je prevzel delo na začetku srednjeročnega obdobja, ki ga lahko označimo z nekaj bistvenimi značilnostmi:

— gospodarstvo in negospodarstvo je vedno bolj delovalo v pogojih administrativno vodene ekonomske politike kot odraz ekonomskega stanja države.

— Železarna je bila v polni meri zavzeta z investicijo v Jeklarno 2 — investicijska dejavnost je doživljala poln razmah.

(Nadaljevanje na 9. strani)

V Jeklarni 1 za 10,6 odstotka nad načrtovano količino

Po podatkih statistične službe smo do 18. aprila izdelali 48.410 ton skupne proizvodnje, kar je 96,3 % operativnega programa. Načrtovano količino skupne proizvodnje izpolnjujejo obrati: Jeklarna 1, HV Bela, PVT, Žičarna, Jeklovlek, Elektrode, Žebljarna in Valjarna žice.

V Jeklarni 1 presegajo načrtovano količino za 10,6 %, saj so vili 7.813 ton jekla.

V Jeklarni 2 so izdelali 99 šarž, kar je 8.260 ton jekla. Zaradi nepredvidenega remonta načrtovano količino dosegajo le 84,9 %.

V štirinajstih odpremnih dnevih smo prodali 19.300 ton končnih izdelkov, kar je 107 % družbenega načrta in 110,6 % operativnega programa. Uspešni odpremni obrati so: Valjarna bluming štel, HV Bela, PVT, Žičarna in Žebljarna.

20 let Valjarne žice in profilov

Kdor se je vživel v delo, je ostal

Eden od jubilarantov v Valjarni žici in profilov je tudi Anton Jakšič, ki je v ŽVP prišel iz stare žične valjarne. Predstavljamo pa vam tudi Ljubomira Galiča, dolgoletnega družbenopolitičnega delavca obrata in edinega še zaposlenega delavca iz bivše težke proge Javornik I.

Anton Jakšič (foto: Irena Kučina)

Anton Jakšič je v stari žični valjarni nazadnje delal kot valjavec na progi 460. V stari valjarni se je tako vživel v delo, da je februarja 1968 s težkim srcem prišel v novo valjarno žico in profilov. V stari valjarni je bilo delo sicer težje, vendar pa so bili delavci med seboj bolj povezani. V stari valjarni so delali pod težkimi pogoji in tudi delo samo je bilo res težko, zato so eno uro delali in pol ure počivali. Ob odmorih so se zbrali v garderobi in se pogovarjali. V novi valjarni žice pa proizvodnja tega ni več dopuščala.

Čeprav so gradili novo valjarno žico in profilov, je bila tehnologija zastarela, rekonstrukcija peči pa je bila potrebna že po nekaj letih. Custodis peč so namreč prenesli iz javorniške valjarne 1300, kjer je dobro delala, za Valjarno žico in profilov pa je bila hidravlika preslaba, prav tako ustroj gredi. Prvotno so imele gredi tri gibljive dele, vendar so to kmalu zamenjali. Zamenjali so tudi hidravliko, dno peči, podajne gredi, zakladalni stroj in sistem hlajenja, tako da je peč spremenjena 70-odstotno.

V Valjarni žici in profilov je Anton delal na progi 450, ki je bila predhodnica jumpinga. Čeprav so delovni pogoji težki, je zanj teh dvajset let zelo hitro minilo, tistih osem let v stari žični valjarni pa se je zaradi izredno težkega dela vlekle v nedogled. Vendar ima delo valjavcev žice tudi lepe strani, saj je zelo zanimivo; delo je vsak dan drugačno, čeprav je proizvodni postopek poznan. Zato so tisti, ki so se vživali v delo stare žične valjarne in sprejeli novo proizvodnjo v VŽP, v tem obratu tudi ostali. Poleg zanimivega dela so v VŽP tudi odnosi med sodelavci taki, da ga zadržujejo v tem obratu. Doma je iz Kočevja in se na Jesenicah še ni vživel, vendar pa dela v VŽP ne bi mogel zapustiti.

Ljubomir Galič je na teški progi valjarne Javornik I opravljal različna dela od ravnalca gredic do delovodje težke proge. Težko progo je tako spoznal v celoti, v Valjarno žico in profilov pa je prišel leta 1973 in kot

Ljubomir Galič (foto: Irena Kučina)

novinec začel delati v adjuštaži. Kasneje je postal dninski vodja, sedaj pa dela na pripravi valjev in valjavske armature.

V primerjavi s težko progo je delo v novi valjarni žice precej lažje, odnosi med sodelavci pa niso več tako pristni. Odnosi so še vedno zelo kolegialni, ne glede na izobrazbo in položaj, vendar so sedaj povezavi ne ustrezajo, ker je potrebnega preveč časa in dela za nabavo nekega materiala. Pred kratkim so imeli večurni zastoj, ker niso mogli dobiti potrebnega elektromateriala. Skladišča so namreč popoldan zaprta, ključa pa nima vsakdo.

Delavci Valjarne žice in profilov so veliko prispevali k spremembi v proizvodnji; spremenili so kalibracijo, armature in hladilni sistem ter veliko raznih malenkosti. Proga 320 je spremenjena v tolikšni meri, da je od prvotnega postrojenja nespremenjeno ostalo le ogrodje. Delavci so s svojim znanjem in izkušnjami v dvajsetih letih naprave tako spremenili, da bi se valjavec, ki se je pred dvajsetimi leti upokojil, težko znal.

Poleg večjega uvajanja elektronike v proizvodnjo bi delavci VŽP radi dosegli tudi to, da bi imel valjavec večji vpliv na vzdrževanje, ki naj bi bilo bolj povezano in odvisno od proizvodnje. Sedaj je obratno — proizvodnja je odvisna od volje vzdrževalcev, ki se novemu asortimentu VŽP in tempu proizvodnje zelo težko prilagajajo. Tudi sedanje skladiščno poslovanje valjavcem žice ne ustreza, ker je potrebnega preveč časa in dela za nabavo nekega materiala.

Ljubomir je nakazal tudi nekaj problemov, ki jih do sedaj nismo poznali (vsaj v taki povezavi ne). Rekel je, da smo v naši železarni stalno govorili in poudarjali, kako je delo v jeklarni in martinarni težko. Ko pa so ti delavci ob ukinitvi plavžev in martinovk prišli v valjarno žico, niso držali več kot nekaj dni. Osebnih dohodkov valjavcev in drugih delavcev v Valjarni žici in profilov so glede na pomen in rezultate proizvodnje preizkusili, pa tudi beneficirane delovne dobe nimajo, čeprav so pogoji dela prav taki, ali pa celo težji, kot v obratih, kjer beneficirajo imajo.

Delavci VŽP so veliko prispevali, da je delo lažje in manj nevarno, vendar njihovo delo še vedno zahteva tudi veliko odrekovanja in potrpljenja. Mladi pa tega danes nimajo več, tudi zanimanje za takšno delo je vedno manjše. Zato naša sogovornika (in tudi ostale delavce VŽP) resno skrbijo, kako bodo delali, ko bodo starejši delavci odšli v pokoj, mladih pa ni. Še bolj kot to pa jih boli, da njihova prihodnost drugim ni nič mar.

Lilijana Kos

20 let žične valjarne

Kolektiv obrata Valjarne žice in profilov vabi vse sodelavce in upokojence obratov žične valjarne in profilov Javornik, ki sta se leta 1971 združili v en obrat — v Valjarno žico in profilov, da se udeležijo slovesnosti v počastitev 20-letnice obstoja žične valjarne, ki bo 22. aprila, ob 16. uri v kulturnem domu Julke in Albina Fibernik na Javorniku.

Zelimo, da se slovesnosti udeležite v čim večjem številu.

Vabljeni

Prodajni rezultati v marcu presegli pričakovanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri pregledu strukture prodaje vidimo, da smo marca zaostali za načrtovano strukturo prodaje za 1,5 %, za strukturo doseženo marca lani zaostajamo za 4,8 %, v primerjavi s predhodnim mesecem pa smo strukturo prodanih izdelkov izboljšali za 2 %. Če pogledamo še posamezne obrate vidimo, da so načrtovano kvaliteto prodaje najbolj presegli v Valjarni bluming-štekel, zaostanek pa je bil največji v Valjarni debele pločevine. V primerjavi z istim mesecem lani pa je bila struktura prodaje boljša v PVT za 16 %, Elektrodah za 10 %, v Valjarni bluming-štekel za 14 % in v HV Jesenice za 2 %. Do največjega zaostajanja pa je prišlo v HV Bela.

Kumulativni podatki nam kažejo, da smo v Železarni Jesenice v prvem kvartalu prodali za 7 % več naših izdelkov kot smo načrtovali, operativni program prodaje pa smo presegli

za 8,9 %. S prodajo 90.046 t osnovne dejavnosti smo iztržili 94.159 mio din bruto realizacije. Opravili smo 480 t storitev prevajanja, kar je 66 % več kot smo načrtovali. Storitve TOZD Tehnične dejavnosti so znašale 2.637 mio din oziroma 98 % načrtovane vrednosti. Železarna Jesenice je tako v obdobju januar—marec ustvarila 96.920 mio din bruto realizacije.

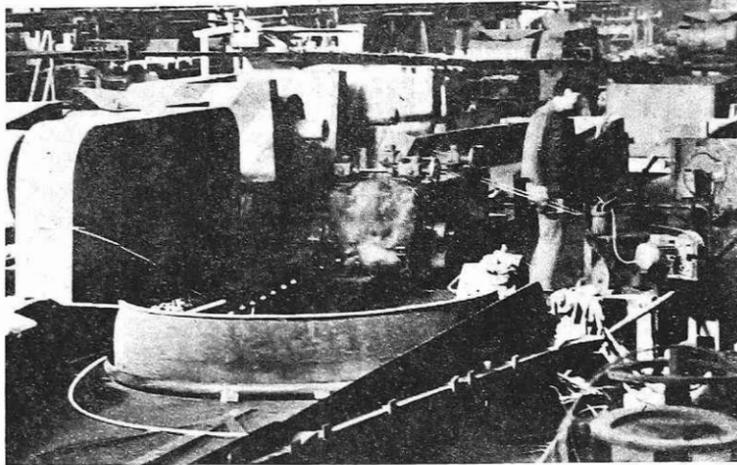
Pri pregledu prodajnih rezultatov prvega kvartala po posameznih TOZD v primerjavi z gospodarskim načrtom vidimo, da je TOZD Ploščati program načrtovano količino presegla za 8 %, TOZD Okrogli program pa za 5 %. V okviru TOZD Ploščati program so načrtovano količino prodaje najbolj presegli v obratu HV Jesenice za 20 %, prav vsi obrati pa so prodali več, kot smo predvideli z gospodarskim načrtom. V okviru TOZD Okrogli program pa so najboljše rezultate prodaje dosegli v Valjarni žici in profilov, slede jim Elek-

trode. Za načrtovano količino prodaje pa sta zaostali Žičarna in Zebljarna.

Struktura prodaje prvega kvartala je za načrtovano zaostala za 5 %, strukturo prodaje iz obdobja januar—marec 87 pa smo presegli za 1,5 %. Kakšna pa je bila struktura prodaje po posameznih obratih? Vidimo, da sta načrtovani kvalitetni asortiment dosegla le Valjarna bluming-štekel in Elektrode, struktura prodaje lanskega prvega kvartala pa je bila presežena v Valjarni bluming-štekel, HV Bela, HV Jesenice, PVT, Elektrodah in v Zebljarni.

S količinskimi rezultati prodaje v marcu, kot tudi v prvem kvartalu, smo lahko zadovoljni. Stremeti moramo, da bomo dosegli tudi načrtovano strukturo prodaje naših izdelkov, kar nam bo v primeru ugodnih cenovnih razmerij zagotovilo uspešen poslovni rezultat.

P. Marjanovič

Valjarna žice (foto: Irena Kučina)

Na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije Železarne Jesenice ter v skladu z 92. in 93. členom Statuta delovne organizacije Železarne Jesenice in 14. in 15. členom Pravilnika o delovnih razmerjih objavljamo

javni razpis

za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTOR SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati za direktorja splošnega sektorja morajo poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev za navedena dela in naloge, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba pravne usmeritve,
- pet let delovnih izkušenj,
- zunanjetrgovinska registracija.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »Za razpisno komisijo za imenovanje direktorja splošnega sektorja«, v osmih dneh po objavi tega razpisa na naslov: Kadroviski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Na osnovi 50. člena statuta delovne organizacije in 20. člena poslovnikova za delo samoupravnih organov in delegacij

sklicujem

6. sejo delavskega sveta Železarne, ki bo v torek, 26. aprila, ob 6.15 v dvorani samoupravljalcev.

Dnevni red:

1. Pregled izvajanja sklepov prejšnje seje (poročevalec: predsednik PO, Boris Bergant)
2. Osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb (poročevalec: direktor splošnega sektorja, Ivo Voh)
3. Predlog delitve sklada skupne porabe za leto 1988 (poročevalka: vodja odd. za družbeni standard, Vanja Simeonov)
4. Poročilo o poteku poskusne proizvodnje v Jeklarni 2 (poročevalec: direktor TOZD Talilnice, Janez Biček)
5. Poročilo o ugotovitvah službe družbenega knjigovodstva, vzrokih za ugotovljene nepravilnosti in ukrepih za njihovo odpravo (poročevalec: direktor FRS, Roman Smolej)
6. Poročilo o poteku razpisnega postopka za imenovanje podpredsednika PO za finance
7. Delegatska vprašanja in pobude

Predsednik delavskega sveta
Janez Kunstelj

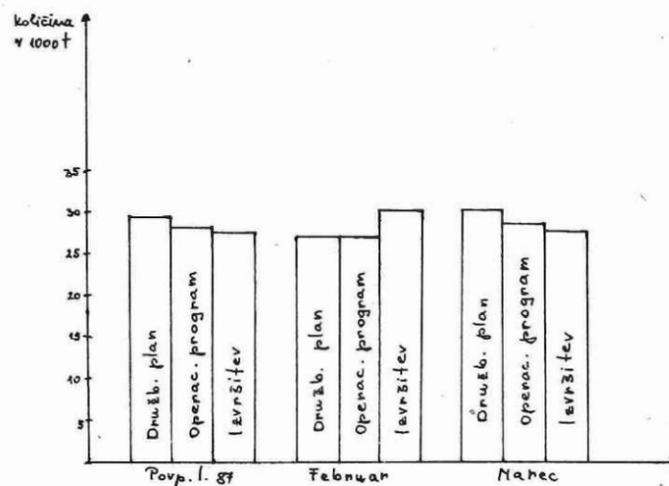
Vabilo

Vabimo vse zaposlene v HVŽ, njihove svojce in upokojene delavce žičarne s svojci na ogled proizvodnje žice na novih napravah. Ogle dali si bomo tudi testiranje nove tunelske lužilne naprave. Dobimo se pri vratarju pri »Hermanu« v torek, 26. aprila, ob 10. uri.

Pregled odsotnosti v marcu in prvem trimesečju

	MAREC 1988					I. TRIMESEČJE 1988				
	bolovanje %	porod. ods. %	red. let. dopust %	ost. ods. %	skupna ods. %	bolovanje %	porod. ods. %	red. let. dopust %	ost. ods. %	skupna ods. %
TALILNICE	8,04	0,39	5,03	0,51	13,97	7,33	0,34	9,98	0,54	18,19
PLOŠČATI PROGRAM	8,60	0,76	5,51	0,69	15,56	7,93	0,66	9,37	0,54	18,50
OKROGLI PROGRAM	8,95	1,30	5,15	0,53	15,93	7,64	1,40	8,57	0,54	18,15
KOMERCIALA	5,79	1,59	3,90	0,45	11,73	3,53	1,91	10,37	0,37	16,18
DRUŽBENI STANDARD	7,32	7,23	5,89	0,09	20,53	6,84	7,38	9,85	0,13	24,20
DSSS	4,63	3,29	5,17	0,81	13,90	4,54	3,06	9,86	0,81	18,27
TEHNIČNE DEJAVNOSTI	6,02	0,47	5,61	0,79	12,89	4,75	0,44	8,27	0,81	14,27
ŽELEZARNA	7,02	1,33	5,34	0,67	14,36	6,12	1,28	9,11	0,65	17,16

Količina prodaje osnovne dejavnosti

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

V preteklem mesecu so odbori za gospodarstvo na dveh sejah obravnavali deset predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih pozitivno ocenili in odobrili. Skupni prihranek znaša 120.609.160 din, zato je štiriindvajset novatorjev prejelo 3.310.348 din posebnih nadomestil ali 2,7 % od ugotovljenega prihranka.

TOZD TALILNICE

Muju Rekiču je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za izdelavo transportnega voza za prevoz vmesnih ponov, kokil in upogibnih con na KL. Za prevoz vmesnih ponov iz livne hale v pomožno halo so uporabljali cestno prikolico, ki so jo preimenovali s pettonskim viličarjem. Če pa je bil v okvari, so to delo opravili ročno ali pa s 125 t žerjavom, ki je nad livno halo. Premik z žerjavi so izvajali z jeklenimi vrvmi, kar pa je v nasprotju s predpisi o varnem delu. Zato je avtor izboljšave postavil dva železniška tira na tla med livno in pomožno halo ter izdelal posebna vozova, s katerima je omogočen prevoz vmesnih ponov, kokil in upogibne cone.

Marku Dolancu in Henriku Zupanu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za avtomatsko reverziranje SM peči in blokado regulacije mazuta ob prekinitvi pretoka. Pred uvedbo izboljšave je bilo reverziranje peči ročno s pritiskom na gumb na komandni plošči. Zaradi tega pa je prihajalo do časovno neenakomernega reverziranja in zažiganja opeke v komori.

Z vgraditvijo časovnih relejev in s povezavo impulzov vodov pa so avtorji predloga omogočili avtomatsko reverziranje. S tem je prihranjeno okoli 20 % opeke, zaradi blokade regulacije pa se prihrani tudi mazut, ki je pred tem uhajal skozi dimnik.

Antonu Gartnerju in Borutu Urevcu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za spremenjen način izdelave zakladalnih vrat SM. Po starem načinu izdelave zakladalnih vrat je bil postopek dolgotrajen (kovanje usedov za zakovice, povrtanje izvrtin, namestitve distančnih tulcev, zakovičenje zakovic, varjenje glav), zato sta avtorja spremenila način izdelave in s tem dosegla, da se je zmanjšala poraba materiala, bistveno pa se je skrajšal tudi čas izdelave zakladalnih vrat.

Petru Kiklju, Janezu Rozmanu in Karlu Ravniku je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za konzolo za obešanje vodohlajenega kolena na ASEA elektro peči. Na peči je bilo koleno montirano na obroč oboka peči, zato je bilo pri vsaki menjavi oboka potrebno demontirati in kasneje montirati tudi koleno. Avtorji predloga so se odločili, da poenostavijo postopek menjave kolena tako, da kolena ni potrebno več demontirati. Izdelali so konzolo in jo pritrtili na rame, ki nosijo obok. Na konzoli so štiri verige, na katere se obesi koleno med menjavo oboka. S tem se je zmanjšal čas menjave oboka in povečala se je proizvodnja.

Mihu Jurkoviču in Borisu Truharju je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za nov način hlajenja ohišja in delovnih cilindrov vlečno-

ravnalnega aparata na KL. Vlečno-ravnalni aparat ima nalogo, da vleče gredico iz kokile in jo izravna. Vsak posamezni vlečno-ravnalni aparat ima vgrajene štiri hladilce. Med obratovanjem se je večkrat zgodilo, da se je hladilec premaknil, se pritisnil ob gradico ter na njej naredil raze, zato se je stena hladilca neprekinjeno obrabljala toliko časa, da je prežrla steno in je voda prosto tekla na vročo gredico. Posledica tega je bila deformacija — črne lise, razpoke.

Zaradi pogostih vzdrževalnih posegov, ki so vezani na težko in umazano delo, sta se avtorja izboljšave odločila za nov način hlajenja. Ob bok ohišja vlečnega stroja sta vgradila cevi, jih bočno pritrtila tako, da po notranji strani ohišja teče hladilna voda. Dodatno sta izvedla tudi hlajenje plošče, s katero so zaščiteni cilindri.

Francu Smoleju, Emilu Baumanu in Karlu Ravniku je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za predelavo pokrova ponovce za izdelavo nerjavnih jekel na VOD napravi. Tehnologija izdelave nerjavnih jekel v VOD napravi zahteva, da se ponovca s jeklom med vakuiranjem prikrije z obzidnim pokrovom. Originalni pokrov je bil sestavljen iz jeklenega škatlastega obroča in obzidja s krommagnezitno opeko. Notranji rob obroča je bil direktno izpostavljen visokim temperaturam in brizganju jekla ter žlindre, zato je po nekaj saržah pogorel. Ta pregorela mesta so varili z manjšimi kovinskimi kosi, ki pa so kaj slabo vplivali na dobro tesnenje ponovce. Zaradi neredne in težke izvedbe je bilo komplicirano in drago popravilo požganih obrocev. Zato so avtorji izdelali enostavnejši in lažji obroč, ki je bilj prikladen za izdelavo in popravilo, hkrati pa omogoča boljše tesnenje. Tako je posebno oblikovana venčna opeka prevzela velik del temperaturnih obremenitev, katerim je bil izpostavljen obroč pokrova.

Janezu Markovcu, Marjanu Demšarju in Karlu Koblarju je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za novo izvedbo pritrditve izliskov na vmesno ponovco kontiliva. Prvotna izvedba pritrditve izliskov na vmesnih ponovcah kontiliva je bila izvedena z bajonetnimi nastavki. Tak način pritrditve pa je imel slabe lastnosti, ki so se kazale v veliki porabi le-teh, slabo prilaganje (veliko poškodb), visoka nabavna cena ter nevarno delo ob prisilnem zapiranju. Zaradi naštetih težav so avtorji izvedli nov način pritrditve izliskov na vmesno ponovco. To so dosegli z izdelavo posebne pritrditve plošče, opore in zagozde. Prednosti izvedbe izboljšave se kažejo v cenejši izdelavi, enostavnejši montaži, boljšem prilaganju potopnih izliskov in delo je potalo varnejše.

TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI

Ivanu Mežnarcu in Jožu Ravniku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za izdelavo vpenjalne odmične glave za phalni stroj MZOR 7410. Na tem stroju so že v poskusnem obratovanju nastopile težave, in sicer zaradi nenormalne obrabe phalnih nožev. Problem ni bil v času rezanja noža, temveč ob povratnem hodu. Obraba nožev je bila še posebno velika pri obdelavi odlitkov in kvalitetnih obdelovancev. Vzrok za obrabo nožev je bil v tem, da v povratnem hodu vpenjalna glava ni odmaknila noža od obdelovalne površine. Avtorja izboljšave sta izdelala posebno vpenjalno glavo za phalni stroj, ki opravlja dve funkciji: kadar phalec dela z vpenjalnim drogom, tega vpelje na to glavo, ki v bistvu služi za podaljšek. Tako je os obdelave odmaknjena od osnovne vpenjalne plošče stroja, kar omogoča obdelavo večjih, predvsem višjih obdelovancev. Kadar pa phalec uporablja velike phalne nože, ki jih ni možno vpeti v drog, opravlja glava poleg vpenjanja še funkcijo odmikanja. Zaradi tega je manjši pritisk, manjše trenje in manjša obraba phalnih nožev.

Francu Moriču je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za predelavo elektro opreme za varilno napravo za varjenje bandaž. Zaradi zastarelosti varilnega stroja za elektroobložno varjenje znamke Siemens ni bilo več možno dobiti rezervnih delov. Previtje pokvarjenega enosmernega pogonskega motorčka ni bilo izvedljivo, zato se je prešlo na opremo domačega izvajalca Iskre. Omarico E 11 in varilno glavo je obrat Transport pridobil iz konstrukcijske delavnice, potrebno je bilo to le prirediti na obstoječi stroj. Avtor izboljšave je na napravo vgradil omarico E 11 z varilno glavo ter istosmernim motorčkom za pritisk žice. Izvedel je potrebno prilagoditev ter prevezavo med omarico in varilnim transformatorjem. Na isti napravi je izdelal in vgradil novo komandno omarico z regulacijo obratov za pogon varjenja. Z izvedbo te izboljšave je avtor dosegel enostavnejše in cenejše vzdrževanje.

Vojku Maliju, Vinku Rekarju, Silvu Bradaškiju in Bogdanu Briclju je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za izdelavo ure za umerjanje zaščit v energetiki. Umerjanje relejev je bilo kontrolirano ročno s štoparico, točnost rezultatov pa je bila odvisna od osebnih sposobnosti reagiranja merilca. Predlagana inovacija je nadomestila ročne štoparice in je zelo pomembna pri nastavitvi časovnih elementov na zaščitnih relejih. Z namestitvijo točnega časa delovanja relejev brez vpliva človeškega reagiranja pridobimo večjo točnost selektivnosti zaščite vseh vrst relejev. Z boljšo selektivnostjo pa je manj izpadov električne energije in hitrejši izklop defektne naprave.

Delavski svet DSSS

Delavski svet Delovne skupnosti skupnih služb je na svoji 10. seji, dne 7. 4. 1988, pri pregledu sklepov ugotovil, da so ti zvršeni. Informacije o manjkajočih muzejskih eksponatih, odprodaji osnovnih sredstev oz. licitaciji vozil in uresničevanju samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD z mrežnim programom bodo podane na naslednji seji, služba pa jih mora pripraviti do 15. 4. 1988.

Ugodno je rešil zahtevo za varstvo pravic glede beneficirane delovne dobe gasilcev, ker pravna osnova za njihov zahtevk obstoja v sklepu skupščine SPIZ v SRS z dne 30. 3. 1987. Zadolžil je strokovno službo, da do 29. 6. 1988 plača SPIZ tisti del prispevka, ki ga mora plačati Železarna Jesenice glede na dogovorjeno delitev dela s SIS za požarno varnost v občini Jesenice. Gasilska de-

javnost ni več vezana pretežno na železarno, ampak tudi na ostale TOZD in splošno protipožarno varnost v občini, zato bo splošni sektor pripravil predlog za ustrežnejšo organiziranost PGRS na nivoju občine s tem, da bi pokrivala občinska četa tudi potrebe železarne.

Pri obravnavi poročil o izvajanju sanacijskih ukrepov je delavski svet sklenil, da do prihodnje seje pripravi SEOI poročilo o izvajanju materialno-skladišnega poslovanja. V mesecu aprilu bo delavski svet delovne skupnosti organiziral okroglo mizo na temo projektnih nalog (organizacija, stimuliranje, efekti itd.). Glede na splošno finančno situacijo delavski svet podpira prizadevanja po omejevanju drobnih nabav s tem, da ustrezne službe ugotovijo ustreznost normativov (npr. čistilna sredstva, zaščitna sredstva itd.) in kontrolirajo dosledno izvajanje. Zaradi kritičnega odhoda strokovnjakov v železarni bo oddelek za nagrajevanje do 15. 4. 1988 pripravil tudi predlog prehodne rešitve nagrajevanja strokovnega kadra do uveljavitve ciljnega vodenja.

Delavski svet je obravnaval zahtevo za varstvo pravic zoper sklep odbora za stanovanjska vprašanja, vendar sklep delavskega sveta, da se pritožba tov. Vehida Džamastagića zavrne, ni dobil potrebne večine glasov.

Pritožbo na vrednotenje del in nalog v računovodstvu osnovnih sredstev bo delavski svet ponovno obravnaval po zaključeni mikroorganizaciji, če bo še aktualna.

Delavski svet je obravnaval tudi pritožbo Srečka Kozelja, delavca STK, ki se ne strinja z odločbo o izračunani odpravnini, in sprejel sklep, da se vsem delavcem, ki so se upokojili od 1. januarja dalje razlike v odpravninah poravnava na novo povprečje in izplačajo.

Delavski svet je obravnaval prošnjo za soglasje k honorarni zaposlitvi Kostadina Mihajlovskega, zaposlenega v STK, in jo ugodno rešil s pogojem, da ne bo moteno njegovo delo v železarni.

Na predlog direktorja SRR je delavski svet potrdil prenos osnovnih sredstev (omare K 690 s policami) iz SRR v TOZD Tehnične dejavnosti. Prav tako je na predlog oddelka za osnovna sredstva potrdil likvidacijo osebnega avtomobila Lada, z nabavno vrednostjo 1.141.565 din in s sedanjo vrednostjo nič.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 25. APRILA DO 1. MAJA

- 25. aprila, Vitomir GRIČAR, Valjarna debele pločevine, Jesenice, Titova 2, ☎ 81-279.
- 26. aprila, Jernej HOČEVAR, prodajni oddelek, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 82-118.
- 27. aprila, Klemen HRIBAR, sektor tehnične kontrole, Jesenice, Udarna 5, ☎ 83-901.
- 28. aprila, Anton KELVIŠAR, Žičarna, Jesenice, C. na Golico 16, ☎ 82-475.
- 29. aprila, Tomaž KAVČIČ, PVT — Vratni podboji, Radovljica, Langusova 39.
- 30. aprila, Sašo KAVČIČ, HV Jesenice, Jesenice, Titova 85, ☎ 81-413.
- 1. maja, Jože KOBENTAR, kadrovski sektor, Jesenice, Hrušica 19.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 25. 4.	Branko Gerčar	Ivo Leban
Torek — 26. 4.	Vanda Eniko	Martin Brumat
Sreda — 27. 4.	Pavel Žmitek	Aleš Robič
Četrtek — 28. 4.	Janez Faletič	Borut Cegnar
Petek — 29. 4.	Primož Žvab	Janez Arh
Sobota — 30. 4.	Vlado Repe	Jože Cej
Nedelja — 1. 5.	Franc Bassanese	Berti Krapež

Služba obratne ambulante

Od 25. do 30. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
 DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
 Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
 POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
 V soboto, 30. aprila, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
 ZOBNE AMBULANTE:
 DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
 POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
 Za borce od 13. do 14. ure.
 V soboto, 30. aprila, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
 V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
 Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

23. in 24. aprila, Borut VEBER, Jesenice, C. revolucije 11, ☎ 83-281.
 Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Kadrovsko gibanje v prvem trimesečju

TOZD/DSSS	iz JLA	št. člen.	ostali	SKUPAJ	v JLA	disc. od.	po skl. ODR	upokoj.	umrli	SKUPAJ	Pop. 3 mes. 1. 1988	Pop. 3 mes. 1. 1987
Vodstvo TA											2	
Jeklarna 1			1	1		4	1	15	1	21	510	861
Jeklarna 2							1			1	220	
Livarna	1			1	1	1	1	2		5	86	83
TOZD TALILNICE	1		1	2	1	5	3	17	1	27	818	944
Vodstvo PP											2	1
Valj. bl. št.				1	2	1	3			7	342	340
HI. valj. Bela	1			1	3	2	2			7	284	271
HI. valj. Jes.				2				6		8	192	201
Pr. valj. trakov				1				1		2	107	104
Valj. deb. pl.	2			2		3	2	6		11	209	207
TOZD PLOŠČ. PR.	3			3	7	7	5	16		35	1136	1124
Vodstvo OP											2	1
Žičarna	5			5	3	2	1	1		7	241	228
Jeklovlek	1			1	1					1	163	146
Elektrode				1	1	1		6		8	254	265
Žebljarna	1			1	1			1		2	85	78
Valj. žice	2			2	2			3		5	148	161
TOZD OKROG. PR.	9			9	8	3	1	11		23	893	879
TOZD Komerciala							1	2		3	157	159
TOZD Druž. stand.							6	6		12	196	192
Poslovodni odbor											11	5
Sl. za plan proc.											17	17
CSI											14	16
Sek. za raz. in raz.								1		1	66	50
Sek. teh. kon.								4		4	210	211
Sek. za inžen.								2		3	73	80
Fin. rač. sek.								1		5	142	141
SEOI								2		3	122	130
Kadrovski sektor								2	1	3	78	90
prilagoditveni								1		1	31	35
Splošni sektor								4	1	6	194	207
DSSS		5		5		1	6	17	2	26	958	982
Vodstvo TD											2	1
Strojne delavnice	1			1	4	1		6		11	372	289
Vzdrževanje	6			6	7	1		6		20	976	1059
Energetika	1			1	1			1		3	250	241
Transport	2			2		1		3		7	335	355
TOZD TEH. DEJ.	10			10	12	3	10	22		47	1935	1945
ŽELEZARNA	23	5	1	29	28	19	32	91	3	173	6093	6225

Dopisniki!

Vse dopisnike obveščamo, da naj gradivo za praznično prvomajsko številko, ki bo izšla 28. aprila, oddajo najkasneje do ponedeljka, 25. aprila, do 10. ure.

Ker je sreda, 27. april, praznik, moramo gradivo pripraviti za tisk in ga oddati že v ponedeljek.

Prosimo za razumevanje.

Uredništvo

Seja odbora za splošne zadeve

Predmet osrednje razprave 3. seje odbora za splošne zadeve, ki je bila 12. aprila, so bila povračila potnih in drugih stroškov zavarovancem. Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji, ki velja od 1. januarja 1988, določa pravice in obveznosti uporabnika kot delovne organizacije do povračila stroškov, ki nastanejo pri uveljavljanju zdravstvenega varstva zaradi poškodbe pri delu. V teh primerih namreč sporazum določa, da grede stroški uporabnika v breme organizacije združenega dela.

Glede na to, da je bil navedeni sporazum sprejet po delegatski poti, odbor pooblašča strokovno službo, da skrbi za povračila potnih in drugih stroškov, ki nastanejo pri uveljavljanju zdravstvenega varstva zaradi poškodb pri delu, in odbor kvartalno seznanja z višino porabljenih sredstev za te namene. Delegaciji za zdravstveno skupnost pa predlaga, da oceni, kakšne so posledice problematike povračila teh stroškov za DO in po potrebi da pobudo za spremembo samoupravnega sporazuma. Predlaga pa tudi, da v skupščini SIS postavi delegatsko vprašanje, če se je zaradi takšne racionalizacije oziroma preložitve plačevanja zmanjšalo število delavcev v zdravstveni skupnosti in kakaj obnemem ni prišlo do znižanja prispevne stopnje.

Na predlog SEOI — oddelka za nagrajevanje — je odbor sprejel povračilo stroškov za službena potovanja in drugih nadomestil, ki bremenijo materialne stroške, in sicer:

Cela dnevica 12 do 24 ur 14.900 din/dan
Polovica dnevnice 8 do 12 ur 7.450 din/dan
Znižana dnevica 6 do 8 ur 5.220 din/dan

Nočnina: hoteli vseh kat. razen de-lux v višini predloženega računa
Montažna dela v kraju, oddaljenem nad 100 km:

do 7 dni 14.900 din/dan
ostali dnevi 10.430 din/dan
Dodatek za ločeno življenje 74.500 din/mesec

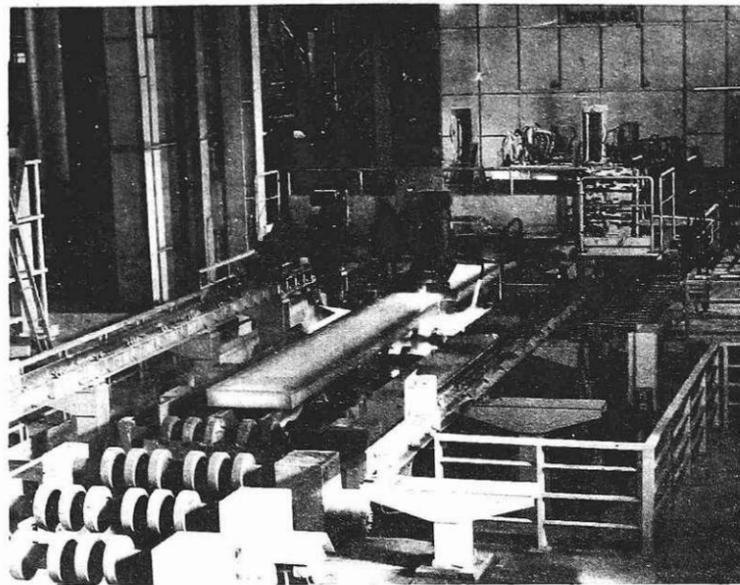
Terenski dodatek:
— brez prevoza 4.500 din/dan
— s prevozom 2.700 din/dan
Kilometrini za uporabo lastnega vozila (20 % cene litra goriva):
— super 148 din/km — navadno gorivo 136 din/km
— nafta 118 din/km

Nove višine nadomestil veljajo od 1. aprila 1988 dalje.
Odbor se je seznanil tudi s pregledom službenih potovanj in s stroški za reprezentanco. V prvem kvartalu letos je bilo opravljenih 256 službenih potovanj po domovini in 33 potovanj v tujino. Glede potovanj v tuji-

no odbor meni, da kljub sedanjim težavam in zahtevam po varčevanju ne smemo zanemarjati strokovnega izobraževanja v tujini.

Odbor se tudi strinja s tem, da Železarna Jesenice prevzame pokroviteljstvo nad razglasitvijo najboljšega športnika Gorenjske v letu 1987. Stroški te prireditve znašajo 800.000 dinarjev. Strinjal se je tudi, da glede na to, da v Železarni trenutno nimamo potreb po helikopterski pomoči, se Planinskemu društvu Javornik-Koroška Bela in Planinskemu društvu Jesenice odobri vsakemu po deset ur letenja iz kvote helikopterskih ur za prenos materiala na visokogorske postojanke s tem, da materialne stroške nosita planinski društvi sami. Obravnaval je še vlogo zaključnega razreda Srednje tekstilne in obutvene šole Kranj in vlogi ni ugodil. Priporoča pa odborom za gospodarstvo temeljnih organizacij, da vloge zaključnih letnikov srednjih šol jeseniške in radovljiške občine ugodno rešijo.

CSI-DH

Konti proga v Jeklarni 2 (foto: Irena Kučina)

Obvestilo

Vodstvo transporta obvešča vse sodelavce, da so zaradi pomanjkanja transportnih zmogljivosti od 25. aprila dalje ukinjene male transportne usluge. Ukinitve velja do preklica oziroma do izboljšanja stanja v Železarni.

Pregled sestankov SDS

(Iz »Programa samoupravnih aktivnosti za april«)

Po »programu samoupravnih aktivnosti za april« so morale SDS do 16. aprila obravnavati predlog delitve sklada skupne porabe v letu 1988 in se seznaniti z informacijo o koriščenju odobrenih gradbenih kreditov za leto 1988. Kot je znano, smo z zaključnim računom formirali le 80.204.000 din stanovanjskega dela skupne porabe, sicer pa smo ostali praznih rok. Kljub temu pa predlog predvideva, da bi se sklad v letu 1988 formiral tekoče glede na sprejete obveznosti in glede na doseženi finančni rezultat s tem, da bi v sklad namenili približno 3,5 % višine mase za osebne dohodke. S tem naj bi pokrili, sicer v manjšem obsegu kot prejšnja leta (indeks rasti ne sledi inflaciji), vse tiste postavke kot prejšnja leta (stanovanjsko gradnjo, osebna izplačila in regrese, skupne zadeve, sredstva za vlaganje v širši družbeni standard, sprejete obveznosti). Pri tem naj bi — vsaj tako je bilo predstavljen na enem od delnih zborov v delovni skupnosti — glede na razpoložljiva sredstva upoštevali prioritete po naslednjem vrstnem redu: 1. osebna izplačila in regresi, 2. skupne zadeve, 3. sprejete obveznosti in 4. širši družbeni standard. Ob tem naj omenim, da zakon o združenem delu določa, da »sredstva za skupno porabo upravljajo delavci ... na način, ki ga določa samoupravni splošni akt« (193. člen) in da se ta sredstva »lahko začasno uporabljajo tudi kot obratna sredstva temeljne organizacije«, dokler ne nastane potreba, da se uporabljajo za namene, ki so opredeljeni v prvem odstavku 193. člena. Omenim naj še to, da smo v sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnega dohodka in dela sklada skupne porabe zapisali, da se sredstva za regres lahko »izjemoma oblikujejo iz pridobljenih sredstev v tekočem letu« (53. člen) in da v primeru »če sredstva skupne porabe predhodnega leta ne zadoščajo za izplačilo dogovorjene višine priznanj in nagrad, grede izplačila v breme tekočih sredstev skupne porabe« (54. člen). Ali »izjemoma« tudi druge potrebe lahko pokrivo iz sredstev tekočega poslovanja iz naših aktov ni razvidno, po drugi strani pa iz doslej prejetih zapisnikov SDS ni razvidno, da bi le-te množično protestirale proti predlaganemu zajemanju v maso za osebne dohodke (3,5 %). Kljub razpravi, v kateri se podobno kot prejšnja leta najpogosteje pojavlja ocena, da so regresi in jubilejne nagrade prenizke, kaže torej pripomniti, da bi bilo ob sedanji izgubi in ob morebitnih likvidnostnih težavah, ekonomsko in družbeno še najbolj smotno tekoče formirana sredstva skupne porabe uporabljati kot obratna sredstva.

Vsekakor pa bolj kot sklad skupne porabe delavce v posameznih oddelkih v delovni skupnosti zanima vprašanje reorganizacije, ki se zaostruje na ravni mikroorganizacije predvsem zaradi načrtovanega zmanjševanja števila delavcev. Tokrat smo prešli na to temo zapisnik SDS glavni laboratorij z dne 12. aprila. Naslovu »Nesprejemljivo zmanjšanje števila delavcev v glavnem laboratoriju« sledi naslednje besedilo: »V predlagani mikroorganizaciji je vodstvo Sektorja tehnične kontrole predvidelo, da bo v glavnem laboratoriju zaposlenih enajst delavcev (sedaj osemnajst). SDS izraža zaskrbljenost nad tako strokovno nepreverjeno odločitvijo o potrebnem zmanjšanju števila analitskega kadra v tem oddelku in nad takim načinom reševanja problema zmanjšanja števila zaposlenih v Železarni. Ker teh enajst ljudi pokriva vso odprtost (dopusti, letovanja) v jeklarskem laboratoriju (zaposlenih sedemnajst), bo učinkovita prisotnost predvidoma 50 %. Posledica tega je, da delo ne bo moglo potekati normalno kljub zmanjšanemu

obsegu dela. Prihajalo bo do precejšnjega časovnega zamika oddajanja rezultatov, s tem pa se tozdi ne bodo strinjali. Ob okvari aparatov ali večji bolniški odsotnosti pa bo redna kontrola surovin in medfazna kontrola praktično nemogoča. SDS zato predlaga: 1. Vodstvo Sektorja tehnične kontrole naj v enem tednu okvirno opredeli naloge ter njihov obseg, ki bi jih opravljali po zmanjšanju normativ in na tej osnovi realno predvidi število potrebnih delavcev. Če bo potrebno število delavcev večje od enajst, bo SDS podala predlog za rebalans načrta s področja kadrov. 2. Strokovna sodelavca-tehnologa, zaposlena v kemijskem laboratoriju Sektorja tehnične kontrole, naj se premesti glede na naloge, ki jih opravljata, v TOZD Okrogli oziroma Ploščati program. S tem bi dosegli v glavnem laboratoriju število trinajst analitikov, kar bi omililo pomanjkanje analitskega kadra in s tem omogočili kolikor toliko normalen potek dela. Za eventualno škodo, ki bi nastala zaradi pomanjkanja kadrov, SDS ne prevzame odgovornosti, bo pa zahtevala odgovornost poslovnodnega odbora.«

Vrnimo se k SDS, ki so se sestale v skladu s programom izvajanja samoupravnih aktivnosti.

TOZD Talilnice

Iz OBRATA JEKLARNA 2 smo prejeli zapisnike SDS peč + VOD 1, 2, 3 in 4 ter kontiliv 3, iz OBRATA JEKLARNA 1 pa pripravila vložka 4 in ponovično gospodarstvo 2. SDS pripravila vložka 4 ugotavlja, da je regres doslej pokrival stroške 10-dnevnega bivanja na morju in stroške prevoza, sedaj pa pokriva le 60 % teh stroškov. SDS ponovično gospodarstvo pa moti, ker se letos sklad skupne porabe formira tekoče. »Čeprav je razvidno, da se račun kriji povsod«, pravijo, »imamo delavci občutek, da za naše osebne dohodke ostaja premalo denarja.« Sprašujejo se tudi, kako bi bilo, če bi šla v stečaj kakšna SIS. »Delovna organizacija dela z izgubo, za SIS pa denar mora biti«, pikro pripominjajo. Prav tako jih moti, da so osebni prejemki iz sklada (regres, jubilejne nagrade, izplačila ob upokojitvah) obremenjeni z 9,48-odstotno prispevno stopnjo.

TOZD Ploščati program

Iz OBRATA VALJARNA BLUMING ŠTEKEL smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata, bluming 1, 2, 3 in 4, adjustaža bluming 1, 2, 3 in 4, adjustaža štekel 1 in 2 ter adjustaža štekel Javornik. Tudi SDS vodstvo obrata ocenjuje, da so jubilejne nagrade in regrese prenizki. Obnemem ugotavlja, da bodo delavci, ki ne bodo letovali v naših počitniških objektih, glede na ostale prikrajšani. Predlagali so, naj bi se regres povečal za vse, medtem ko se letovanje ne bi regresiralo. SDS bluming 1 opozarja na zanemarjenost in neurejenost garderob (tuši so polomljeni, voda pušča itd.). SDS adjustaža bluming 1 vprašuje, kje so vzroki, da jim v obratu tolikokrat primanjkuje materiala. Posledica se kaže v nezadostni proizvodnji. SDS adjustaža bluming meni, da so regresi in jubilejne nagrade že kar »sramotno« nizke. Takšni oceni dodajajo naslednji komentar: »Ni potrebno imeti visoko izobrazbo, da se dokaže, da nas naši vodilni s svojimi razlagami o »uskaljenosti« teh zneskov z nekakšnimi sporazumi in stališči le »farbajo«, saj že preprost izračun pove, da bomo razdelili na zaposlenega cca. 128 000 din regresa, medtem ko ga vsa podjetja v okolici delijo v višini 150 000 do 170 000 din, naše jubilejne nagrade pa so že tako nizke, da jih nima smisla niti izplačevati, izračun pa tudi pove, da bi več dobili, če bi izplačevali jubilejne nagrade na vsakih deset let po »pravilniku«. Pod razno so imeli zelo ostre pripom-

Umril je Bogomir Tomazin

V torek, 12. aprila, smo se na pokopališču na Blejski Dobravi poslovili od našega sodelavca Boga Tomazina.

Kakor je težko razumeti vse skrivnosti, stiske in raznolikosti našega življenja, je težko razumeti tudi to, da Bogomirja ni in ne bo več med nami.

Odsel je tiho in prav tako tiho in mirno je bilo njegovo prekratko življenje. Bil je skromen, zadržan, vendar skoraj vedno dobrovoljen, zavzet pri svojem delu.

V Železarni se je zaposlil pred 24 leti v obratu Energetika, že leta 1963 pa je prišel med nas — žičarje. Kot sedemnajstletni fant je začel delati na strojih za fini vlek, kasneje pa je delal na strojih Herborn za mokro vlečenje.

Posledice prometne nesreče so mu preprečile, da bi še naprej opravljal to delo, zato se je v letu 1976 začel priučevati v oddelku votličarne. Zaradi spretnosti, ročnosti in iznajdljivosti je v kratkem času pridobil znanje za delo na stružnici. Svojo strokovnost je s pridom izkoriščal tudi pri popravilih brusilnih kozic in vrtilnih strojev in tako veliko pripomogel k normalnemu delu votličarjev. Ne samo votličarji, vsi, ki smo ga poznali, vemo, da ni znal reči »ne, tega pa ne bom«. Tak odnos do dela je potrjeval skozi vsa leta zaposlitve in se je poleg rednega dela vključeval tudi v delo samoupravnih organov. V zadnjem obdobju je bil član DS TOZD Okrogli program in član uredniškega odbora tednika »Železarni«.

V žičarni je bil naš prvi »informatorec«, saj je več let skrbno opremil vse oglasne deske z novicami, sporočili in vestmi. Vse to njegovo delo je zahtevalo sodelovanje z večjim krogom ljudi in vsi, ki smo ga bolje poznali, smo njegovo delo cenili.

Sebi in družini je zgradil lep dom v prijetnem okolju pod Grametičem, žal pa sadove sehnaporov in odrekanj, ki so potrebni ob gradnji, ni dolgo užival.

Vest o njegovi smrti nas je vse, posebej pa njegove ožje sodelavce iz oddelka votličarne, močno pretresla. Bil je pošten in dober sodelavec. Bili smo dobri prijatelji, Bogo, in še dolgo se te bomo spominjali s spoštovanjem.

Sodelavci Žičarne

Društvo za varilno tehniko
Jesenice

Strokovna ekskurzija

Društvo za varilno tehniko Jesenice prireja v okviru ZIT ekskurzijo v ladjedelnico Split z ogledom slapov Krke pri Šibeniku. Odhod bo v četrtek, 12. maja, z vlakom ob 16.20 z Jesenic, povratek pa v nedeljo, 15. maja, ob 13.30.

Lasten prispevek za ekskurzijo je 30.000 din in se plača ob prijavi. Prijave zbira Bregant, ☎ 25—25, do 29. aprila oziroma do zasedbe mest.

be na način, kako poslovodni odbor uravnava višino osebnih dohodkov. Moti jih predvsem to, da osebni dohodki še vedno realno padajo, in to kljub temu, da že nekaj mesecev dosega zelo dobre proizvodne rezultate. Zato zahtevajo, da višino osebnih dohodkov uravnava delavski svet vsak mesec sproti glede na proizvodne rezultate in tudi glede na inflacijo, ne pa, da se za uravnavanje višine osebnih dohodkov pooblašča poslovodni odbor oziroma kot pravijo, »tiste, ki imajo osebne dohodke tako visoke, da zaradi njih lahko osebni dohodki ostanejo celo leto isti, pa bodo še vedno dobro živeli«. Od obratovodstva pa so zahtevali, da naj poskrbi, da bi se končno le pričelo s popravilom naprav v garderobah in kopalnicah pod privlačnikom (tuši, pipe, stranišča), pa tudi, da ne bo zmanjkalo ob koncu dneve tople vode za umivanje. Zahtevajo pojasnilo, zakaj se ti problemi ne odpravijo oziroma, kdaj se bodo rešili. SDS adjustaža štekel 1 in 2 pod točko razno izrecno opozarjata na dvoje vprašanj: »ureditev skladišča za odlaganje svitkov« in »faktor za obračun premije na doseganje načrta«. V zvezi s skladiščem pravijo, da je v zelo slabem stanju; ni podlag ali pa so potrgane. Sviti se zato kotalijo po skladišču, kar resno ogroža delavce. »Pravo čudo in tudi sreča je, da se nobenemu nič ne pripeti. Koliko časa bo ta sreča spremljala ljudi?« se sprašuje. Glede faktorja za izračun premij pa so zahtevali, da se izenači s faktorjem za bluming. Argument: »Saj podelamo vso renc, ki nam jo pošljejo in ki je ni tako malo, za nagrado pa smo kaznovani. Geslo: Za enako delo enako plačilo.« Do naslednjega sestanka pričakujejo pozitiven odgovor. SDS adjustaža štekel Javornik ponovno izpostavlja vprašanje osebnih dohodkov. Trdi, da so delavci v adjustažu štekel Javornik zaposljeni, da so osebni dohodki v tem oddelku premanjni, da je delo težavno in v glavnem fizično. Odgovorni v TOZD bi ta problem morali rešiti: se pravi, morali bi SDS pravilno oceniti in jo nagraditi po rezultatih dela.

Iz OBRATA PREDELAVA VALJANIH TRAKOV smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata in linija. SDS vodstvo obrata se v zvezi s skladom skupne porabe zavzema, da naj se več sredstev nameni za kulturo in šport (v primerjavi z drugimi postavkami), za maksimalno višino regresa in za revalorizacijo oziroma usklajevanje jubilejnih nagrad s stopnjo inflacije. Pod razno je imela kritične pripombe na osebne dohodke v njihovem obratu. Pravijo, da so glede osebnih dohodkov na predzadnjem mestu v Železarni in da kljub dobrim poslovnim rezultatom vedno bolj zaostajajo za poprečjem v delovni organizaciji. Tudi stimulacija je glede na dobre poslovne rezultate prenizka, če se primerjajo z drugimi, tudi z delovno skupnostjo. Posebej opozarjajo, da stimulacija v odstotkih ni enotna za vse proizvodne obrate, da so odstopanja pri učinku v odstotkih glede na delovne rezultate po obratih previsoka. »Analiza osebnih dohodkov bi morala po njihovem mnenju vsebovati rang obrata, ki ga določa kategorizacija, kar bi omogočilo primerljivost analiz osebnega dohodka med TOZD in službami. Z novim načinom obračunavanja osebnih dohodkov, ko naj bi se povečale osnove in zmanjšal gibljivost del, sicer soglašajo, vendar s pripombo, da se osebni dohodek glede na dosežene rezultate v I. kvartalu ne sme znižati. Na koncu pa SDS ugotavlja, da v zvezi s stališči, ki so bila sprejeta na sestankih v oddelku profilarna dne 16. marca in na vodstvu TOZD Ploščati program dne 22. marca, ni bilo storjenega še ničesar (razen obveznosti, ki so se nanašale na vodstvo obrata PVT). Tudi SDS linija je imela pripombe na višino regresa, še posebej kritično pa je spregovorila o osebnih dohodkih izplačanih za mesec marec.

(se nadaljuje)

Center za samoupravljanje in informiranje —
Božidar Lakota

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Analiza fluktuacije in poslovanja Železarne

S 3. in 4. seje komisije za družbenoekonomske odnose pri KS ZSMS)

V letu 1987 smo imeli v Železarni doslej najnižjo fluktuacijo. Še naprej pa beležimo nadpovprečen odhod strokovnjakov, predvsem v spremljajočih dejavnostih — vzdrževanje, energetika, strojne delavnice, DSSS. Glavni vzroki so, poleg nizkih OD, še slabe možnosti napredovanja, neperspektivnost, prenizka stopnja strokovne avtoritete (če hočeš nekaj spremeniti, takoj naletiš na ovire).

Največ odhoda je pri mladih, ki opravljajo večinoma zoprna dela in napredujejo na zahtevnejša le ob upokojitvah ali ob odhodih delavcev. Perspektiva za višji kader so vodstvena mesta, odhod v drugo DO ali pa apatija. Nasploh ocenjujemo, da delo dokaj mirno poteka in da je bilo v preteklosti veliko fluktuacije predvsem pri tistih, ki so hoteli spreminjati. Starejši delavci pa so lojalni (če sem že toliko let tu...). Mladostnega optimizma ni, načelo »usoda vlada nad človekom«, ki torej ni zmožen spreminjati, je splošno sprejeto. Zaključek, ki se ponuja iz omenjenih ugotovitev, je ta, da je upravljalni aparat s političnim obvladovanjem delovne sile ustvaril odtujeno, brezbržno, neodgovorno, neustvarjalno in nezainteresirano organizacijsko klimo. Razumljivo je v takem okolju večina problemov objektivne narave (zaznamo jih, ni jih pa mogoče rešiti). V tem smislu deluje upravljalni aparat preventivno. Monopolni položaj na trgu je tako prakso ne le dovoljeval, temveč celo podpiral, zato je grožnja o delovanju tržnih zakonitosti tudi grožnja samemu upravljalnemu aparatu, ki s prepričanjem, da so zaposleni večinoma lenuhi in neodgovorneži, ni zmožen motivirati zaposlenih in izvesti temeljnega zasuka k zavzetosti, skrbi, odgovornosti, ustvarjalnosti, ki edino lahko dvigne učinkovitost in uspešnost dela ter vzdrži konkurenčnost (ekonomsko obvladovanje delovne sile).

Kdo potem lahko naredi ta zasuk?

1. Nihče! Če ta trditev drži, potem se bodo trendi padanja vseh poslovnih kazalcev nadaljevali. Torej ne!

2. Država! Tako, da nam dovoli zvišanje cen, ki bo pokrilo izgubo, v prihodnje pa omogočilo oblikovanje akumulacije. Taka politika je v bistvu povzročila nastalo krizo. Črna metalurgija v svetu je zmožna proizvajati dosti ceneje kot naša, visoke cene naših proizvodov pa onemogočajo nadaljnjo predelavo, ki na dolgi rok mora izvažati in biti konkurenčna. Edina alternativa državne politike na dolgi rok je hočeš nočeš zaostritev pogojev gospodarjenja v smeri konkurenčnosti jugoslovanskih proizvodov na svetovnem trgu. V tem smislu je vsako pričakovanje nadaljnjih popustov ne le nerealna želja, temveč zavajanje zaposlenih. Torej, dogovorna ekonomija slabi, pogoji se zaostrujejo — NE!

3. Panoga ČBMJ oziroma SOZD SZ. Prej bi pričakovali nasprotno! Privilegirane panoge v Jugoslaviji predstavljajo splošen ekonomski problem. Neracionalno naložen kapital, visok odstotek navidezne zaposlenosti je tisti politični faktor, ki najbolj odbija prizadevanja po ekonomski stabilizaciji, vendar počasi popušča pod težo milijard dolarjev, ki jih država slej ko prej mora vrniti. Res pa je, da je mogoča vsaj na kratkem rok tudi zmaga monopola, ki pa pomeni zaprt sistem afriško saharškega tipa. Torej — NE!

4. Poslovodni odbor! PO kot sestavni del doslej monopolno (politično) vodene panoge, je že bliže klavdivu in

nakovalo, v katerega ga silita na eni strani država in na drugi lastna neučinkovita praksa. Velika izguba v ključnem računu je rezultat tega protislovja. Sklepamo, da je v tem trenutku ravno PO v najhujših škripcih, saj skuša obvladati ekonomijo (razliko med prihodi in odhodi), vendar so pridobljene pravice oziroma že omenjena organizacijska kultura prehuda ovira. Politično upravljanje je tu naletelo na zid, ki ga ne more porušiti, saj je tudi samo njegov del. Torej — NE!

5. Celotni kolektiv Železarne! Sindikat, politična organizacija večine zaposlenih, ki zahteva pozitivni ekonomski rezultat in s tem boljše pogoje, višji standard ter zaupanje v prihodnost — MOGOČE! Kako? Tako, da zahteva odgovornost na najvišji ravni, ki bo avtomatsko zaostrila odgovornost vseh ostalih. Kaj to pomeni? To pomeni, da nam bo na krajši rok vsem slabše, vendar bomo potrpehli, saj vemo, da je treba iz čolna spraviti vodo in ga zamašiti, če hočemo priveslati kam dlje. Resnični ukrepi se zajedajo v vsakega izmed nas in zahtevajo spoštovanje normativov in zviševanje le-teh na višjo raven. Vsak vodja TOZD je prisiljen odkrivati notranje rezerve in ukrepati. Če tega ni sposoben in se bo temu upiral, ga bo PO (kateri?) odstavil, saj ima sam največjo odgovornost (ne samo vprašanje delovnega mesta). Vsem je jasno, da je kriza in če sprememb ne sprejmemo, ni več ekonomskega opravičila za obstoj. Kriteriji učinkovitosti in uspešnosti so rezultati dela. Vendar se vodje

TOZD zavedajo pomembnosti nalog, ki jih opravljajo, in odgovornosti, ki ji ne uidejo, če rezultati niso pričakovani. Zato z vso močjo in znanjem načrtujejo, organizirajo, vodijo, kontrolirajo in ukrepajo, predvsem navznoter, na raven obratov. Obratovodje so tisti, ki nove usmeritve prenesejo v prakso. Tu prihaja do največjih odporov. Vsem pa je jasno, da je kriza velika, zato ni časa za oklevanje (saj smo jutri lahko že vsi na cesti).

Tak bi bil približen scenarij, ki ga narekuje praksa v svetu, k nam pa ga »nekritično« prestavljamo »nainvni« mladinci.

Zakaj smo na začetku postavili »mogoče«. Zato, ker smo predpostavili potrebo železarjev, da postavijo zahtevo, znanje in sposobnost pa kot osnovo omenjenih sprememb. Ob prisotnem znanju, ki je posledica organizacijske kulture, je jasna naša nemoč — tudi do postavljanja ultimativ. Ubrali smo edino možno pot, ki nam še ostane in ta je POT SKRIVANJA NEZNANJA. Skladno s padanjem politične moči (ekonomski pritiski) padajo tudi zavese, za katerimi se skrivamo. Slika železarja postaja vedno bolj žalostna. Odkriva se lopata in kramp, ne le kot simbol proletarca, temveč vedno bolj kot splošni simbol upravljanja z družbeno lastnino na pragu 21. stoletja.

Od petih možnosti reševanja krize, ki smo jih omenili, smo dali največ možnosti zadnji, to je celotnemu kolektivu ŽJ, vendar z oznako mogoče — tudi zaradi časa, ki se izteka!

MLADINCI ZATO POZIVAMO SINDIKAT ŽELEZARNE, POLITIČNE ORGANIZACIJE V ŽELEZARNI IN V OBČINI K VEČJI ANGAŽIRANOSTI, SAJ NE GRE SAMO ZA USODO NAS, MLADIH. Komisija za družbenoekonomske odnose pri KS ZSMS Železarne

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Vojna kirurgija

Vzporedno s celovitim zdravljenjem radiacijske bolezni velja pozornost lokalni terapiji ust. Hrana mora biti mehka (pretlačena), da ne draži sluznice grla. Nega ustne votline je v tem obdobju pomembna.

Prelom kosti, združen z obsevanjem, zahteva od vsega začetka dobro imobilizacijo (utrditev uda z mavčno oblogo). Kirurški pristop je mogoč v začetnem skritem obdobju z uporabo antibiotikov širokega delovanja. Dokončno zdravljenje pa izpeljemo z imobilizacijo z mavcem.

Podvezovanje žil je način pri zdravljenju poškodb krvnih žil obsevanec.

Pred transportom obsevanec do poljskih bolnišnic in previjališč moramo prej urediti naslednje:

- ugotoviti vrsto in težo poškodbe (opekline, zlom);
- potrditi stopnjo nujnosti;
- ugotoviti vrsto okuženosti z radioaktivnim prahom (okužba preko odprte rane skozi dihalne poti v pljuča); okužbe preko rane so najmanj nevarne;
- ugotoviti skrito (latentno) obdobje, ker je takrat kirurška obdelava mogoča.

V skritem (latentnem) obdobju je še čas kirurške pomoči in če vemo za ta čas, potem je mogoče ukreniti marsikaj. Ugotovimo ga s pomočjo radiološkega detektorja, ko merimo stopnjo obsevanosti (dozimetrija). Možna pa je kontrola posameznega dozimetra, ki ga nosi vsak vojak in civilist na prsih. Na osnovi meritve obsevanosti lahko predvidimo skrito obdobje.

Pri obsevanosti do 70 R (rentgenov) se obsevanec transportirajo enako kot poškodovanci z mehaničnimi poškodbami.

Doze obsevanosti med 70 in 150 R skrajšajo skrito obdobje na manj kot dvajset dni. Smrtnost je nizka, manj kot 5%. Kirurška oskrba je otežkočena s pogostimi zapleti, kot so zastrupitve in krvavitve.

Doze obsevanosti med 150 in 400 R značilno skrajšajo skrito obdobje na manj kot deset dni. Polovica obsevanih s takšno sprejeto dozo umre. Zdravljenje je izjemno zapleteno.

Sprejeta doza nad 400 R daje malo upanja na ozdravljenje. Skritega obdobja, ko je mogoče zdravljenje, tukaj ni. Smrtnost je 80 — 90%.

Klub študentov

vem enkrat za vselej: nam je vpitje in razgrajanje še najmanj všeč, ker škodo trpimo mi. In da bi klub res služil svojemu namenu, bodo imeli vstop le še tisti s članskimi izkaznicami. Če pa to ne bo dovolj, bo kljub nekaj časa zaprt.

Ko pišem ta članek, se mi v mislih kaže vsa problematika možnosti zabave mladih Jeseničanov. Na celih Jesenicah ni prostora, kjer bi bil lahko dalj kot do 11. ure zvečer, razen diskoteke v Pikovi dami, ki pa mladih ne privlači pretirano. Zakaj mladi ne morejo dobiti prostora, kjer bi se v miru zbirali? Ob tem se mi utrne še ana misel. Če bi mladi dobili tak prostor, bi se ubadali s podobnimi (morda hujšimi) težavami kot KŠJO. Prepada med generacijami vedno opravi svoje. Marsikateri »odrasel in zrele« človek ne razume, da so interesi in vrednote mladih danes drugačni, kot pa so bile red 20-imi ali 50-imi leti. Kako bi bilo, če bi se vrnili v svojo mladost in obudili spomine na to, kako so se včasih zabavali? Verjetno na veseljih ni šlo vedno brez vpitja in razbijanja steklenic. Mladost je pač tudi drugačnost in to nekateri radi pozabljajo. Morda se pri teh pozabljivcih skriva zavist, ker sami niso več mladi?

Malce sem se oddaljila od problematike KŠJO, pa nič hudega. Ome-

nila sem izkaznice. Pred leti je že bil vstop v klub možen le z izkaznicami. Takrat se je govorilo, da je KŠJO elitna organizacija. Tako se je govorilo tudi za dobro staro Gimnazijo, danes pa večina toči solze po njej. Je pač tako, da so bili izobraženci vedno nekakšna elita in pri nas še nekaj časa bodo. KŠJO hoče postati »eliten« v tem smislu, da bodo njegovi člani imeli višjo kulturno raven, kot ga je imel povprečen obiskovalec kluba v tem letu. To pa vključuje tudi pripravljenost delati za korist kluba. A ne pripravljenost na jeziku, pač pa aktivnost z glavo in rokami.

Upam, da sem s tem člankom odgovorila vsaj v neki meri tako na očitke nekaterih mladih kot tudi očitke nekaterih »odraslih in zrelih«.

Alenka Burnik

Brucovanje

V petek, 22. aprila, ob 20.30 bo v prostorih KŠJO na Titovi 12 (pod Dolikom) brucovanje jeseniških študentov.

Vabljeni predvsem bruci in brucke.

Klub študentov jeseniške občine

Prvomajski taborni ogenj

V soboto, 30. aprila, vas vabimo k tabornemu ognju. Zbrali se bomo ob 20. uri na Ukovi, na prostoru nad bazenom.

Za zabavo bomo poskrbeli sami, če pa igrate na kakšen instrument, boste toliko bolj dobrodošli.

Pridite in poskrbite za boljše razpoloženje!

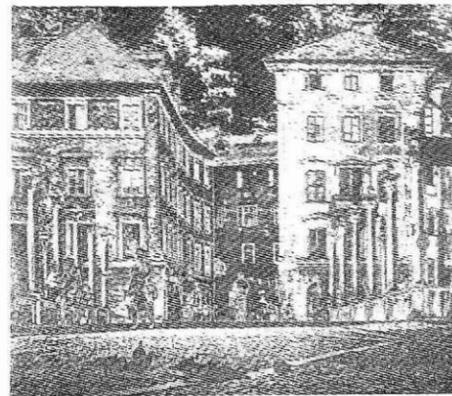
Komisija za kulturo in sodelovanje pri KS ZSMS Železarne

Slavko Tarman

Portreti jugoslovanskih mojstrov fotografije

23

Turin odlično obvlada eno najtežjih variacij fotografskega izraza subjektivne fotografije — solarizacijo. S predstavitvijo pravih mo-

tivov za tovrstno tehniko je dosegel izjemne uspehe na mednarodnih salonih. Jasno, nizale so se nagrade, tako je Branko Turin dosegel tudi mojstrski naslov. To obdobje je zaznamovano z različnimi motivi, ki po grafični obdelavi spadajo med najboljše fotografske stvaritve beograjske fotografije na sploh.

Portreti in ljudje v različnih trenutkih zavijajo polno življenje skozi Turinov objektiv. Kompozicijsko ravnotežje njegovih fotografij izžareva ne samo zunanjo, temveč tudi notranjo dinamiko.

Turinov znameniti cikel Beograd, je vredna zaključena umetniška stvaritev. Za izjemne dosežke na polju fotografije je prejel več državnih odlikovanj in naslov odličnik EFIAP mednarodne foto zveze.

Branibor Debeljković — mednarodni mojster fotografije

Branibor Debeljković je rojen v Prištini leta 1916. Diplomiral je na filozofski fakulteti, vendar ga je prevzela strast do fotografije in postal je njen privrženec. Od leta 1938, ko je prvič razstavljal, pa do danes, je preteklo pol stoletja. Njegove fotografije so obšle svet in skoraj ni svetovnega centra, kjer ne bi razstavljal.

Če bi govorili s številkami, potem nas številko več tisoč uspešnih fotografij prepriča, o kakšni fotografski dejavnosti gre.

Debeljkovićev cikel je vseobsežen. Če govorimo o ciklu Iz prve mape, je ta izjemno liričen. Enak je cikel Predeli moje zemlje, kjer se umetnik dovršeno izživlja v pejsajih in jih že plemeniti z likovnimi vrednotami.

Mojster je pravzaprav relativno malo fotografski otrok. Toda tiste fotografije otrok iz širšega izbora so prave umetnine. Polne so dinamike, gibov, izraznosti, značaja in psihološke sporočilnosti.

Pravo mero je mojster dosegel v ciklu Ljudje in eksistence. Tukaj je prodril najdlje do življenjskih resnic, do resnic, ki jih je mogoče doseči s fotografsko kamero. Pojem existen-

ce razumemo pri Debeljkoviću v sociološkem smislu. To so umetniška dela, intonirana do najvišje gradacije. V vseh teh delih je izražena osamljenost in fizična odtujenost človeka današnjih dni.

Človek v Debeljkovićevih fotografijah ne igra podrejene vloge

Pri upodabljanju sodobne industrijske mehanizacije, simbolov industrijske civilizacije Debeljković nikoli ne podreja človeka. Portretna fotografija mojstru leži in natančno je opredeljena, saj mu je bil vzor odlični portretist svetovnega slovesa, Josuf Karš. Če je v prvih portretih poudarjen psihološki trenutek, je v poznejših delih naglašen značaj portretiranca. Poleg portreta je mojster tudi odlični foto reporter. Cikla Kitariada in Fotografiji in modeli opredeljujeta spontanost dogajanj in neodvisnost med nastopajočimi in publiko.

V ciklu Forme, strukture in materija, mojster Debeljković odkriva lepoto in nove izrazne možnosti, ki so bližje naravi fotografije kot npr. v slikarstvu ali v kiparstvu. V središču pozornosti ni več drevo kot del pejsaja, temveč krošnja drevesa. Naslednji korak v odkrivanju novih optičnih vrednosti, Debeljković temeljito opravi in poudari strukturo in materijo. Te fotografije delujejo impresivno. To so pravi zapisi svetlobe na srebrov papir.

Analiza fluktuacije v letu 1987 (2)

Prvi del predstavitve analize fluktuacije v preteklem letu smo zaključili z informacijami o načinu odhodov fluktuantov. V nadaljevanju bomo osvetlili še nekatere karakteristike fluktuantov, njihovih zaposlitev in odhodov.

Prikaz strukture fluktuantov po narodnosti je tako ilustrativen, da pravzaprav ne zahteva posebne razlage. Že od leta 1982 spremljamo (skoraj linearno) naraščanje števila slovenskih fluktuantov, po drugi strani pa upad zapuščanja DO pri delavcih iz drugih republik. V kolikšni meri lahko 73,1 % odhodu slovenskih delavcev pripišemo kot razlog višjo stopnjo izobrazbe, kot bomo videli v nadaljevanju, in s tem večje možnosti zaposlitve, je težko reči. Seveda pa tega podatka tudi ne moremo popolnoma ignorirati. Od skupnega števila je 64,06 % fluktuantov iz drugih republik brez izobrazbe ali ima dokončano le osnovno šolo, med slovenskimi delavci pa je takih 33,91 %. Bistvena so razhajanja tudi pri odstotkih delavcev, ki imajo dokončano 2-3 letno šolo in višješolsko ter visokošolsko izobrazbo.

Pomudimo se malo še pri delu analize, ki obravnava izobrazbeno strukturo fluktuantov. Najprej omenimo generalne ugotovitve: od vseh fluktuantov je odšlo največ delavcev z dokončanimi dve in tri — letnimi poklicnimi šolami (36,1 %), še naprej se znižuje odhod delavcev brez izobrazbe in z dokončano osnovno šolo, narašča pa število fluktuantov z dokončanimi 2-3 letnimi poklicnimi in srednjimi šolami ter število delavcev z višješolsko in visokošolsko izobrazbo. Posebno pozornost velja posvetiti prav odhajanju slednjih. Glede na stalež 31. 12. 1986 (396) je DO zapustilo kar 5,56 % delavcev z višjo in visoko šolo. Zlasti velja poudariti problem odhajanja šolanih kadrov ob soočenju z dejstvom, da so bili simptomi stanja, po katerih se znanje, izobrazba in ustvarjalnost ne cenijo, nakazani že v številnih analizah. Kdo in zakaj v Železarni Jesenice spodbuja takšno klimo, ki ni naklonjena znanju, ki zavira in duši ustvarjalne sposobnosti posameznikov in s tem prispeva (tudi) k fluktuaciji visokoizobraženih kadrov, ko pa vendar v vse širši krog javnosti in s tem tudi v delovna okolja prodira

misel, da je znanje danes nesporno najmočnejša proizvodilna sila? Iz poplave prispevkov na to temo smo izbrali le tale odstavek: »Razvoj pa ne zahteva samo razvijanje strojev, ampak tudi razvijanje možganskih celic (ali »surovine, ki je nobenemu narodu ni potrebno uvažati,« kot pravijo Japonci). Prepričanje, da bomo z veliko žlico zajeli razvoj tehnike, obenem pa skrbno kontrolirali razvoj človeških potencialov in ga spretno dušili, je pod amatersko ravnijo razmišljanj. Na to raven spada tudi upanje, da nas bo rešila peščica (zlasti tehnično izobraženih) strokovnjakov. Svetovni razvoj dokazuje, da je danes potrebna masovnost izobraževanja, da morajo biti izobražene množice, ker bodo le na ta način dosegle potrebno samostojnost za lastno oblikovanje svojega dela.« (Ana Kranjc: Izobraževanje v funkciji razvoja ali prehod od kvantitativnih h kvalitativnim spremembam, Sociološko srečanje 1986).

V letu 1987 je bila sprožena akcija oblikovanja sistema stimuliranja strokovnega razvoja. Naj navedemo le temeljne cilje, ki smo jih z uresničitvijo tega sistema želeli doseči:

- dati večji poudarek znanju,
- povečati interes delavcev za izobraževanje in pridobivanje novih znanj,
- izboljšati izobrazbeno strukturo delavcev,
- pridobiti nove strokovne kadre in preseči odliv strokovnjakov, ki naj v Železarni vidijo perspektivo za svoj razvoj,
- sistematično spremljati kadre in jih ustrezno razporejati,
- večji vpliv delavcev na njihov osebni dohodek.

Zelo ambiciozno zastavljeni cilji, toda upamo si trditi, da niti eden od njih do danes ni realiziran. Prva faza projekta, torej teoretična zasnova sistema, je bila sicer v lanskem letu zaključena in osnutek predstavlja sestavni del SaS-a o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke. Na tej stopnji se je

delo tudi zaustavilo, organizacijsko in izvedbeno delo sistema bo moralo počakati na boljše čase. Ali je v tem kontekstu vprašanje o atraktivnosti sistema strokovnega razvoja le do sprejetja smoupravnih aktov sploh še potrebno?

Vrnimo se ponovno k rezultatom analize fluktuacije. Številčno največji odliv šolanih kadrov beležimo v obratih Jeklarna in Valjarna debele pločevine ter v skoraj vseh obratih TOZD Tehnične dejavnosti. Število disciplinskih odpustov in odhodov brez predhodnega obvestila se s povečanjem stopnje izobrazbe zmanjšuje, odstotek disciplinskih odhodov in drugih, predvsem sporazumnih prekinitev delovnega razmerja je pri fluktuantih brez izobrazbe skoraj izenačen.

3. Podatki, pridobljeni na osnovi odhodnih intervjujev

Z odhodnimi intervjuji smo pridobili podatke o 101 fluktuantu. V nekoliko spremenjeni koncept odhodnih intervjujev smo v lanskem letu vnesli tudi razloge za zaposlitev prav v tej delovni organizaciji in ne v kateri drugi. Največkrat so fluktuantu navajali kot razlog zaposlitve obveznosti do Železarne Jesenice kot štipenditorja, na drugem mestu registriramo bližnja bivališča, nato pa še ugodnosti v tej delovni organizaciji, ki naj bi zajemale boljše pogoje dela in višje osebne dohodke ter primerne izobrazbe (metalurški poklici).

Kot novost smo uvedli tudi vprašanje o tem, ali je posameznik pred zaposlitvijo v Železarni že imel informacijo o delovnem mestu in kako dobro je poznal delovno organizacijo. Pogosto se je namreč dogajalo, da ob sprejemnem razgovoru kandidati za zaposlitev v ŽJ niso imeli podatkov o tem, na katero delovno mesto bodo nameščeni in se je o tem odločalo šele pozneje, pač glede na potrebe tozdrov. Res je, da obstaja v ŽJ glede na naravo proizvodnje veliko število enostavnih del, toda to še ne pomeni, da lahko na katerokoli mesto zaposlimo katerikoli delavca, ne da bi le-ta razpolagal vsaj z minimumom podatkov o tem delovnem mestu. Če resno razmislimo o tem problemu, se ne moremo izogniti občutku, da s takim pristopom pasiviziramo delavca, da bi se lahko kakorkoli izjasnil o svojem bodočem delu, obenem pa tak način sprejema predstavlja že kar nesramno manipulacijo z delavcem. Realno predhodno spoznavanje dela namreč pomembno vpliva na stopnjo zadovoljstva z delom in učinkovitost ter zmanjšuje absentizem in fluktuacijo. (Več o tej temi je napisal Bojan Erjavšek v prispisku: »Realno predhodno spoznavanje dela kot dejavnik zniževanja fluktuacije,« Posvetovanje psihologov Slovenije, Portorož, 1981).

In kaj so odgovarjali fluktuantu o spoznavanju dela in delovne organizacije? Kar 43,6 % fluktuantov pove, da so dela in DO slabo poznali, 28,7 % odhajajočih delavcev se pohvali z dobrim poznavanjem in 12,9 % delavcev s srednje dobrim poznavanjem dela in bodoče (sedaj že prejšnje) delovne organizacije. V poskusu pridobitve podatkov o osnovnih karakteristikah dela fluktuantu najprej potožijo o neugodnih delovnih pogojih, ki jih kasneje v okviru motečih značilnosti dela navajajo največkrat tudi kot razlog odhoda. Naslednji najpogostejši odgovor o značilnostih dela se nanaša na privlačnost dela, ki so ga delavci opravljali. V nadaljevanju nizanja značilnosti dela fluktuantu navajajo izmenseko delo, ki predstavlja tudi pomemben razlog za zapuščanje delovne organizacije.

Z ugotavljanjem ustreznosti del in nalog posameznikovi izobrazbi smo zajeli 62,4 % fluktuantov, ki so izpolnjevali pogoje po zahtevani izobrazbi in obratno ter 27,7 % fluktuantov, pri katerih so se izrazile določene diskrepance; enajst delavcev navaja neskladje med zahtevami del in nalog ter stopnjo njihove izobrazbe tudi kot razlog odhoda.

Na vprašanje, v kolikšni meri narava delovnih nalog, ki jih je posameznik opravljal, ustreza njegovim interesom, potrjuje 45,5 % fluktuantov interes za delo, 32,7 % odhajajočih delavcev pa le tega zanika. Pomembno odstopanje posameznikovih interesov od značilnosti del in nalog, ki predstavlja važen razlog za odhod iz delovne organizacije, registriramo pri trinajstih delavcih. Ob pregledu odgovorov na vprašanja o medsebojnih odnosih v delovni sredini dobimo vtis o dobrem razumevanju fluktuantov z neposrednim vodjem in s sodelavci, konfliktna situacije in te-

žave v prilagajanju okolju odhajajoči delavci zelo redko omenijo.

Nadalje nas je zanimalo, ali so v delovni organizaciji obstajale možnosti napredovanja, nadaljnje šolanja, strokovnega usposabljanja, ali je posameznik izkoristil te možnosti in ali ni bilo razumevanja za želje po izobraževanju. 48,54 fluktuantov je možnosti napredovanja izkoristilo, glede nadaljnega šolanja je 32,7 % odhajajočih delavcev menilo, da teh možnosti v DO ni, 25,7 % fluktuantov pa se ni izobraževalo, čeprav so jim bile te možnosti ponujene. 20,8 % delavcev se je v času, prebitem v ŽJ, strokovno usposabljalo, 33,7 % fluktuantov pa zanika možnosti usposabljanja v tej delovni organizaciji.

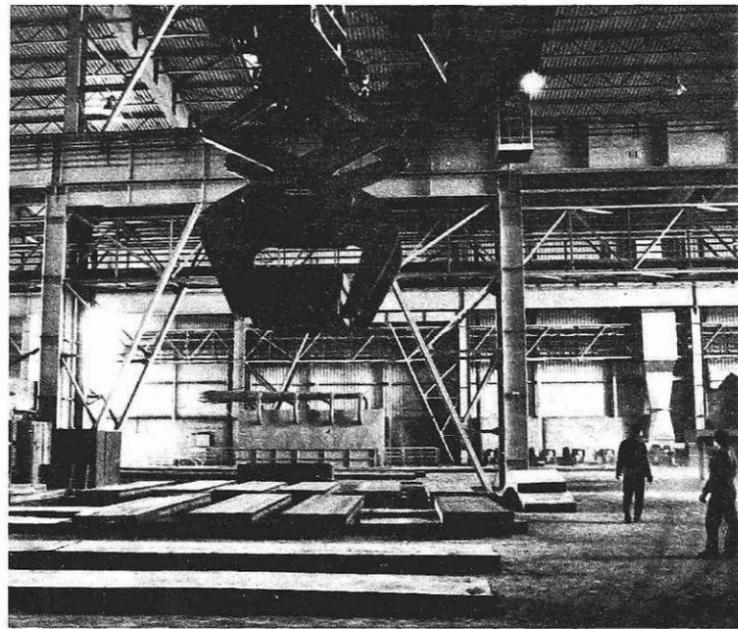
Z vprašanjem o višini osebnih dohodkov odkrijemo 58,4 % nezadovoljnih delavcev, 43,6 % fluktuantov pa nižji OD navaja tudi kot razlog odhoda.

Med drugimi razlogi fluktuantu navajajo, da so našli bolj privlačno delo.

Zaključek

Če parafraziramo misel, izraženo v prispevku Janeza Jerovška: »Organizacijska struktura delovnih organizacij z visoko tehnologijo in inovacijsko usmerjenostjo«, bi si želeli tako delovno organizacijo (Železarno Jesenice), ki ne bi bila groba in bi pojmovala individualnost vsakega posameznika kot vrednoto, ne pa kot nekaj, kar ovira doseganje ciljev celote. Iz tega izhaja, da bi nova organizacija podjetja morala graditi na najboljšem izročilu evropske civilizacije in kulture, to je na tistem izročilu, ki je posameznika pojmovalo kot vir vseh sprememb.

Analizo pripravili:
Polona Rozman
Bojan Erjavšek
Lilijana Markež

Slabi iz linije rezanja v Jeklarni 2 (foto: Irena Kučina)

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE — z o. sol. o., C. železarjev 8, 64270 JESENICE

razpisuje za šol. leto 1988/89 naslednje štipendije

Usmeritev — program	Stopnja zahtev.	Število razpisanih štipendij
VISOKE ŠOLE		
dipl. inž. metalurgije	VII	25
dipl. inž. kemijske tehnologije	VII	4
dipl. inž. matematike	VII	3
dipl. inž. fizike	VII	4
dipl. inž. strojništva	VII	8
dipl. inž. elektrotehnike	VII	5
dipl. inž. računalništva	VII	1
dipl. ekonomist	VII	11
— komerc. usm.	4	
— fin. usm.	6	
— org., plan. anal. smer	1	
dipl. pravnik	VII	1
VIŠJE ŠOLE		
inž. strojništva	VI	3
inž. elektrotehnike	VI	1
SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE		
metalurška usmeritev:		
4-letni program — metalurški tehnik	V	22
3-letni program — valjavec, modelni mizar	IV	68
kovinsko predelovalna usmeritev:		
3-letni in 4-letni program	IV, V	80
3-letni program — avtomehanik	IV	4
elektrotehniška usmeritev:		
4-letni program — elektronik	V	6
4-letni program — energetik	V	5
3-letni program — energetik (CSUI)	IV	23
kemijska usmeritev:		
4-letni program — kemijski tehnik	V	5
NA-MA usmeritev Jesenice (1. letnik)		
4-letni program — na-ma tehnik	V	5
kulturna usmeritev:		
4-letni program — fotograf	V	1
gostinsko-turistična usmeritev:		
4-letni program — kuharski tehnik	V	1
3-letni program — kuhar	IV	2

1. Kandidati zaprosijo za štipendijo s posebnim obrazcem »Vloga za štipendijo v Železarni Jesenice«, ki ga je priredila Železarna za svoje potrebe in ga lahko dobijo na vseh osnovnih šolah, Centru srednjege usmerjenega izobraževanja na Jesenicah in na kadrovskem sektorju Železarne Jesenice ali z obrazcem DZS 8.40, ki se kupi v knjigarni.

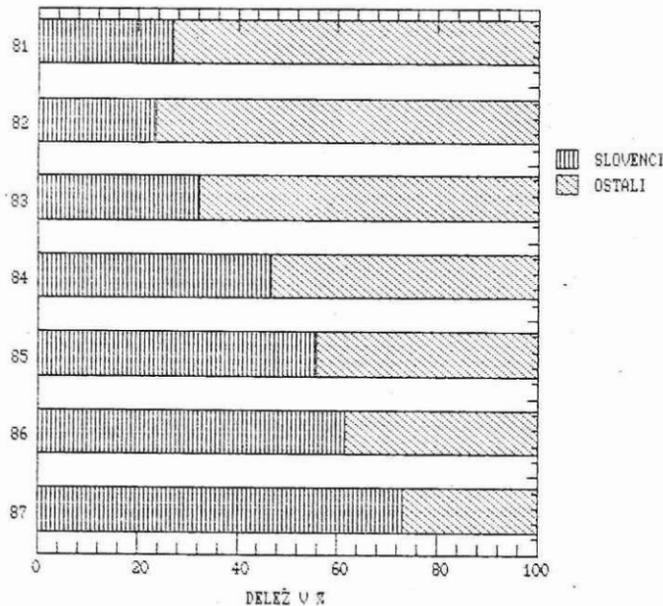
2. Osebnostne dohodke staršev za leto 1987 vpišejo delovne organizacije, v katerih so starši zaposleni; višina otroškega dodatka se posebej označi, sicer menimo, da ga kandidat ne prejema.

Starši, ki so upokojeni, priložijo odrezek pokojnine za december 1987 in označijo, če so upokojeni Železarne.

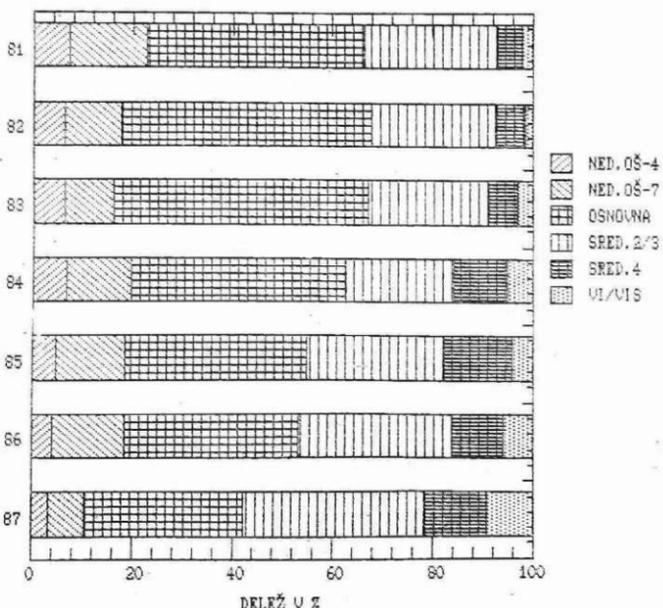
3. Fotokopija zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih se predloži ob zaključku šolskega leta oz. najkasneje do konca junija 1988.

PRIJAVE ZA ŠTIPENDIJO JE TREBA ODDATI DO 31. MAJA 1988 na KADROVSKI SEKTOR ŽELEZARNE JESENICE.

KADROVSKI SEKTOR
ŽELEZARNE JESENICE

Slika 4: Struktura fluktuantov po narodnosti

Slika 5: Izobrazbena struktura fluktuantov

Pred sejo Skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice

Prav v teh dneh potekajo delegatske aktivnosti za 5. sejo skupščine Občinske skupnosti za zaposlovanje, ki se bo sestala v ponedeljek, 25. aprila. Ker je problematika zaposlovanja vedno bolj aktualna, tako s stališča družbenoekonomskih pa tudi socialnih odnosov, je prav, da na kratko »preletimo« predlagani dnevni red.

Običajnim uvodnim točkam dnevnega reda sledijo izvolitve funkcionarjev skupnosti. Znano je, da se bo v tej skupnosti zamenjalo skorajda celotno vodstvo, kar pa smo doslej v okviru kandidacijskih konferenc na vseh ravneh že dobobra obdelali, zato ob tem ni nikakršnih dilem. Sledi imenovanje vodje delovne skupnosti Strokovne službe občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske — Kranj. Vodja ima lastnosti individualnega poslovodnega organa, zato je bil izveden redni razpisni postopek. Kandidat je le eden, to je dosednji vodja Slavko Kalan, zato — upoštevajoč to dejstvo in delo Kalana v preteklih mandatnih obdobjih — ne bi smelo biti težav, da vseh pet gorenjskih občinskih skupnosti za zaposlovanje ne bi kandidata ponovno imenovalo. Naslednja točka je po svoje že kar ustaljen formalizem, ki pred delegati posreduje vrsto poročil oz. zaključnih računov. Iz poročila skupščine in njenih organov za leto 1987 je razbrati, da vsem lahko pridodamo veliko aktivnost in zato tudi v celoti uresničeno programsko zasnovano. Treba je vedeti, da zakonodaja pred občinsko skupnost za zaposlovanje postavlja vrsto opravil, o katerih skupščina ali odbor za razvoj kadrov, zaposlovanje in socialno varnost odločata dokončno. Vse te naloge so v celoti opravljene. Bolj vprašljive pa so tiste zadeve oz. področja, kjer naj bi skupnost neposredno sodelovala pri kreiranju občinske kadrovske politike. Lahko ugotovimo, da je bila tu skupnost bolj spremljevalec kot neposredni akter. Odgovor na vprašanje »zakaj tako« je lahko zelo preprost. Če sprejemamo sklepe, zaključke ipd. v obliki priporočil, usmeritev, prošelj, ker drugih pravic skupnost pač nima, je to domala toliko kot nič. Kot primer tovrstne trditve je npr. večkratni poziv OZD za zaposlovanju naravnega prirastka oz. o prenehanju zaposlovanja delavcev iz drugih krajev in republik. Rezultat je dejansko ravno obraten.

Poročilo strokovne službe je podoben prerez dejavnosti za leto 1987. Iz gradiva je razvidno, da je enako število delavcev kot v letu 1986 opravilo vse naloge, ki jih opredeljuje zakonodaja kot tudi samoupravni normativizem. Nedvomno pa je bilo prav leto 1987 za strokovno službo po svoje prelomno, saj se je morala spopasti z nekaterimi problemi, ki dotlej v gorenjskem prostoru niso bili prisotni; tako Iskra, Lesnogalanterijski obrat, študija o kadrovske potrebah za Karavanški predor in spremljajoče objekte itd. Kar zadeva občino Jesenice in našo skupnost za zaposlovanje lahko zatrdimo, da je bilo predvideno in dodatno delo opravljeno zadovoljivo.

Zaključni račun skupnosti daje vedeti, kako je danih težko načrtovati. Že v pripravo načrta oz. finančnega načrta je vpeta vrsta omejitev, ki jih tako imenovani skupni porabi diktira državni in republiški normativizem. Končno pa se je med letom treba spopasti še z vrsto spremenljivk, ki imajo neposredni vpliv na dotok in porabo sredstev. Dotok sredstev iz prispevne stopnje je bil kar za 15 % manjši od pričakovane, stroški so (ne)pričakovano močno presegli načrtovane limite, zahtevkov za refundacije OZD, ki so poslovala z izgubo, je bilo za skoraj 12 milijonov din itd. Rezultat tega je, da je skupnost leto zaključila z »izgubo« 23.606.586 din, kar je na Gorenjskem edini primer. Skupščina bo razpravljala o predlogu sklepa, da se izguba oz. presežek odhodkov nad prihodki vknjiži kot terjatev, ki se bo v letu 1988 pokrila iz tekočega priliva.

Iz analize zaposlovanja in kadrovskega razvoja v letu 1987 je razvidno, da smo napačno načrtovali še na enem področju. Načrtovali smo 0,5 % zvišanje zaposlenosti, dejansko pa se je ta zmanjšala. Konec decembra 1987 je bilo v občini zaposlenih 14.941 delavcev ali 205 manj kot leto poprej. Pomemben je podatek, da se vse več delavcev zaposluje pri obrtnikih, še vedno pa je ta odstotek najmanjši v regiji. Kar zadeva novozaposlene delavce (866) je položaj navdve zaskrbljujoč. Kaže, da sta na Jesenicah še vedno prevladujoče sredstvo kramp in lopata, saj ima kar 48 % novozaposlenih najnižjo stopnjo izobrazbe, to je I. in II. Ne-

koliko bolj razveseljiv je podatek, da se je število kadrovskih štipendij zvišalo za 9 %, pri čemer pa moti dokaj slaba izobrazbena struktura. Ob tem pa je treba tudi vedeti, da pretežni del kadrovskih štipendij pripada Železarni Jesenice. Brezposelnost se vedno bolj veča, tako da je bilo konec preteklega leta 225 oseb prijavljenih kot iskalcev zaposlitve. Če poznamo strukturo nezaposlenih (večino njih smatramo kot težje zaposeljive osebe), potem položaj vsaj zaenkrat ni zaskrbljujoč.

Kar zadeva zaposlitve delavcev iz drugih republik je položaj v naši občini skorajda grotesken. Kot da je težav še premalo in si skušamo prihodnost občine še dodatno očrtniti. Kot v posmeh so občinske resolucije, ki že vrsto let predvidevajo zaposlovanje zgolj v občini in bližnji okolici rojenega prebivalstva. Lani smo preslegli vsa pričakovanja in smo v regiji absolutni rekorderji. Zaposlili smo 345 delavcev iz drugih republik, od tega 193 s prvo stopnjo izobrazbe. To problematiko smo v Železarni Jesenice končno vendarle obvladovali. Podatek, da smo zaposlili sedemnajst delavcev iz drugih republik, ni povsem točen. Dejansko smo zaposlili le sedem premikačev, vsi ostali primeri pa so nekako izjemni in delavci so bili zaposleni z vednostjo in soglasjem kadrovskega sektorja.

Ali so možnosti zaposlovanja v letu 1988 dejansko tako črnogledne, bomo ugotavljali sproti oz. ob koncu leta. Vendarle pa je čutili, da se nekatere stvari premikajo. Verjetno prvič v povojnem obdobju OZD načrtujejo manjše — za 5,2 % — število zaposlenih glede na preteklo leto. V načrtih OZD je opazna rahla tendenca izboljševanja izobrazbene strukture. Slabo pa je to, da načrtujemo pre malo zaposlitve pripravnikov.

Pod 10. točko dnevnega reda dobimo informacijo o razpisu kadrovskih štipendij za šolsko leto 1988/89. Zložene zaposlitvene možnosti so udarile tudi po štipendijah, saj so njihovo ponudbo oklestile kar za četrtno. Na vso srečo je manj štipendij prav pri najnižjih zahtevnostnih stopnjah. Rezultat tega bo verjetno močno povečan pritisk prosilcev za štipendije iz združenih sredstev.

Finančni načrt skupnosti za letošnje leto je povsem sodeč realen odraz naše stvarnosti, saj že sedaj napoveduje vsaj 2 do 3 rebananse do konca leta. To pa ni krivda strokovne službe, ki je predlog pripravila po svojih najboljših močeh, zlasti pa v skladu z vsemi usmeritvami pristojnih republiških organov. Številke in indekse primerjave kaže zanemariti, saj je nov obračunski sistem tudi na tem področju povzročil precej zmede. Mogoče le toliko, da skupnost predvideva realizacijo programa z 202.627.000 din zbranih sredstev, če pa se na področju refundacij ne bo nič spremenilo, je že sedaj gotovo, da bo za dejavnost zmanjkalo preko 20 milijonov din.

Precej manj pretresljive stvari pa prinaša finančni načrt sredstev za štipendiranje iz združenih sredstev. Kaže, da to področje obvladujemo in se tudi ob zvišanju števila štipendistov iz združenih sredstev ni bati težav.

Skupščina bo obravnavala še gradivo za Zvezo skupnosti za zaposlovanje SRS, vendar bi povzetek še nadaljnjih 47 gostov in drobno tiskanih strani gradiva vendarle pomenil določeno pretiravanje, še posebej zaradi tega, ker nam je občinska problematika bližja in je bolj potrebna naše pozornosti.

Ob koncu le še nekaj o problematiki financiranja in prispevni stopnji. Nov obračunski zakon je v problematiko skupne porabe vnesel nekatere nove elemente, ki otežujejo položaj SIS oz. družbenih dejavnosti. Zavod SRS za družbeno planiranje je posredoval novo metodologijo za izračun prispevne stopnje. Ta znaša za občinski program 0,15 % in se plačuje na osnovi davčne osnove. Očitno je prispevna stopnja mnogo premajhna, saj skupnost v prvih treh mesecih ugotavlja neverjetno velik izpad dohodkov. Če ostane prispevna stopnja nespremenjena, potem lahko to SIS kar ukinemo. Še dodatno zaskrbljujoče dejstvo pa so zahtevki OZD, ki so poslovala z izgubo, po vračilu že vplačanih prispevkov. Prav je, da varčujemo na vseh področjih življenja in dela, toda ta sistem potiska v prepad vse tisto, kar smo v občini zavestno razvijali dolga leta naše obnove in razvoja. Pa ob vsem tem skupnost za zaposlovanje še zdaleč ni najbolj na robu!

Če odmislim skupnost za zaposlovanje in odnose, ki v njej potekajo,

in skušam komentirati zgolj kadrovske politike sedanosti, ugotavljam, da korenine sedanega kolapsa segajo v bližnjo preteklost, v preteklost zgrešene kadrovske politike. Očitno so korenine tega tako globoke, da jo sedanje poslovodne in kadrovske strukture marsikje uspešno nadaljujejo. Ne moremo mimo dejstva, da smo gospodarski razvoj gradili na ceneni delovni sili, ki smo jo zaposlovali iz vseh koncev Jugoslavije. Čeprav se je trend priseljevanja v zadnjih letih zmanjšal, pa leto 1987 ponovno opozarja na nespametno ravnanje nekaterih gospodarskih subjektov. Zakaj pravzaprav toliko odpora do zaposlovanja delavcev iz drugih krajev in republik? Argumenti so predvsem ekonomski:

1. V občino prihajajo zlasti delavci brez izobrazbe, ki vsekakor ne bodo pripomogli k tehnološkemu napredku našega gospodarstva. Če pa tega ne bo, potem se bo trend upadanja produktivnosti nadaljeval, družbeni proizvod bo še naprej nazadoval, ne bo prodora na uspešna, zlasti tuja tržišča, ne bo dovolj sredstev za razširjeno reprodukcijo, za ohranjanje in izboljšanje družbenega standarda itd.

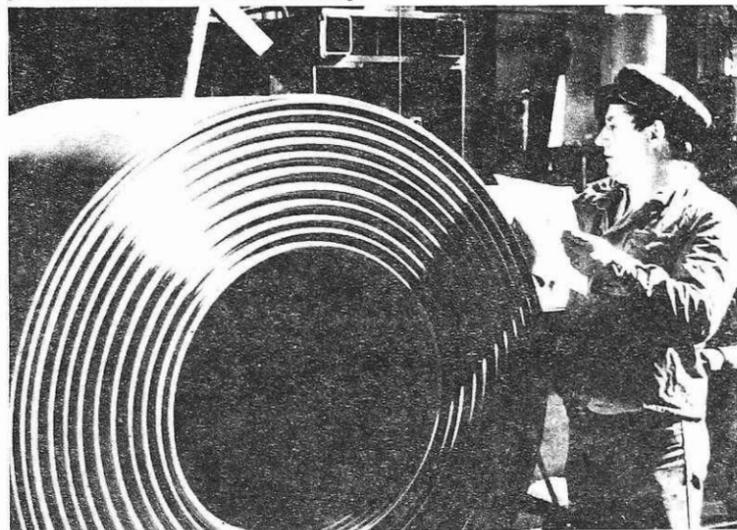
2. Če danes spoznamo zmoto preteklosti in spremenimo tok dogodkov, moramo vedeti, da bo moralo preteči še veliko let in da bo potrebno oddvojiti še velik del družbenega proizvoda, da bomo lahko sedanji

populaciji občine Jesenice v celoti zagotovili ustrezen in kulturno zvišljenski standard. Vsako novo dosegljevanje zato pomeni samo dodatno kopičenje težav in poraja vrsto, zlasti socialnih problemov.

3. Naravni prirastek ima ob takšni politiki zaposlovanja in očitnih neambicioznih namerah jeseniškega gospodarstva dobre možnosti, da si bo moral iskati zaposlitev kje drugje, kar pomeni, da bo iz občine odtekalo tudi znanje in težki denarji, vloženi v izobrazbo mladega rodu.

Še bi se dalo naštevati, pa bodi dovolj. Menim, da je letošnje leto v mnogočem prelomno. Če sodimo po načrtih nekaterih OZD, sem vsekakor sodi Železarna Jesenice, je vzpodbudno, da to spoznanje vendarle doživlja mukotrpno transformacijo, namreč prehod od besed k dejanjem. Nenazadnje bi kazalo tudi spomniti, da smo z ustavo in zakoni opredelili nekatere institucije — tudi na ravni občine — v katerih bi se moral bolj kot doslej prepletati skupni interes združenega dela. Zbor združenega dela skupščine občine, izvršni svet, pa tudi občinska skupnost za zaposlovanje so tista mesta, kjer bi morali preseči parcialne interese OZD in najti skupen občinski interes. Le tako bodo podane osnove za boljši jutri celotne občine, s tem pa tudi posameznih OZD.

Božo Ahec

Signiranje hladno valjane pločevine (foto: Irena Kučina)

Pregled dela skupne disciplinske komisije TOZD in Delovne skupnosti skupnih služb v marcu

Direktorji TOZD in sektorjev so v mesecu marcu vložili 25 zahtevkov za vodenje disciplinskega postopka, ki jih je komisija še z nekaj zahtevki iz februarja obravnavala na sedmih obravnavah. Skupaj je komisija obravnavala 29 delavcev in izrekla 27 ukrepov (od tega pet ukrepov prenehanja delovnega razmerja), za dva delavca pa je ugotovila, da nista odgovorna za očitane kršitve delovne obveznosti. Najpogostejše kršitve delovne obveznosti so bile: nedovoljeni izhodi iz Železarn, neopravičeni izostanki, nevestno izpolnjevanje delovnih obveznosti. Ugovore na odločitev disciplinske komisije so v marcu vložili štiri delavci in en direktor TOZD.

V času od zadnje objave so odbori in pritožbe ter varstvo pravic delavcev obravnavali tudi nekaj ugovorov, zato so v pregledu dela zajete tudi te dokončne odločbe.

Talilnice

Zdravko Flander — skladiščnik, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.
Šerif Tokič — drugi pomočnik talilca, Jeklarna 2, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.
Robert Babič — dispečer, Jeklarna 2, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.
Ivan Žibert — delovodja ponvičnih zidarjev, zapuščenje dela brez odobrenja, uživanje alkohola med delovnim časom, prinašanje alkohola na delovno mesto, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.
Rifet Pašič — plamenski rezalec starega železa, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Ploščati program

Stanko Gabrijel — pomočnik žarilca Custodis, Valjarna bluming štekel, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic odločbe skupne disciplinske komisije).
Meaz Kaltak — uvajalec kolobarjev, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.
Himzo Sejfič — voznik vilicarja, Hladna valjarna Jesenice, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Branko Vodnik — strojnik odbrizgovalne naprave, Valjarna debele pločevine, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, zapuščenje dela brez odobrenja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.
Viktor Hvala — pomočnik žarilca Custodis, Valjarna debele pločevine, predčasno zapuščenje dela brez odobrenja, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.
Zejnil Bešič — prvi pripravljalec vložka, Hladna valjarna Jesenice, neopravičeni izostanek, javni opomin.
Robert Šantelj — izmenski delovodja, Hladna valjarna Bela, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.
Jože Justin — drugi rezalec na liniji, Hladna valjarna Bela, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.
Vojko Zorc — pomočnik žarilca Custodis, Valjarna bluming štekel, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Okrogli program

Aleksander Gjorgeski — žičar, Žičarna, neopravičeni izostanki, prinašanje alkohola, prenehanje delovnega razmerja.
Mladen Rokvič — žičar, Žičarna, neopravičeni izostanki, zapuščenje dela brez odobrenja, prinašanje alkohola, prenehanje delovnega razmerja.

Tehnične dejavnosti

Ramiz Salčinovič — premikač, Transport, nedovoljeno dejanje med delovnim časom, javni opomin.
Jovica Naunov — nadpremikač, Transport, nedovoljeno dejanje med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.
Zahid Kovačević — ključavničar specialist, Vzdrževanje, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.
Džanan Krupič — ključavničar specialist, Vzdrževanje, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.
Rade Bjelanič — nadpremikač, Transport, odklonitev dela, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.
Sabid Džaferović — premikač, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Delovna skupnost skupnih služb

Janez Zajšek — analitik, sektor tehnične kontrole, uživanje alkohola med delovnim časom, nevestno izpolnjevanje delovnih obveznosti, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Skupna disciplinska komisija

Inovatorska priznanja za leto 1987 — bronasta priznanja

Janez Arh in Janez Smolej

Janez Arh in Janez Smolej sta sodelavca, vzdrževalca na Beli. Oba sta ključavničarja, z inovatorstvom pa se ukvarjata skoraj dvajset let. Veseli ju, če vidita, da novost deluje in da sta odpravila napake.

Janez Arh pravi, da se z inovatorstvom ukvarja odkar dela, ker poskuša odpravljati napake in popravljati okvare. Priznanih ima veliko inovacijskih predlogov, vendar je več takih, ki jih ni prijavil, ker ni imel volje, da bi sam naredil vse potrebne izračune in skice. Takšne inovacije so: predelava gonilnih valjev na štedlu, manipulatorske letve na blumingu in popravilo sedežev valjčnic na blumingu. Za skupinsko inovacijo — predelavo dovodk na štedlu — pa je skupaj s soavtorjema Janezom Rozmanom in Petrom Frelihom prejel zvezno sindikalno priznanje. Inovacija je bila velik prispevek k boljšim delovnim pogojem, ker ob popravilih vzdrževalcem ni bilo več treba zlesti pod ogrodje štedla, ampak so ogrodje dvignili s posebnim vzvodom. Nazadnje se je ukvarjal z predelavo naprave za odbrizg skaj na blumingu. Po predelavi je bil učinek trikrat večji; nova naprava deluje pol leta, prvi rezultati pa so že vidni.

Po njegovem mnenju bi inovativno dejavnost v naši železarni okrepili, če bi nekdo prevzel izračun prihrankov in risanje skic. Za te stvari bi morali imeti pomoč strokovnjakov oddelka za zaščito industrijske lastnine ali pa koga iz Tehničnih dejavnosti. Tudi z boljšim nagrajevanjem inovatorjev bi lahko več delavcev pritegnili v to dejavnost.

Janez Smolej se je ukvarjal predvsem z odpravljanjem napak in kritičnih točk v proizvodnji ter z zamenjavanjem uvoženih rezervnih delov z domačimi. Njegove inovacije so večinoma skupinske inovacije na ogrodju štedel. Ker je pri prijavljanju inovativnih predlogov preveč administriranja, že šest let ni prijavil ničesar, čeprav se z inovacijami še ukvarja. Med njegovimi inovacijami je zanj osebno najbolj pomembna predelava osi lopute voza za ingote. Pred predelavo so se osi vsakih štirinajst dni lomile, po predelavi pa je že nekaj let mir. Omeniti velja tudi reductor za škarje za razrez pločevine

in predelavo ohišja Ran glave v adjustaži bluminga. Neprijavljena inovacija pa je predelava ležajčenja valjčnic sortirne kretnice — predelal je celotno ohišje in ležaje.

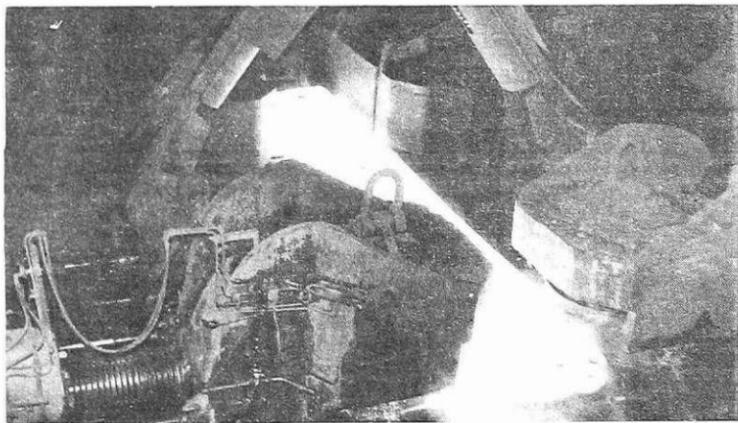
Tudi on meni, da bi moral imeti oddelk za zaščito industrijske lastnine večjo vlogo pri prijavljanju inovacijskih predlogov, predvsem kot strokovna pomoč pri izvedbi postopka (ocenjevanje prihrankov, risanje skic), celoten postopek prijavljanja pa bi moral biti bolj enostaven in hitrejši. Za strokovno najbolj zahtevne probleme bi morali objaviti vsaj interni razpis, za že prijavljene inovacije pa bi morali ugotoviti, ali res daje pričakovane učinke.

Možnosti za inovativno delo je ob novi tuji tehnologiji v obratih na Beli vedno več, zato bi morali tudi strokovnjaki biti bolj prisotni. Na zahodu inženir kmalu nazaduje, če nič ne predlaga, pri nas pa je dovolj, da ima papirnatno znanje.

Če povzamemo nekaj misli iz dosedanjih razgovorov z inovatorji, lahko rečemo, da se najbolj pritožujejo zaradi prepočasnega in strokovno preveč zahtevnega postopka prijavljanja tehničnih izboljšav in inovacijskih predlogov. Zato so predlagali, da bi skupne operativne zadeve pri prijavljanju izboljšav in inovacij za celotno železarno prevzela ena služba, ki bi inovatorjem pomagala predvsem pri ocenjevanju in prijavljanju njihovih predlogov. Še vedno ni dovolj jasno opredeljeno, kaj je inovacija in kaj delovna dolžnost, pa tudi motiviranost in nagrajevanje inovacij sta v sedanjih razmerah neprimerna. Zato bi bilo dobro, če bi ponovno pregledali pravilnik o inovacijski dejavnosti in ga dopolnili.

Predlogov, kako pospešiti inovacijsko dejavnost, je bilo veliko, nekaj jih bo tudi ob naših prihodnjih razgovorih. Koliko bomo imeli za te predloge razumevanja in posluha, pa se bo v prihodnosti kmalu pokazalo — z naraščanjem oziroma upadanjem inovativne dejavnosti.

Lilijana Kos

Valjanje na blumingu (foto: Irena Kučina)

Pokojnina danes — kaj pa jutri?

V mislih prenekeaterega delavca je vprašanje odločitve, kdaj in kako oditi v zaslužni pokoj. Po tridesetih, štiridesetih letih trdega dela, odrekovanja in naporov kajpada ni preprosto razmišljati o tem, da bi človek kar odšel iz delovnega okolja, ne da bi pri tem razmišljal, kako bo v prihodnje živel, kaj bo počel in predvsem, kako bo preživel s pokojnino, ki v mnogih primerih ni prav nič zavirljiva, še manj pa jo lahko primerja z osebnim dohodkom.

Zato je odločitev težka, negotova, strokovno službo pa obvezuje, da pojasni posamezna vprašanja in dileme ljudi in tako pripomore k mogoče nekoliko lažji odločitvi.

Sistem pokojninskega zavarovanja je zakonsko opredelil dve obliki individualnega upokojevanja: starostno in predčasno upokojevanje.

Razlage za upokojevanje po zakonu: Starostno se lahko upokojuje delavec, ki dopolni 40 let (moški) oz. 35 let (ženske) pokojninske dobe, ki jo sestavlja zavarovalna doba (tudi beneficirana doba) ali posebna doba (NOV, aktivno delo, KNOJ). Pokojnina se ob navedenem pogoju odmeri v višini 85 % od pokojninske osnove, ki predstavlja delavčev osebni dohodek za strnjene deset let dela od 1. 1966 do vključno 1. 1987, valoriziran z uradno določenimi količniki Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS.

Starostno pa se lahko upokojuje delavec, ki dopolni najmanj 20 let pokojninske dobe in hkrati starost najmanj 60 let moški ter 55 let ženske. Pokojnina v navedenih pogojih se odstotno odmeri nižje, odvisno od dopoljenih let pokojninske dobe, in sicer se zniža za vsako leto manjkajoče dobe za 2 % oz. za pol leta 1 %.

Od 1. 1. 1984 je v praksi uveljavljena predčasna upokojevanje. Le-ta pomeni za marsikoga vabljivo odločitev, težave pa so prisotne ob razlagi odmere pokojnine in prav tako pogojih za tako obliko upokojevanja.

Delavec se lahko predčasno upokojuje, če izpolnjuje dva pogoja, in sicer: moški mora dopolniti starost najmanj 55 let in mora imeti najmanj 35 let pokojninske dobe, ženska pa mora dopolniti starost najmanj 50 let in mora imeti najmanj 30 let pokojninske dobe. Kaj pa odmera predčasne pokojnine? Le-ta se odmeri tako kot starostna pokojnina, odstotno znižana glede na manjkajočo pokojninsko dobo. Zaradi starostne predčasne upokojevanja se lahko odmerjena pokojnina še dodatno zniža za vsako manjkajoče leto pokojninske dobe 0,5 % ter za vsako leto manjkajoče starosti 1,5 %.

Postavlja se še vprašanje, kdaj naj delavec odide v pokoj? Med ljudmi je prisotna trditev, da naj se posameznik upokojuje v prvi polovici koledarskega leta, ker je tako bolje kot v drugi polovici leta. Zakaj?

Pokojninski sistem izvaja izračun pokojnine na zadnje leto dela, kar pomeni, da se pri valorizaciji osebnega dohodka upoštevajo količniki, ki jih določa rast osebnih dohodkov zadnjega leta dela. Za delavca, ki odhaja v pokoj v prvi polovici leta, predstavlja zadnje leto dela preteklo koledarsko leto, kar pomeni, da se mu pokojnina dokončno odmeri na preteklo leto, kar hkrati omogoča tu-

di medletno valorizacijo te pokojnine v tekočem letu.

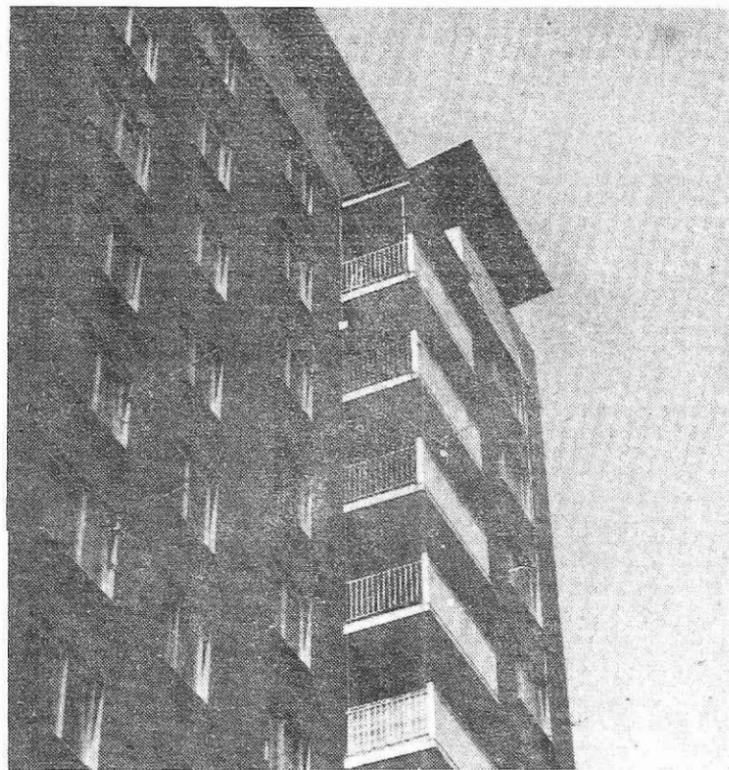
Če pa delavec odide v pokoj po polletju, se mu pokojnina dokončno ne more odmeriti, ker je zanj zadnje leto dela tekoče leto, določi pa se mu akontacija pokojnine, vsekakor nižja od dokončne pokojnine. Ta se ne poveča do dokončne odmere po zaključnih računih v gospodarstvu v naslednjem letu.

Hm, hm....

Na skupni seji vseh zborov Skupščine občine Jesenice 13. aprila, so razpravljali tudi o poročilu o delu Izvršnega sveta in upravnih organov Skupščine občine Jesenice. Na vprašanje predstavnika mladih, kaj je storil Izvršni svet, da bi preprečil družbeno krizo v občini, je ta dobil odgovor, da je naloga Izvršnega sveta predvsem spremljati in ocenjevati stanje.

Po takšem odgovoru bi nepoznavalci in nevedneži lahko mislili, da je Izvršni svet nekakšen občinski zavod za statistiko.

Milena Šolar

Stolpnica (foto: E. Demšar)

Ekološke spremembe v Železarni Jesenice in vpliv na jeseniško dolino

Podobnih prelomnih obdobij, ki so prinesla tudi pomembne ekološke spremembe, je bilo v železarni doslej že več. Nanašala so se predvsem na spremembo tehnologije ali energetskih medijev. Tako je naprimer ukinitvev generatorskega plina 1971 leta bistveno zmanjšala emisijo žveplovega dioksida (SO_2) v ozračje in odpravila izvore fenolnih odpadkov v Savo. Postopna uvedba zemeljskega plina namesto mazuta od 1978 leta dalje je zmanjšala prvotno emisijo žveplovega dioksida za več kot 50 %. Opustitev koka in rude z ustavitvijo aglomeracije in plavžev pa bo emisijo žveplovega dioksida po letu 1987 zmanjšala iz štiri do maksimalno 7,5 ton dnevno na okrog 950 kg na dan. Ena večjih naložb, ki je bila namenjena predvsem varstvu pri delu in varstvu okolja, je bila v letu 1981 izgradnja osrednje odpraševalne naprave za obstoječe elektroobločne peči v Jeklarni 1. S to napravo velike kapacitete, 1,2 mio kub. m/h, smo omejili prvotne emisije prahu iz železarne za okrog 60 %. Odpraševalna naprava ob 99 % učinku zagotavlja izločanje prahu v večji meri, kot je projektirana in normativna vrednost za dovoljeno emisijo.

Tudi v Jeklarni 2 je za odpraševanje pri Demag elektroobločni peči naprava podobnega tipa s kapaciteto 650.000 kub. m/h. Zmogljivost se bo podvojila, ko bodo dograjene še druge elektroobločne peči. Normalno omejuje odpraševalna naprava emi-

sije prahu na okrog 1 mg/kub. m, kar je precej nižje od veljavnih norm, pa tudi glede na bodoče, precej strožje, normative, ki so sicer še v pripravi za uveljavitev.

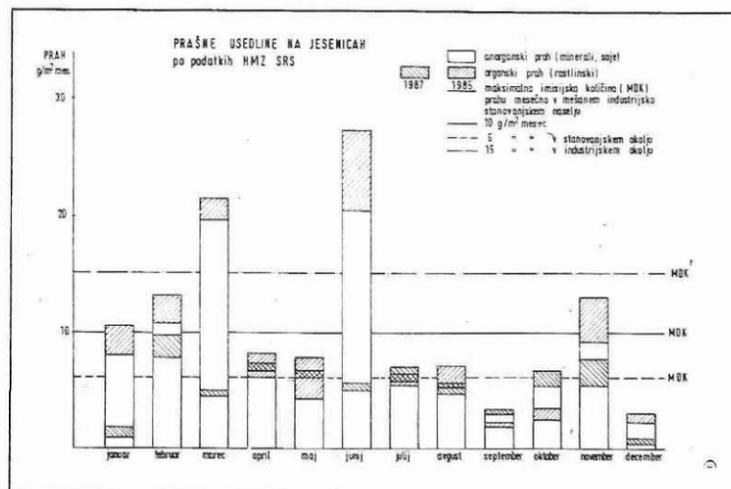
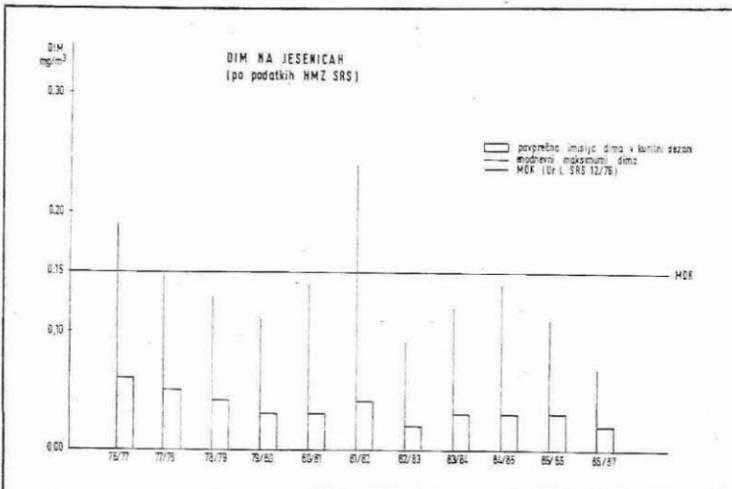
Tako prehajamo letos v Železarni Jesenice iz obdobja reševanja tradi-

cionalnih, tipično metalurških in energetskih izvorov onesnaževanja zraka in voda v obdobje, ko bomo reševali ekološke probleme, bolj značilne za valjarne oz. kovinsko-predelovalno področje.

Omejitve prašnih usedlin, plinov in sedimentnih odpadkov so očitne. V prihodnosti bomo morali temeljiteje reševati tudi preostale izvore onesnaževanja, ki sicer obremenjujejo okolje bolj prostorsko omejeno. To je predvsem emisija prahu in kislinških hlapov iz objekta regeneracije solne kisline v hladni valjarni Bela. Sanacija tega objekta bo naslednja stopnja v naših ekoloških progra-

mih. Čeprav se emitirane količine iz tega objekta ne merijo v tonah na dan, pa so koncentracije občasno pri prekomernih obremenitvah višje od dopustnih. Emisije prahu, okrog 40 kg/dan, in kislinških hlapov, okrog 14 kg/dan, bo potrebno omejiti na okrog 2 kg/dan za vsako sestavino, tako da bo zadoščeno tudi novim strožjim zahtevam. Ena od možnih rešitev tega problema bo bolj sorazmerno koriščenje zmogljivosti obstoječe regeneracijske naprave in nove regeneracijske naprave, ki bo dana v obratovanje letos spomladi v sklopu nove lužilnice žice.

(Nadaljevanje)

(Nadaljevanje)

Go pričela r — Ne znašle v na razp — Pri predor ke, ki ob spremlj — Fi nosti in še dokaj čali fin: obračun: Pogoj opravlja bili takš sti zaost gimii obč priliki č za zaost takšno : klosti, k za čas, k ko je po: kosse s družben spodars: obdobju spodbjarj: sno ana vseh. Pr preobra

Moran leta rel brega p uspaval nosti, n raj nič: vih in i priprav: Polož ja gospi trznega vsi dek ne dovč

Želez la eno: cij, ki v daje pr: bo potr obvezn: tat. Res: vno voc vendar ve takš kovati: loške p: bo pot: predvs: žje obv: — d: — m: odgovo: — n: litika.

Ob v Železar: odločni: pa tudi: tičnih: pom. b: ko bili: proizvc: Eno: prihod: gospod: dana p: spodar: sti.

Razu: pozorn: ostalin: pa se: takoj r: soočili: Komun: Kovin: tu Jese: Izvrš: takšnil: di slat: gramš: noč. Te: bila p: Moran: proble: in da s: in pois: rečem: prebro: V ot: prema: konflik: najdlje: področ: Praks: lahko: trebna: interve: stališč: družbe: upravi: družbe: lavci s: je, da: zornos: stvare: govorn:

Hitreje in zavestno v preobrazbo gospodarstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Gospodarska rast v občini je pričela močneje padati.

— Nekatere manjše OZD so se znašle v nepremostljivih težavah in na razpotoju.

— Prišel se je graditi Karavanški predor in izvajati projekt Karavanke, ki obsega še gradnjo avtoceste in spremljajočih objektov.

— Financiranje družbenih dejavnosti in ostalih skupnosti je potekalo še dokaj nemoteno, kar so še omogočali finančni rezultati in veljavni obračunski zakon.

Pogoji, v katerih je izvršni svet opravljal delo v teh dveh letih, pa so bili takšni, da smo v gospodarski rasti zaostajali tudi v primerjavi z drugimi občinami. Ni namen, da ob tej priložnosti podrobno analiziramo vzroke za zaostajanje. Gotovo pa je, da je takšno stanje tudi posledica preteklosti, ko se nismo dovolj pripravili na čas, ko nam bo šlo slabše, na čas, ko je potrebno odplačevati kredite in ko se soočamo s splošno poznano družbeno ekonomsko situacijo. Gospodarski rezultati v občini so v tem obdobju nizki, kazalci uspešnosti gospodarjenja pa takšni, da terjajo resno analizo in maksimalno zavzetost vseh. Predvsem je potreben korenit preobrat v mišljenju.

Moramo priznati, da so nas dolga leta relativnega blagostanja in dobrega poslovanja Železarnice Jesenice uspavala. Preveč je bilo samozadostnosti, neinicijative, premalo ali skoraj nič razmišljanja o razvijanju novih in nadomestnih programov, nepravilnosti za spremembe.

Položaj, v katerem se danes nahaja gospodarstvo v občini, in principi državnega gospodarstva, za katere se vsi deklarativno zavzemamo, tega ne dovoljujejo!

Železarna je v treh letih realizirala eno največjih slovenskih investicij, ki v količini, pa tudi v kvaliteti že daje predvidene rezultate. Veliko pa bo potrebno še narediti za odplačilo obveznosti in boljši finančni rezultat. Res je, da se pogoji administrativno vodene ekonomske politike trdi, vendar pa je ekonomsko stanje države takšno, da bi bilo nerealno pričakovati boljše. Železarna ima tehnološke pogoje za dobro delo, vendar bo potrebno še ogromno napora, predvsem na področjih, ki so najtežje obvladljiva v velikih sistemih:

- dobra organizacija dela,
- maksimalno speljan princip odgovornosti,
- načrtno vodena kadrovska politika.

Ob vsem tem bo lažje oblikovati Železarno v njeni bodočnosti. Brez odločnih spopadov na teh področjih, pa tudi jasne podpore družbenopolitičnih organizacij radikalnim ukrepom, bodo uspehi manjši, kot bi lahko bili z naložbami v modernizacijo proizvodnje.

Eno pa nam mora biti jasno — ni prihodnosti v enostranskem razvoju gospodarstva občine. Zato mora biti dana posebna skrb preobrazbi gospodarstva in iskanju novih možnosti.

Razumljivo je, da je bila posebna pozornost izvršnega sveta dana tudi ostalim sektorjem gospodarstva. Tu pa se ponovno začnejo težave. Že takoj na začetku našega dela smo se soočili z absurdnimi situacijami v Komunalnem podjetju Kovinar, DO Kovin in Lesnagalanterijskem obratu Jesenice.

Izvršni svet ocenjuje, da je do takšnih težav prišlo v glavnem zaradi slabega vodenja in nejasne programske politike, in to ne kar čez noč. Težave so bile tako velike, da je bila potrebna družbena intervencija. Moram reči, da nas je reševanje te problematike maksimalno zaposlilo in da smo morali situacijo analizirati in poiskati nujen izhod. Danes lahko rečemo, da smo na poti, da se težave prebrodijo.

V občini imamo poleg Železarne premalo podjetij, od teh pa zopet premalo dobrih. V največje težave in konfliktno situacijo pa zabreduje najdlje tam, kjer se krhajo stvari na področju vodenja in organiziranja. Praksa nam kaže, da se situacija lahko zapelje tako daleč, da je potrebna v mnogih primerih družbena intervencija. Izvršni svet ima trdno stališče, da so bili predlagani ukrepi družbenega varstva v vseh primerih upravičeni, v dveh primerih pa so za družbeno intervencijo zaprosili delavci sami. Izvršni svet zato ocenjuje, da je zato potrebno več dela in pozornosti posvetiti v OZD prav tem stvarim ter še posebno zaostri odgovornost pri kadrovanju na vodilna

delovna mesta. Namesto, da bi se intenzivno ukvarjali z načrtovanjem in iskanjem hitrejših oblik dela za prestrukturiranje gospodarstva, se je naše delo prepletalo z nujnim gašenjem požara v teh delovnih organizacijah.

V lanskem letu smo v celoti spoznali težave, v katere je zašla cela Iskra Telematika s svojo TOZD na Blejski Dobravi. Celotna akcija v občini je šla v smer, da je potrebno nujno pridobiti nadomestne programe. Rezultat takšnih zahtev je sodelovanje DO Telematike z DO ERO in možna zaposlitev do sto delavcev. To vsekakor ni celovita rešitev. Posledice, ki so nastale, pa lahko zadanejo tiste OZD, ki nimajo nadomestnih programov.

Izvršni svet je podprl tudi prizadevanja Vatrostalne TOZD Jesenice, ki so jo zaradi težav jugoslovanske Vatrostalne bremenili nekorektni stroški pokrivanja izgub. Izvršni svet ocenjuje, da je v določenem delu potrebno na novo oblikovati programsko usmeritev te temeljne organizacije in kot takšna ima vsekakor mesto v slovenskem prostoru in seveda v občini.

Na področju predelovalne dejavnosti pa tudi na področju mestnega in tovarnega prometa izvršni svet ocenjuje, da je potrebno več povezave med samimi temi OZD. Le na tak način lahko pričakamo Karavanški predor organizirano in z možnostjo vključevanja teh organizacij združenega dela.

Na področju zadovoljevanja skupnih potreb nam mora biti popolnoma jasno, kaj lahko občina s takšnim gospodarstvom in v takšni finančni situaciji financira. Menimo, da so tu potrebne temeljite ocene tako v gospodarstvu, ki mora sredstva zagotoviti, in v negospodarskih, ki se težko sprijazni z drugačnimi pogoji. Pričan sem, da nam bodo pri reševanju te problematike načelni sklepi bore malo v pomoč, bolj pa realno poznavanje števil, s katerimi lahko operiramo, in pametno dogovarjanje. Gotovo je, da moramo storiti vse, da zagotovimo odvijanje realno potrebnih programov v družbenih dejavnostih in v SIS materialne proizvodnje, vendar tudi tu ponkod še delamo po starem in s staro miselnostjo. V zdravstvenih skupnostih in skupnostih za zaposlovanje se problematika še analizira, pripravljene pa so tudi že varčevalni ukrepi. Danes ugotavljamo v Sloveniji, da je problematika zdravstva precej obsežnejša kot je problem obračunskega zakona in možnih refundacij po devetih mesecih in dvanajstih mesecih prejšnjega leta. Skupni imenovalec teh težav je v tem, da imamo dober zdravstveni standard, za katerega pa smo se v preteklosti premalo vprašali, kako ga bomo financirali, ko nam ne bo šlo dobro.

Če hočemo danes na Jesenicah novo srednjo šolo, potem nas to stane 3—4 milijarde in če hočemo obnoviti še gimnazij, potem moramo zbrati še 2—3 milijarde. Izvršni svet je bil tisti, ki je ob pripravi na akcijo za izvedbo samoprispevka opozoril, da je samoprispevek edine in zadnja možnost za financiranje teh načrtov za nekaj časa in da je ravno zaradi tega akcijo treba temeljito pripraviti. V tem trenutku izvršni svet vidi rešitve vsaj na nekaterih področjih šolstva, kjer bi lahko z relativno nižjimi stroški postopoma pričeli reševati vsak nekaj problemov. Ali ne bi bilo dobro aktivirati in bolje izkoristiti objekte, ki jih imamo, na primer dijaški dom in stavbo gimnazije.

Analiza priliva sredstev in nalog, ki smo si jih začrtali na področju skupnih potreb materialne proizvodnje, kaže na to, da vseh nalog ne bo možno izvršiti. Opozoriti pa je potrebno na to, da so posebno na komunalnem področju nekatere naloge v teku in prioriteto opredeljene z načrti (čistilne naprave s kanalizacijo, odlagalnišča odpadkov Mala Mežaklja, komunalno opremljanje platojev v projektu Karavanke). Predvsem v projektu Karavanke bo potrebno sofinanciranje neposrednih investitorjev. Ne bi pa bilo prav, da se sredstva iz dohodka za te namene prekomerno zmanjšujejo. Analiza prilivov sredstev, namenjenih za skupne potrebe za prve tri mesece v občini namreč kaže, da se višina sredstev, namenjenih za družbene dejavnosti z indeksom 234, giblje v okvirih, ki jih določa interventni zakon, medtem ko so prilivi v SIS materialne proizvodnje z indeksom 174, če jih primerjamo z istim obdobjem lanskega leta, bistveno nižji.

Še o eni panogi govorimo v občini kot perspektivni, pa se stvari odvijajo preveč drobnjakarsko in nepovezano. To je turizem. Izvršni svet tu vidi veliko možnosti, zlasti ob številnih prirreditvah v prihodnjih letih. Interes za izgradnjo prepotrebne športno-rekreacijske infrastrukture je velik. Menimo, da smo tu lahko uspešni le, če bo temu prisluhnilo tudi združeno delo. Določena so osnovna izhodišča za gradnjo športno prirreditvenega centra v Kranjski Gori in pa tudi za izgradnjo pokrite teniš dvorane v Zgornji Kranjski Gori. To so stvari, ki jih kot prirritetne določa tudi dolgoročni program turizma in jih vsebinsko opredeljuje družbeni načrt občine. Lahko samo rečem, da smo uspeli angažirati interese prirrediteljev in da z razpoložljivimi sredstvi v občini teh objektov ne moremo zgraditi.

Ne bi bilo odveč, če nekoliko pogledamo, kako je organizirano delo izvršnega sveta in koliko iniciative imajo člani izvršnega sveta na določenih področjih. Za razmerja z upravnimi organi in za takimeno-vane hišne zadeve je odgovorna podpredsednica izvršnega sveta. Moram reči, da je delo in usklajevanje z upravnimi organi zahtevna naloga. Menjanje mandatov se temeljito pozna na organizaciji, normativni urejenosti in seveda učinkovitosti upravnih organov. Smo na tem, da smo precej internih aktov uredili, smo pa tudi pred tem, da postavimo zaokroženo organizacijo upravnih organov v smislu racionalizacije in enotnega organiziranja. Za ta del je imenovana komisija izvršnega sveta, ki bo z ustreznim aktom še letos predložila organizacijo upravnih organov skupščini. Moram reči, da imamo na določenih področjih izredne težave pri pridobivanju kadrov, ki jih ne moremo dobiti. Delo v upravnih organih ima svojo specifičnost in zahteva posebno poznavanje — o čem ne prav stimulativnih osebnih dohodkih pa se zlasti pravniki, arhitekti in ekonomisti neradi odločajo za to področje. Zato smo se odločili, da tudi več teh smeri stipendiramo in nekako sami vzgojimo ta kader. Jasno pa je, da smo pri zaposlitvah ravno tako omejeni, saj so tudi zneski splošne porabe z interventnim zakonom točno določeni.

Lahko rečemo, da smo uresničili del načrta modernizacije, saj so zagotovljeni boljši pogoji za delo teritorialne obrambe in oddelka za ljudsko obrambo, s tem pa smo dali tudi več prostora za službe, ki poslujejo z občani. Ta del je še posebej na tistem s prostorom in že v letošnjem letu bomo poslovanje z občani izboljšali na Sekretariatu za notranje zadeve. Sekretar tov. Smolej tudi vodi modernizacijo tega dela upravnih organov. Upamo, da bomo v dveh letih modernizirali v celoti spodnje prostore — torej tudi Komite za urejanje prostora in varstvo okolja ter Komite za gospodarstvo in družbeno planiranje.

Izvršni svet je za svoje delo imenoval tudi precej komisij, za katere lahko rečem, da so delo uspešno opravile ali pa ga še opravljajo. Naj naštejem najpomembnejše:

— Za gradnjo čistilne naprave mesta Jesenice je imenoval gradbeni odbor, katerega predsednik je Tomaž Ramuš. Čistilna naprava bo po zagotovilih izvajalca končana do 1. avgusta, kar ne bo tako majhen dosežek na področju varstva okolja, poleg vseh pridobitev v Jeklaro 2. Kovinar Jesenice bo čistilno napravo prevzel v upravljanje, intenzivno pa dela tudi na izgradnji kolektorja. Pospešiti pa mora še delo na prevzavi kanalizacijskega omrežja. V letošnjem letu bo izvršni svet predlagal tudi postopke za priprave na gradnjo čistilne naprave v Kranjski Gori, ki je tudi z družbenim načrtom občine opredeljena kot prednostna naloga na področju varovanja okolja.

— Za pripravo in razvoj telefonskega omrežja v občini Jesenice je izvršni svet imenoval gradbeni odbor, ki ga vodi Franc Kotnik. Komisija je pripravila sporazum udeležencev s ciljem, da se s prispevki udeležencev zagotovi hitrejša gradnja sekundarnega telefonskega omrežja. Izvršni svet ocenjuje, da je sporazum dobra oblika sodelovanja udeležencev — na tak način pa je bila v lanskem letu realizirana izgradnja telefonskega omrežja v Centru II na Jesenicah, kjer bo danih v uporabo 328 priključkov v tem mesecu. Prvič so bila za telefonsko omrežje zagotovljena sredstva SLO, kar je v

skladu z dogovorom o temeljnih načrtih gorenjskih občin. Komisija je pripravila tudi prednostni program za leto 1988.

— Izvršni svet je bil pobudnik in je aktivno sodeloval pri gradnji stanovanjsko-trgovskega centra v Kranjski Gori, ki je opredeljena kot potrebna naloga v srednjeročnem družbenem načrtu občine.

— Izvršni svet je tudi podprl organiziranje Karavanške poslovne skupnosti, ker je v tem videl jedro organiziranja aktivnosti v zvezi s spremljajočo infrastrukturo ob avtocesti in predoru.

Izvršni svet je dal precej pomembnih pobud za aktivnosti na področju turizma:

— Komisijo za ureditev smučarskega poligona je vodil Alojz Katnik, kasneje se je v delo vključila tudi Komisija OK Vitranc. Na ta način so bile naprave za umetno zasneževanje na poligonu Podkoren dopolnjene z visokotlačnim sistemom, nabavljena pa je tudi oprema za turistični del poligona. Investicija je ocenjena na 750 mio din, od tega je Gorenjka TOZD Žičnice prispevala 10 mio din. Zakaj to omenjam? Smučarska zveza je še naprej zainteresirana za dokončno ureditev poligona, seveda pod pogojem, da bodo odnosi korektni. Kaj to pomeni za TOZD Žičnice, ki ustvarja sredstva le za enostavno reprodukcijo in minimalno obnovo, si lahko predstavljamo.

— Izvršni svet je imenoval gradbeni odbor za gradnjo športno-prirreditvenega centra v Kranjski Gori: na pobudo Organizacijskega komiteja ZSI Alpe-Adria, katerega izvršni odbor pa ima sedež na Jesenicah. Prirreditve bo organizirana prihodnje leto od 11. do 14. marca. Predsednik gradbenega odbora za gradnjo športno-prirreditvenega centra je Jože Borštner. Za pričetek gradnje je že vse pripravljeno.

— Kot je razvidno iz poročila Komiteja za gospodarstvo in družbeno planiranje je bilo marsikaj narejenega tam, kjer je pripravljen dolgoročni program razvoja turizma.

— Ogromno je bilo storjenega na področju cestne problematike. V to delo je po strokovni plati vključen Komite za urejanje prostora in varstvo okolja, s problematiko pa se

aktivno ukvarja vsaj polovica članov izvršnega sveta zaradi zahtevnosti in obsežnosti. Sodeluje tudi geodetska služba. Cesta M-1, Jesenice — Mlake je sicer sestavni del lokalnega načrta predora Karavanke, vendar je že ob izgradnji te ceste prišlo do potrebnih usklajevanj z investitorjem, KS Hrušico, Karavanško poslovno skupnostjo itd. Imamo opravka s korektnim investitorjem, izvršni svet pa je postavil tudi jasna stališča v zvezi s povezavo M-1, Hrušica naselje in uvozom v špeditijski plato. Na tak način mislimo usklajevati razmerja tudi v prihodnje pri gradnji avtoceste predor — Vrba. Investitor je pripravljen reševati premoženjsko-pravne zadeve — od nas samih pa pričakuje tudi realne zahteve. Izvršni svet ocenjuje, da mora investitor reševati premoženjsko-pravne zadeve sporazumno s prizadetimi in s strokovno in kvalitetno službo. Odlok, ki ga izvršni svet predlaga v zvezi z razlastitvijo splošnega interesa, pa pomeni, da je izgradnja avtoceste edina možna rešitev za občino, zadeve pa moramo sporazumno rešiti, če hočemo priti do avtoceste. To naj bo osnovno vodilo pri reševanju premoženjsko-pravnih zadev avtoceste in platojev ob njej.

Zaradi tega tudi hitimo s prenosi zemljišč v kmetijski sklad. Dela še nismo končali, saj je to dolgotrajnejši postopek.

Zelim povedati še to, da moramo delo izvršnega sveta in upravnih organov selekcionirati. Kaj to pomeni? To pomeni, da mora biti naše delo usmerjeno v bistvene stvari, obrobne zadeve bodo morale počakati, zato nam lahko tudi kaj počitate. Če hočemo avtoceste, če hočemo najti hitrejšje oblike za preobrazbo gospodarstva, potem bo potrebno ogromne napore in operativnega dela na tem področju. To se moramo zavedati. Ugotavljamo tudi, da delamo in posegamo v stvari, ki se morajo po realnih postopkih kjerkoli narediti. Prevečkrat je klican na pomoč izvršni svet. Dostikrat je tako, da bi bilo najbolje, da bi vsak naredil to, za kar je odgovoren, pa bi tudi več in bolje naredili.

Predsednik Izvršnega sveta
Tomaž Kersmanec

Razpored dežurstev trgovin za praznike

V torek, 26. aprila, so do 19. ure dežurne naslednje samopostrežne trgovine:

- Emona Market Jesenice, Prešernova 1 a
- Delikatosa 5, Tomšičeva 7c
- Delikatosa Kašta 3, Koroška Bela
- Delikatosa 9, Mojstrana

Vse ostale samopostrežne trgovine so odprte do 16. ure.

V soboto, 30. aprila so dežurne samopostrežne trgovine do 19. ure:

- Špecerija, Titova 22
- Rožca 14, Javornik — O. Novaka 8
- Delikatosa 9, Mojstrana

Vse ostale samopostrežne trgovine so odprte do 13. ure.

V torek, 3. maja so odprte naslednje samopostrežne trgovine od 8. do 10.30:

- Rožca 11, pri Čufarju
- Delikatosa Kašta 2 na tržnici
- Špecerija Jesenice, Titova 22
- Rožca 14, Javornik — O. Novaka
- Delikatosa Kašta 3, Koroška Bela
- Delikatosa 13, Žirovnica
- Rožca 8, Blejska Dobrava
- Rožca 16, Planina pod Golico
- Rožca 4, Hrušica
- Delikatosa 9, Mojstrana
- Rožca 5, Gozd Martuljek
- Emona, Kranjska Gora

Avtobusni vozni red za udeležence prvomajskega praznovanja na Poljanah

Hrušica — Poljane (1 avtobus)
Odhod iz Hrušice ob 9.30 in 10.30.
Avtobus ustavlja na vseh postajališčih mestnega prometa. Avtobus z odhodom ob 10.30 pelje skozi Podmežakljo.

Bolnica — Poljane (1 avtobus)
Odhod iz Bolnice ob 9.30 in 10.30.
Avtobus ustavlja na vseh postajališčih mestnega prometa.

Begunje — Moste — Koroška Bela — Poljane (1 avtobus)
Odhod ob 9.30.
Avtobus ustavlja na postajališčih Poljče, Rodine, Smokuč, Doslovče, Breznica, Zabreznica, Selo, Moste, Potoki, Koroška Bela — medkrajevna postaja, Koroška Bela — pred križiščem, Javornik Elita, Podkočna, Lipce, Poljane.

Koroška Bela — Poljane (1 avtobus)
Odhod avtobusa ob 10.30.
Avtobus ustavlja na vseh postajališčih mestnega prometa.
Vsi avtobusi bodo ustajali pri železniškem podvozu na Kočno, kjer bodo vstopali potniki iz Blejske Dobrave.
Če bo število potnikov večje, bodo avtobusi na relaciji Bolnica — Poljane opravili še dodatne vožnje.

Povratek avtobusov
Prvi odhod s Poljan je predviden ob 17. uri, zadnji pa bo predvidoma odšel ob 19.30.

Če bo prišlo do spremembe voznega reda zaradi vremenskih razmer, bodo posredovana obvestila po ozvočenju na prirreditvenem prostoru; ravno tako odhodi v posamezne smeri.

Milojka Žižmond-Kofol

Theodora

(odlomek)

Naj ji bo oproščeno, ker ni ugasnila velikih ognjev v njem, še takrat, ko je za nevihtnimi obzorji njenega življenja vstajal goreči žrebec in zasenčen nebo upanja. Vedela je, da ga sam ne more videti, vse življenje slep za sluteno. Še tega, kar se je dogajalo pred njegovimi očmi ni doumeval. Naj ji bo oproščeno, ker ga je prijela za ramena, plečata, kot so ramena moškega, a na znotraj krhka kot pri otroku. Obarvala je svoj pogled z mavricami barv, ki so gorele za obzorji. K njim se — otrok in moški — ni znal ozreti. Goreči sij — vedela je, da naznanja izgoreti in opustošenje — se je v njenih očeh spremenil v zapeljivost, ki mu je dopovedovala — otroku in moškemu — da se nič zlega na žari na obzorju. Morda le sonce, morda le topli žar dneva.

Zakaj je to storila, ko je vendar vedela, da je požar, ko požira? Ga je hotela pridobiti zase, otroka in moškega?

Za glavo nižja od njega, zapeljivo zlata v očeh, je uokvirjala gričevje v zahajajočem soncu, v času pred njuno veliko večerjo. (Je bil to Socerb? Leta 80 ali stoletja prej?)

Naj ji bo oproščeno, da je žarko svetlobo uničenja zajela v svoje zenice, postala po žensko zvita in privlačna in ga pestovala dolga leta. Vse njuno življenje je naredila za velikanski Socerb, plameneci žrebec, imenovan poguba, ki jo je videla za obzorjem, pa kot bi izžgal le njo. On ni videl groznice. Videl je le zlato v njenih očeh. Zato mu je bilo v tem življenju mnogo lažje. S smehljajem je zrl v te oči, izza njegovih ramen — tako moških in tako otroških — je groznica prodirala vanjo, a se je še zmeraj smehljala.

(»Nikar ne glej, nikar se ne obračaj,« je govorila. »Jaz sem tvoj ogenj in tvoj bog.«)

Počasi je izgorevala znotraj. On se je smehljaj, čez cel njen čas. Njene roke, ki so se ga oklepale, so izgubljale čarobno moč. Končno so jo popolnoma izgubile. Postale so brezkrvne, na zraku prepišnega Socerba so razpadle v kremplje brez mesa. Plamen ju je použil tam gori, isti plamen, ki použije vse ljubimce tega sveta.

V tem se je ozrl tudi sam. Naj ji bo oproščeno, da mu ni povedala prej, o tistem, kar je videla za njegovimi (varnimi?) rameni.

Oduščenje za ogenj njenega življenja, ki ga je videla zagoreti, vzpenjati se čez njiju, ugasniti. Sama.

On bi ji oproščal. Vnaprej in brez pridržkov. Tudi zdaj. Privrženost, obsesija?

Jutri, ko se vozi od nje. Sonce. Bližnjica, ki jo je ubral na tem begu.

Beg iz njune tople postelje. Ledeni noži jutro po ledenih nožih noči. Zavedanje njenega telesa, ko se je dotipala na njegovo stran. Iz spanja jo je dojel s toplino misli in olajšanostjo oduščenja za tisto, kar ji je naredil maloprej in je bila neumnost. (Ne zanjo.) Dotik je bil nehoten, bila je premražena in ga je iskala iz navede. Kljub temu ga je osrečila, odrešila in omamila. Ledeni noži molka in razdora so se poskrili med gredice z vrtnicami, ki so se v mesečini bleščale skozi tanko zaveso francoskega okna njune spalnice. V stanju polsna je zaslužil letošnjo prvo slano. Zaspal. Ze mnogo letnih časov varen v tem naročju.

Nikoli ni bila miren človek. Umiral jo je, kot je vedel in znal. Ko ni vedel in ne znal, so nanju sedle ptice tistega njenega obupa.

V spanju pa je bila mirna. Strahovi iz dnevnih svetlobe so takrat vdan in zagrizeno počakali nanjo na vrtnicah, zavesah, razprostrti na vzglavju med njenimi lasmi. Včasih so stali v polmrazu sobe kot svečenički njenih nikoli zapuščenih tempeljev groze, v katerih je ostajala tako pogosto do mraka in čez. Zaradi tega so ji boljše oči, trepetale kretnje, je bil korak negotov, je bil nalomljen glas. Še takrat je mamila v objem. Morda zato, da je v njem zopet ujela kanček življenja.

Vedel je, da se boji norosti in smrti. Ostajal je ob njej, ker je imel za življenjsko potrebo, da jo kdaj vidi brez obojega.

Takrat je premagala tudi njegovo norost in njegovo smrt.

V ledenosti noči, ko je poiskala njegovo nogo, že takoj zatem prinesla bok, laketi in vonj las, v ledenosti noči, v kateri je zavohal prvo pozebo, ji je šlo čez telo vse tisto, kar je ves čas nosila v svoji duši.

Jutranjo kavo je skuhal drgetaje, še preden se je od pravkar zakurjene peči razširila prava toplota. Njuna hiša, tako prijetna poleti, je z jesenjo postajala nepremagljivo tuja, vlažna in hladna. Vsako jutro se je spopadal s tem hladom, ki ga sprva ni niti opazil. Prva leta življenja pri njej je pazil na to, da bi zakuril brez dima. Pozneje je postajalo pomembno, da bi jo ogrel z ognjem, nasmehom in besedo. Zdaj je postalo najpomembnejše, da bi se izognil pogovorom o prvem, drugem in tretjem.

Slana na obronkih bližnjice do kraja, kjer je bil v službi, se še ni raztalila. Njeno lesketanje v soncu je jemalo vid. Dvorišča hiš so oživiljala, rojeval se je dan, ki ga bo preživel med tujci in se prepustil pretakanju časa, ki mu ni videl nobenega smisla.

Ostati ni mogel. V razgrevačici se hiši, topli od ognja, topli od sončnih žarkov na zidovih, je vanj prežalo vprašanje brez odgovora. Vprašanje, kaj bi moral narediti, da bi bilo kot prej. Odgovora ni vedel. Tu, sredi svetlikanja rose, sta se vprašanje in odgovor zdela zagonetni del kozmosa.

Prozaičnost njegovega življenja ga je ubijala. Ko je tako sedel za volanom, potem, ko je ugasil radio, odpel plašč, z rokami pogladil sveže urejene lase, s kotičkom očesa v ogledalu raziskal svoje rahlo poraščeno lice, ugotovil, da viden ne vara, da je tudi v resnici namrščen, kislega obraza, zlovoljnega pogleda, skaljene beločnice očesa, ki se ob srečanju z lastno podobo hitro pet obrne v misli — ko je vse to ugotovil, je na tistem zaključil, da bo peljal mimo stavbe. Njegova običajna ujetost na tem kraju — imenuje jo socialno varnost — je zanj ječa, v kateri nima možnosti ne obtožbe ne obrambe. Zmeraj znova najde v sebi zmožnost za pretvarjanje, ta s studom zgrajeni zid osame, ki mu je v manjše breme, kot bi mu bila kakršnakoli vklopljenost.

Kljub argumentom, ki si jih ponovi vsako jutro, pristaja na kompromis socializacije. Vsako jutro sede za mizo poražen in nezadošen.

Danes zavije v drugo ulico, ne premišlja, ne načrtuje, vse kar stori je to, da preveri, če ima v žepu telovnika še zmeraj stari sveženj ključev. Za to nagonsko kretinjo pride zavestno priznanje:

»Da, odšel boš tja. Telefoniral boš tajnici, da si vzel dopust. Daroval si boš čas kot neizpisan list.«

Parkira na Partizanski. To je ulica njegovega otroštva. Drevesa, ki jim je kot otrok in šolar segel do gornjih vej so zrasla v orjaške topole. Rad ima topole. (Ona ne bi marala teh besed. Hotela bi verjeti, da ne razdaja z blagom, ki ga je grabila vase. Blago je bila ta ljubezen, ta njegov rad imeti.)

Le enkrat jo je pripeljal v stanovanje k staršem, drugič je iz njega zbežala. Slika Nje iz misli stoji nenadoma ob njem, ko izstopi iz dvigala. Postane skupaj z njo in se skozi stekleno steno hodnika ozre na upravno središče mesta: bife, v katerem sta se pričela sestajati, trgovina, kjer sta kupovala njeno edino krzno, občine, kjer sta podpisovala poročne papirje, aleja, kjer jo je nekoč videl vstopati v avto s tujo registracijo in se je v njem dvignil val besa, čudno zlit z občudovanjem njenega bedra, ko se je razkrilo v koraku. Videl se je stati v aleji, z razprtih plaščem, pla-

polajočim dihom in mehko v kole-nih.

Zdaj je njegov korak utrujen. Ko nadaljuje pot po stopnicah in mehki usnjeni čevlji komaj slišno in kar ugledno zaškrpajo v tišini stopnišča, se vpraša po dveh stvareh: je v tem koraku in v njegovem čudnem uživanju nad pravim usnjem, zlikano hlačnico, črno aktovko v rokah res nekaj betežnega, starikavega in mlahavega, skoraj poženskega? In drugo: ali je v njem še kaj drugega, razen njenih sledov? Njenih slik in filmov? Je v njem še kaj njega samega? Je kdaj bilo?

Zares moraš spoznati, človek, si je rekel, ko je vstopil v stanovanje svojih staršev, ki je bilo ob tem času prazno, kot je dobro vedel, ko se je odločil za jutranji obisk pri nji.

Ne vem, kje naj se poiščem, si je rekel, vendar moram nekako pričeti z iskanjem. Odvijati in odvijati moram klobčič, ki je kot vrh za obešenje spravljen v meni. Odmotavanje boli. Stopil sem iz risa, ki me je omejeval in hkrati sestavljal, takšnega, kakršnen sem se prvič podal v tisto naročje. Nisem slutil dokončnosti, nisem vedel, da bo predaja popolna.

Kasneje ga je hotela vsega. Hotela ga je tudi tistega, kakršnen ni nikoli bil. Potrebnovala ga je TISTEGA, ki ni bil. Kot slepec v puščavi se je podil za znaki njene želje. Pozabljal je, da bo nekoč odkrila prevaro, pretvarjanje, s katerim se je želel odkupiti za krivico, ki se ji je zgodila, ko je spoznala, da ni sestavljen iz drugega kot iz sokov, ki jih je poglano njuno skupno drevo, rodila njuna skupna setev. Prej ni bilo nič, zdaj, ko je pozeba opustošila njune skupne poganjke, spet nič.

Poslej? Na koncu hodnika je bila mala sobica, ki jo je nekoč uporabljal zase. Najprej kot dijak, ki se je s starši preselil v mesto, kasneje kot študent, ki se je v to mesto vračal ob koncu tedna, in ob počitnicah. Še kasneje je v tej sobi prebival po slovesu od dekleta, s katero se je name-

raval poročiti, a jo je nekega dne zapustil izpraznjen in kaznovan s slutnjo nezmožnosti površnega, udobnega sožitja s preračunljivo žensko dušo. Ni bila ljubezen, pristan ni bila, nič ni bila. V enem samem letnem času se je iz ljubke nauke spremenila v razpolagalko, usmerjevalko, zahtevno partnerico, ki se je samozadostno vgnezdila v njegovi zdravniški uspešnosti, z navdušenjem gospodinje poprijela nitke njegovega obstoja in jih spremenila v zahtevne povodce.

Po njej — praznina in uspešnost. Mama ga je kot ljubljene, izgubljenega sina sprejela pod krov domačega pra-gnezda. Vstajala je ob zori, da bi mu zlikala zdravniško haljo, pripravila izdaten zajtrk.

Mama jo je tudi prva preklela, žensko, ki ga je izvabila iz fantovske sobice in njenega varnega zavetja.

Preklela jo je iz bolne želje po prilačnanju, je vedel. In je tudi vedel, da ga nič ni ostalo v na novo opremljeni sobi na koncu hodnika. Zlahka je odšel. Ko se je vračal na obiske, je bil odvetnik njune ljubezni, a sodnik-mati se nikoli ni pustil prepričati, se nikoli ni omeščal, sprejel je poraz z dostojanstvenim molkom, nitke so se pretrgale.

Zopet je odprl vrata svoje sobe. Spoznal, da ga doma še zmeraj čakajo. Vse je bilo kot nekoč. Sedel je na posteljo, odvrgl aktovko, slekel suknjič. Poiskal ploščo, Ravelov Bole-ro, se naslonil na vzglavje. Obmiroval.

Skozi glasbo je zopet prišla k njemu. Njeno bližino je občutil kot bolečino, tako zdaj, kot vsa leta njune skupne življenja. V njej je bilo toliko ran, da mu je odzvanjala kot bolečina. Vse, česar se je dotaknil pod mehko površino njenega duha, vse je skelelo. Vse ga je zavračalo kot krutega raziskovalca, hkrati pa ga je srkalo vase kot edino slutnjo rešitve.

Ni živel z njo, trpel je z njo. Vse je bila bolečina.

Bilo je ... (foto: A. Malenšek)

Miha Mazzini

Drobtinice

Bil sem ves otožen. Poln mehke melanholije. Edino, kar mi je zares všeč v tem zafukanem železarniškem rezervatu, je sprehod sredi noči po opustelih ulicah, pokritih z rdečkastim prahom, limajočim se na podplate. Pred kinom je prodajalka kart pred odhodom domov menjavala plakate in fotografije v izložbi. Komaj me je pričakala, tako potrebna je bila govorjenja. Steklo na izložbi je bilo razbito. Moral sem se izogibati črepinj, razsutih na tleh.

— Vandal, to so vandali, — je rekla. Nonka je bila še cela in prižgana. Njen obraz je voščeno sijal v bledem siju. Verjetno je bil zadnji film, ki ga je videla, iz časa Plesa na vodi. Potem si ni mogla ogledati nobenega več, ker je pač prodajalka karte tudi zamudnikom in za naslednje predstave. Bila je stara, z natupiranimi lasmi. Frizuro, ki je zlepa ne vidiš več. Živo rdeče namazane ustnice so sijale vame. Šminka je bila nanesena tako na debelo, da je zravnala vse gube okrog ust in so bile ustnice videti nalepljene. Pomotoma prinesene od drugod; z neke druge ženske. Iz nekega drugega časa.

— Kaj jim je treba razbijati steklo, če hočejo plakat. Naj pridejo k meni in ga bodo dobili zastonj. Splah veste, koliko stane tako veliko steklo?

Nisem se potrudil sodelovati. Mi bo že povedala. Niša je bila prazna. Zelena podloga je bila vsa prebodena od risalnih žebličkov. Ženska je izgovorila ceno. Vsota me je dohitela že v hrbet. Bila je res kar visoka.

Zaklenil sem za sabo, sedel na edini stol ter prižgal cigareto. Počasi sem kadil v neosvetljeni sobi. Včasih je sij plamena iz dimnika osvetlil zidove, a mi ni mogel pregnati Karle izpred oči. Vrgel sem ogorek v prazno pivsko piksno in zavzdihnil. Odpel sem hlače, vzela tiča v roke ter ga počasi, melanholično podkrkal, misleč na Karlo. Spet sem vzdihnil, se šel stuširati in spat.

4 Mislim, da bi bil B. teh nekaj zadnjih stavkov zelo vesel.

2

Blok je bil tokrat nenavadno tih. Vsi so bili v službi. Otroci v vrtcih. Karla je spala. Prislonil sem uho na vrata in nisem ujel ničesar. V razdelilni omarici je bila bela vrečka; v njej zakrpane nogavice in vijetnamka. Vrtel sem nogavici v rokah, občudujoč natančno in popolno delo. Epoleta na vijetnamki je bila prišita in obrobljena s posebnim šivom, ki naj bi preprečil nadaljnje pariranje. Nisem mogel doumeti poteka niti. Česa takega nisem videl še nikoli. Iz občudujoče zamaknenosti me je zdramila tema. Nisem se trudil s tipanjem po steni za stikalom. Postavljajoč nogo pred nogo, tipaje za stopnicami, sem se prebil do izhoda. Pred vrati sem, ob siju svetlobe skozi debelo motno steklo z mrežo v sredini, obul nogavice in oblekel jakno.

Odpravil sem se na namenski sprehod ob železarni.

Skupina delavcev, postopajoč znotraj kletke, je pritekla k ograji.

— Hej, ti, pridi!

Migali so mi s prsti, me vabili k sebi. Šel sem.

Oziral se po okoli, boječ se čuvaja.

— No, kaj bomo? — sem vprašal.

— Liter enciana, — je dejal prvi in mi pomolil bankovec skozi kvadratega v mreži. Vzel sem denar in stopil k naslednjemu.

— Liter vina.

— Šnops.

— Konjak.

— Liter črnega.

Jemal sem denar in polglasno ponavljal naročila.

Ob ograji se jih je nabrala cela kolona. Moleli so roke skozi rešetke. Valujoče klasje, mahajoče z bankovci.

Posvaljkan, povaljan, v kepcu zrolan denar mi je napolnil obe dlani. Povrh vsega je bila polna tudi kapaciteta spomina.

— Dosti je, — sem rekel naslednjemu v vrsti.

— Ne bit pizda, vzemi še zame.

— Ja, kako pa misliš, da bom vse to prinesel? Imam samo dve roki.

— Daj vzemi, samo še mene.

Obrnil sem se in odkorakal proti trgovini.

Nakupil sem, kakor sem vedel in znal.

Dve steklenici vina sem spustil v vrečko, ko je prodajalka morala v skladišče po manjka-joči šnops. Plačal sem in se vrnil k ograji. Nikjer ni bilo videti nikogar. Za stavbo je izginjal čuvaj.

Komaj sem postavil vrečke na tla, že so poskakali izza kontejnerjev, svitkov žice, odpadnega železa, ter se zakadili proti meni.

Odmaknili smo šop trave pod ograjo, vsak na eni strani. Po majhnem, že davno skopanim rovu, velikem ravno za litrsko steklenico, sem drilčal pijačo. Roke na drugi strani so jo razgrabile. Kot bi trenili, jih ni bilo nikjer več. Naslonil sem se na nosilni steber in pričel prešteti zakupičke. Dogovorjenih deset procentov plus dve ukradeni steklenici in še nekaj takih, ki mi niso dali točno; drobiža ne vračam — ni bilo slabo. Čutil sem čuvaja, kako se mi plazi za hrbet. Tokrat je bil nekdo z leseno nogo. Ozrl sem se vanj in mu režeč se pokazal vse zobe.

Dokler lahko migam, me ti že ne boš strazil.

Pospravil sem denar v žep. Čuvaj je krenil naprej po svoji večni tirnici. Iz čiste objestnosti sem na glas zavpil:

— Do jutri nasvidenje, fantje!

Pred odhodom sem se še enkrat zarezal stražarju, ki je besno buljil vame.

Zakrutilo mi je v želodcu in krenil sem k Magdi.

Po pravici povedano sem zadnje čase hodil k njej le fukat in jest. A še to ne sproščeno, v vselem parazitskem vzdušju, ampak z občutkom krivde in nelagodja, ker se mi je zdelo, da me ima zares rada. Ni bilo pošteno do nje in sem pred meseci nehal zvoniti na njenih vratih. Poiskala me je v gostilni in se zjokala. Čas mora dozoreti tudi za brco v rit.

Magda je bila srednjevolka. Po šoli je vsak dan skuhalo kosilo za starše, ki so se iz železarne vračali pozno popoldan.

Odprla mi je oblečena v kavbojke in platneno srjako, ki so jo napenjale velike hruškasto oblikovane prsi.

Poljubila sva se.

— Si ostal brez parfuma?

Objeta sva stopila v kuhinjo.

Ja, Cartiera ni več.

— Mi boš kdaj povedal, od kod ti denar za novo stekleničko? Najbrž ni ravno poceni?

Kratek pogled po štedilniku in uporaba nosu sta mi povedala, da se danes prav nič ne kuha. Nobenega znamenja ni bilo, da se tudi bo.

— Recimo, da imam svoje vire dohodkov, ali če hočeš drugače, gre za male skrivnosti velikih mojstrov.

Objela sva se in poljubila.

Magda se je od vseh žensk, kar jih poznam, najhitreje vzburla. Včasih se mi je zdelo, da je njeno celo telo ena sama erogena cona.

Odmaknila se je in pogledala na uro.

— Nimava časa, Egon! Danes pridejo moji prej iz službe. Oče ima rojstni dan in pripraviti mu moram smetanovo torto.

— Pomagal ti bom.

Hvaležno me je pogledala.

— Res?

— Bom, če ti rečem. Povej mi kaj moram storiti?

— Ni mi treba skuhati kosila. Oče nas bo peljal jest ven. Le pri torti mi pomagaj.

Odprla je hladilnik. Od vrha do tal je bil poln lončkov smetane.

— Stepi jo z mešalcem. Jaz bom medtem pripravila kremo in nasekljala sadje.

Prinesla mi je stepalnik in ga postavila na mizo.

Jemal sem lončke iz hladilnika, odpiral pokrovčke in zlival vsebino v posodo. Vključil sem stroj. Med čakanjem sem se zabaval z opazovanjem ritmičnega tresenja Magdinih prsi ob sekljanju banan, marelic in jabolč.

— In kam naj dam že stepeno smetano?

Prinesla mi je ogromno posodo, celo vedro.

Se nadaljuje

● De...
so na 2. sk...
kandidatu...
Stanovnik...
skem. Oba...
nje za dve...
ja iz Bohi...
še podpre...
terih prip...
ske skupš...
organov...
potrdili p...
obdobju 1...

● Po...
opravili v...
predsedni...
iz Radovl...
Zbor KS j...
z Bleda, z...
strice. De...
Radovljic...

● Izv...
lenil rezu...
ritev na t...
nem posl...
in z osnut...
z inform...
1987 in n...
zaposlova...
poslenih...
občin v le...

● Na...
aprila, so...
njih, o l...
Obravnav...
izvršnega...
prvem tr...
stopkih z...

● Pr...
sklenilo,...
teden v a...
DPO, ki i...
pek za sv...
tarjev vs...
rili borci...

● Na...
ka ter de...
aprila, so...

Po dalj...
la skupš...
sprejela...
men, da...
uresničit...
biti čimv...
lavcev. S...
bro obisl...

Predse...
dr. Boru...
kratko v...
morala i...
so to kac...
terih del...
kot bi n...
upanje,

predsed...
Slivnik,...
gramov, ...
kram, ki...
Zanim...
na Bled...
pa prog...
sredstev...
kaj pa la...
čili vse c...
venstva...
nik za vs...
dobro le...
gramov,

radi sed...
tuli prič...
KS Bled...
občinski...
Slavnik...
Razpr...
se je po...
blemih,

in pa se...
na Bled...
novna d...
prav vsi...
na širok...
zadovolj...
ste. Vpr...
na Bled...
žno trgo...
čem. Lo...
vestitorj...
končno...
sko cest...
stah, sa...
Govori...

Znan...
središču...
maj pr...
Vendar...
stavili r...

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica so na 2. skupni seji, 13. aprila, najprej glasovali o predlaganem kandidatu za predsednika predstava SR Slovenije, Janezu Stanovniku in članu predstava SR Slovenije, Janku Pleterkem. Oba sta bila z večino glasov izvoljena. Sledilo je glasovanje za dva podpredsednika občinske skupščine: Zvoneta Šolarja iz Bohinjske Bistrice in Bernarda Tonejca iz Lesc. Izvolili so za podpredsednika izvršnega sveta in izrekli soglasje (ob nekaterih pripombah) k imenovanju članov izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica in nekaterih predstojnikov upravnih organov. Razen tega so delegati na skupni seji obravnavali in potrdili poročila o delu skupščine, zborov in delovnih teles v obdobju 1986 — 1988.

● Po zaključeni seji so se ločeno sešli vsi trije zbori, ki so pripravili volitve svojih predsednikov in podpredsednikov. Za predsednika zbora združenega dela so izvolili Franca Marklja iz Radovljice, za podpredsednika pa Leona Mohoriča z Bleda. Zbor KS je za predsednika ponovno izvolil Ludvika Kerčmarja z Bleda, za podpredsednika pa Vojka Vojvodo iz Bohinjske Bistrice. Delegati DPZ so za predsednika izvolili Justina Zorka iz Radovljice, za podpredsednico pa ponovno Ivo Poličar z Bleda.

● Izvršni svet OS Radovljica je na 68. seji, 12. aprila, razčlenil rezultate gospodarjenja v letu 1987 in resolucijsko usmeritev na tem področju. Soglašal je z osnutkom odloka o poletnem poslovnem času — julija in avgusta na območju občine — in z osnutkom odloka o javnem redu in miru. Seznanjen je bil z informacijo o zbirni bilanci realiziranih investicijah v letu 1987 in načrtovanih investicijah v letu 1988. Preučil je analizo zaposlovanja in kadrovanja v lanskem letu ter analizo novo zaposlenih delavcev iz drugih republik na območju gorenjskih občin v letu 1987.

● Na 16. seji občinskega komiteja ZKS Radovljica, 14. aprila, so spregovorili o aktualnih družbenopolitičnih vprašanjih, o katerih so poročala sredstva javnega obveščanja. Obravnavali so teze za konferenci ZKS in ZKJ ter informacijo izvršnega sveta o gospodarskih tokovih v radovljiški občini v prvem tromesečju 1988. Preučili pa so tudi informacijo o postopkih za volitve predsednika občinske skupščine Radovljica.

● Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na seji, 11. aprila, sklenilo, da bo redna seja občinske konference SZDL zadnji teden v aprilu. Na seji so dali pobudo, da MS SZDL in druge DPO, ki imajo te organe na medobčinski ravni, začnejo postopek za postopno deprofesionalizacijo predsednikov oz. sekretarjev svojih medobčinskih organov, podobno, kot so to že storili borci in mladina na Gorenjskem.

● Na 3. seji sveta za pridobivanje in razporejanje dohodka ter delitve po delu pri občinskem svetu ZS Radovljica, 5. aprila, so oblikovali predlog za izvolitev predsednika sveta.

Spregovorili so o pripombah na osnutek usmeritev uresničevanja določil družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji za leto 1988. Imeli pa so tudi pripombe na osnutek metodologije za izvajanje usmeritev družbenega dogovora.

● V Radovljici je bila 12. aprila 2. seja MS ZZB NOV za Gorenjsko. Pod predsedstvom Slavka Staroverskega so razčlenili delo dispanzerjev ter zdravstveno in socialno problematiko borcev na Gorenjskem. Opozorili so na nenehno zmanjševanje pravic s področja zdravstvenega in socialnega varstva in na pomanjkanje sredstev v te namene.

● Žirija za podeljevanje srebrnega znaka OF pri OK SZDL Radovljica, ki jo vodi Niko Fabjan, je na osnovi predlogov iz KK SZDL na seji 6. aprila odločila, da bodo letošnji dobitniki tega priznanja: Cveto Pohar z Brezji, Anica Svetina z Bleda in Andrej Šiljar iz Bohinjske Bistrice.

● OK ZSMS Radovljica je v letu 1987 prejela iz občinskega proračuna za svojo dejavnost 42,9 milijonov din, za letos pa načrtujejo 51 milijonov din, kar je za okoli 70 % več kot lani.

● Med bivanjem v Sloveniji je 6. aprila obiskala radovljiško občino članica Predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije, Marija Todorovič. V radovljiški Almiri se je s tamkajšnjimi predstavniki pogovarjala o tekočih problemih, zlasti pa v tekstilni industriji.

● Zaradi večkratnih nezgod smučarjev v Žagarjevem grabnu med Voglom in Ukacem v Bohinju, ki so se končale celo s smrtjo, so upravljalce smučišča na Voglu, inšpektorji opozorili, da morajo primerno zavarovati ta del prostora, ki kljub opaznim posegom ne izpolnjuje predpisanih varnostnih norm. Najmanj, kar morajo takoj storiti, so varnostne mreže oz. varovalna ograja tega dela smučišča.

● Pod geslom »Od ideje do prodaje« je Kovinska Bled začela akcijo ustanavljanja pogodbenih projektivnih skupin za področje strojegradnje splošnega in stavbnega ključavničarstva in kleparstva za izvedbo razvojnih načrtov. K sodelovanju vabi Kovinska vse zainteresirane izvedence na področju strojništva, konstrukcij, projektiranje elektroinstalacij, pnevmatike in hidravlike. Za sodelovanje posameznikov bo Kovinska zagotovila tudi potrebna finančna sredstva.

● V letu 1987 so v radovljiški občini po resolucijskih usmeritvah povečali fizični obseg proizvodnje v kmetijstvu za 3 %. Zaposlenost v združenem delu je bila višja za 0,3 % nad resolucijsko usmeritvijo in 1,5 % pri samostojnem osebnem delu. Izvoz blaga in storitev je namesto načrtovanih 8 % dosegel le 7,7 %, od tega 4,1 % več, kot je bilo načrtovano, na konvertibilno področje.

● Po podatkih iz analize gospodarjenja v radovljiški občini lani so zaznamovali padec fizičnega obsega proizvodnje kar za 4,3 %, v turizmu in gostinstvu pa za 1,7 % pod resolucijskimi določili. Za 10,4 % je bil nižji uvoz blaga, za 4,2 % pa nižji dohodek.

● V letu 1987 je po podatkih Komiteja za družbeno načrtovanje in gospodarstvo v občini Radovljica obiskalo turistične kraje 301.144 gostov, kar je za 1,4 % manj kot leto prej. Število tujih gostov je bilo sicer večje za 2,9 %, domačih pa je bilo veliko manj. Lani so našli 1.169.319 nočitev, kar je tudi za 1,7 % manj kot leta 1986. Tuji gostje so ustvarili blizu 667 tisoč nočitev, to pa je za 1,8 % več kot predlanskim. Poprečna izkoriščenost zmožljivosti v občini je bila lani 32,8 % (leto prej 33,4 %). Hoteli so bili izkoriščeni 54,3 %, kar je za 3,4 % manj kot leta 1986. Najbolj zasedeni so bili blejski hoteli, in sicer 58,4 %.

● Lani je Čebelarški muzej v Radovljici v sodelovanju z Etnografskim muzejem iz Ljubljane pripravil med drugim zelo odmevno razstavo panjskih končnic v Zürichu, o čemer so pisali tudi strokovni časopisi. Čebelarški muzej je edini, ki ga vsako leto obišče več obiskovalcev, medtem ko v drugih enotah obisk upada.

● Po programu sodelovanja med mladinskima organizacijama pobratenih občin sta bila 15. in 16. aprila na prijateljskem obisku v Svilajncu v Srbiji podpredsednik OK ZSMS Radovljica, Štefan Paul, in sekretar Rafael Podlogar. S predstavniki tamkajšnje občinske organizacije socialistične mladine sta se pogovorila o skupnem nastopu mladih obeh občin na zaključni prireditvi planinske stafete Jugoslavije, o letošnjih mladinskih delovnih akcijah in sestavi brigade ter o sodelovanju mladih obeh občin na letošnjem pohodu borcev NOB na Triglav.

● Planinsko društvo Radovljica, ki s 2.286 člani sodi med največje v Sloveniji, je imelo marca občni zbor, na katerem so sprejeli program dela, ki ga je obrazložila predsednica PD, inž. Meta Rutar — Piber. Poleg oskrbovanja treh planinskih postojank: Pogačnikov dom, Valvazorjev dom in Roblekov dom, imajo v načrtu strokovno usposabljanje članov po odsekih. Priredili bodo smučarsko šolo, tečaje za gorsko reševalno službo ter organizirali razne pohode in izlete. Posebno skrb bodo namenili mladim planincem v radovljiški in leški osnovni šoli ter sodelovanju s sosednjimi planinskimi društvi.

● Na Bledu je bil od 12. do 14. aprila sestanek o mednarodnem informacijskem sistemu o projektih in tehnologijah. Udeležili so se ga priznani domači in tuji izvedenci s tega področja iz osmih držav. Organizator je bil Center za sodelovanje z deželami v razvoju iz Ljubljane.

● Od 5. do 20. aprila je v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici razstavljal svoja likovna dela mladi likovnik Roman Makarovič iz Slovenj Gradca, ki živi in ustvarja v Ljubljani. Razen s slikarstvom se ukvarja tudi s kiparstvom.

● Med najboljše uvrščene tekmovalce — smučarje, ki so sodelovali na vsakoletnih partizanskih smučinah v Cerknem v marcu, so bili borci iz radovljiške občine. V kategoriji borcev A je bil prvi Milan Pivk, drugi pa Jože Žvan, oba iz Bohinja, v teh kategorijah B je zasedel drugo mesto Janko Pristavec iz Bohinja, tretje pa Ivan Štular iz Dobrave. V veslalomlu je bila s prvim mestom najuspešnejša borka Angelca Šmit z Bleda. Ekipo so bili prvi borci iz Trzica, drugi pa borci iz občine Radovljica pred tretjevrščeno ekipo iz Kranja.

Več načrtnega dela v KS Bled

Po daljših pripravah se je le sestala skupščina KS Bled z željo, da bi sprejela svoj program, ki ni skromen, da bi se pogovorili, kako ga uresničiti in predvsem, kako privabiti čimveč delavnih aktivnih sodelavcev. Skupščina je bila tokrat dobro obiskana.

Predsednik skupščine KS Bled, dr. Borut Rus, je v uvodu naštel na kratko vse težave, s katerimi se je morala ubadati KS Bled. Predvsem so to kadrovske težave, zaradi katerih dela na KS le niso tako stekla, kot bi na Bledu morala. Izrazil je upanje, da bo sedaj, ko je mesto predsednika sveta prevzel Stanko Slivnik, delo zaživelo in da bo program, ki so ga sprejeli, uresničen.

Zanimivo je vsekakor to, da tokrat na Bledu ni tako malo denarja. Ni pa programa za razporeditev teh sredstev. Ne ve se, kaj je bistveno, kaj pa lahko še počaka, da bi zaključili vse dejavnosti do svetovnega prvenstva v veslanju, ki je nekak mejnik za vsa dela. Časa za to pa je le še dobro leto! Manjka pa načrtov. programov, sodelovanja, s čimer bi morali sedaj pohiteti. S tem pa naj bi si tudi pridobili ugled, ki bi ga morala KS Bled imeti tako v lokalnem kot občinskem merilu.

Razprava je bila obsežna, vendar se je ponovno govorilo o starih problemih, ki žulijo blejskega krajana in pa seveda tudi turistično življenje na Bledu. Saj je vendar turizem osnovna dejavnost, ki mora zanimati prav vsakega na Bledu. Tako se je na široko govorilo o trgovini, ki ne zadovoljuje domačine, kaj šele turisti. Vprašanje je, kdaj bodo dobili na Bledu končno večjo samopostrežno trgovino s primernim parkiriščem. Lokacij je dosti, le pravega investitorja ni. Ni znano kdaj bodo končno uredili Ribensko in Koritensko cesto in tudi pločnike ob teh cestah, saj je pešec tu prav ogrožen. Govori pa se o tem že vrsto let.

Znano je, da manjka parkirišč v središču Bleda, saj se v sezoni komaj pretolčeš z avtom po Bledu. Vendar odločitve, kje naj bi ga postavili ni.

Vrtnarija na Gmajni propada, denarja za obnovo ni. Zakaj je ne bi dali v najem zasebniku? Tudi na Pristavi je vse v neredu, kar je prava sramota za to področje pod gradom. Pri urejanju in obnovi več počitniških domov na Bledu pa še ni nič narejenega, pa čeprav je toliko govora in pisanja o tem! Bilo pa je tudi nekaj pohvalnih ugotovitev. Gradi se nov trgovsko-turistični center, krajani pa so premalo obveščeni, kaj vse naj bi bilo tam tudi za domačine koristnega. Urejujejo se velike bivše dvorne garaže na Mlinem. Podirajo staro dotrajano Grajsko kopalnico.

Začelo se je že tudi urejevati Malo Zako.

Če bi bili povzeli vse, kar je bilo pomembnega na tej skupščini, potem moramo reči, da je bila to zahteva krajanov po večji povezanosti gospodarstva, turizma in KS Bled. Čimprej je treba pripraviti vse potrebne programe in jih začeti uresničevati. Pritegniti je treba več mladih v svet in komisije KS Bled, pa tudi v druge domače organizacije, saj sedaj »sede« skorajda povsod isti ljudje, kot je pravilno poudaril eden od razpravljalcev.

Božo Benedik

Pred konferenco ZKS in ZKJ

»Kaj sodi o pomenu konference in kaj bi bilo treba storiti, da bi dosegli zastavljeni cilj iz programskih usmeritev ZKS?«

Takšno vprašanje smo postavili znani družbenopolitični delavci in tajnici KS Bohinjska Bistrica, tovarniški Stanki Zupan.

Tako je razmišljala: »Franc Saleški Finžgar je v knjigi pod Svobodnim soncem takole opisal hunskega poglavarja Tunjuša: »Vidiš to roko in prst? Ujel sem se v past, pa sem prst odrezal. Mar naj bi zaradi enega prsta obtičala cela roka v pasti? Kar je gnilega, je treba odrezati!«

Tako naj bi bilo tudi pri nas. Drugeče ne gre, tak je zakon narave, ki mu ni mogoče ukazovati. Ne morejo ga obrniti nobeni ukrepi ne predpisi ne grožnja — nič. Tržna zakonitost, mora obveljati! Cene, ki nas bremenijo, ne bodo stabilne z nobeno umetno zamrznitvijo. Te bodo realne le, če bodo oblikovane po načelu ponudbe in povpraševanja.

Strahotno razraščena administracija je nepotrebna in škodljiva. Več jo je, dražja in daljša je pot državljanu, da bi prišel do tistega, kar išče. Nove umetno ustvarjene tvorbe (službe) so nepotrebne in neproduktivne in seveda izredno drage. Pre-

ko 800 SIS imamo v Jugoslaviji! Le čemu služijo, ko pa smo mnogo boljše živeli in delali v časih, ko jih še ni bilo? Zakaj trmasto vztrajamo na tej poti? Po podatkih izpred treh, starih let je od vseh zaposlenih le 21 % ljudi delalo v proizvodnji! Kako naj le petina preživlja vse druge? Solidarnost je zame lažna sociala, ki zakonito podpira lenuhe in simulante, pridne pa tepe, pri tem mislim tudi na Slovence. Po drugi strani pa mislim na solidarnost do drugih republik, ki to več ni, ampak že navadna kraja pridnim. Ali je morda cilj naše vlade narediti vse revne? Kaj bo, ko ne bo več kje jemati?

Vsem smo dali samoupravljanje, mnogo pravic; na dolžnost pa smo pozabili. Na tone je zakonov, sporazumov, dogovorov itd. Nihče se tega ni naučil spoštovati. Kot bi dali otroku v 1. razredu učbenik za 5. razred in od njega zahtevali, da se snov nauči, otrok pa še abecede ne zna!

Posebno poglavje so zgrešene investicije v celotni domovini, vključno s Slovenijo, potem drage prireditve. Ni čudno, če smo dosegli gospodarski polom. In potem še prekomerno zadolževanje, ki tudi boleče vpliva na enotnost ter bratstvo in edinstvo. Za to pa so stotisoči dali svoja življenja. JR

Srečanje vezistov NOV Slovenije bo zadnji petek v maju v Črnomlju

Na seji odbora Sekcije vezistov NOV Gorenjske so ugotovili, da se Radioklub v Lescah še ni poimenoval po umrlem vezistu Janezu Brtončju, ki je bil dolga leta predsednik aktiva radovljiške občine. Sklenili so, da bodo predlog ponovno poslali in prosili za hitrejši postopek.

Ugotovili so, da jim Skupnost vezistov NOV še ni poslala sredstev za poravnavo stroškov v lanskem letu, prav tako tudi niso prejeli jubilejnih priznanj za vse predlagane. Rečeno je bilo, da na skupnosti nimajo anketnih listov. Evidenca je bila v celoti odstopljena skupnosti, kjer se je morala založiti.

V nadaljevanju seje so se dogovorili, da bo srečanje z delavci Iskre Telematike letos v petek, 3. junija, ob 10. uri v Iskrini tovarni v Železnikih. Vezisti NOV namreč v tej tovarni še niso bili. Navzoči so bili seznanjeni z vsebino seje odbora skupnosti. Na seji so sprejeli sklep, da bo srečanje vseh vezistov NOV Slovenije letos v Črnomlju, in sicer zadnji petek v maju. Tu bo tudi letna konferenca. Načelnika vezistov JLA vojašnice v Kranju so zaprosili, da pripravijo program.

Predstavnika DO PTT Kranj, Silva Novaka, so ob odhodu v pokoj proglasili za častnega člana odbora področne sekcije. Branko Blenkus

Ženske na Plavžu vedno uspešne

Članice sekcije na ponedeljkovem sestanku v OŠ Tone Čufar (f.t.: B. Blenkus)

V okviru sekcije za družbeno aktivnost žena na Plavžu so članice zelo prizadevne. Redno vsak prvi ponedeljek v mesecu se sestajajo in dogovarjajo o delu, ob torkih in četrtkih pa imajo krožke ročnih del. Tu si med delom pomagajo in druga drugi svetujejo. Prostor za delo in sestanke jim brezplačno nudijo na osnovni šoli Tone Čufar, s katero tudi uspešno sodelujejo. V petek, 22. aprila, bodo v Kosovi graščini odprle razstavo svojih ročnih izdelkov, ki si jo bodo lahko ogledali vsi, ki se navdušujejo nad takšnimi izdelki. Sekcijo še vedno neutrudno vodi Gizela Velikonja, tajnica je Marija Balanč, blagajničarka pa Sonja Križmanec.

Dobra proizvodnja, slab finančni uspeh

V preteklem letu smo v Elektrarni Moste dosegli dobre rezultate, tako v obsegu proizvodnje in transformacije električne energije kot tudi v okviru dejavnosti v zvezi z obnovo in modernizacijo naših naprav. Manj zadovoljni oziroma nezadovoljni pa smo s finančnimi rezultati.

Glede na različne napetostne nivoje je bila lani transformirana in razdeljena sledeča količina električne energije: 110 kV — 273.464.180 kWh, 35 kV — 132.648.530 kWh, 20 kV — 15.884.400 kWh in 10 kV — 8.901.600 kWh.

Od tega smo proizvedli skupaj 70.226.110 kWh električne energije, kar je 109,8 % glede na letni načrt oziroma 12,6 % nad proizvodnjo v letu 1986. Taki rezultati fizične proizvodnje so posledica racionalnega obratovanja, dobre obratovne pripravljenosti naprav in dokaj ugodnih hidroloških razmer v letu 1987.

Kot zanimivost naj navedem podatke o količini proizvedene električne energije v Sloveniji in Jugoslaviji.

V Sloveniji je bilo lani proizvedenih 10,5 milijard kWh električne energije brez NEK, kar je 99,9 % glede na načrt. Od tega so hidroelektrarne proizvedle 3,5 milijarde kWh, termoelektrarne pa 5,9 milijard kWh, iz Bosne pa smo uvozili 1,1 milijarde kWh.

V Jugoslaviji je bilo proizvedenih skupaj 73,3 milijard kWh, to je 99,4 % glede na načrtovano proizvodnjo. V hidroelektrarnah je bilo proizvedenih 25,6 milijard kWh, v termoe-

lektarnah 43,4 milijard kWh in nuklearni elektrarni Krško še 4,3 milijarde kWh električne energije.

Poraba električne energije v Sloveniji je bila 9,9 milijard kWh, od tega so neposredni odjemalci porabili 2,5 milijarde kWh, distribucijski porabniki pa 7,4 milijard kWh.

V uvodu je bilo omenjeno, da smo poleg proizvodnje električne energije izvajali še dodatna dela. Sem štejemo na prvem mestu redne preglede in popravila.

Poleg tega smo lani dokončali načrtovano obnovo in posodobitev enega izmed treh agregatov, obnovili smo naprave lastne porabe ter zamenjali dotrajano telefonsko centralo. To so bila dela v prvi fazi modernizacije in posodobitve elektrarniških naprav.

Zaključili smo rekonstrukcijo zapornice temeljnega izpusta, kar bo rešilo problem revizije potopljene hidromehanske opreme ter s tem v zvezi onesnaženje reke Save dalje od pregrade.

Na obstoječem stikališču 110 kV/35 kV smo izvedli delno obnovo antikorozivne zaščite nosilnih konstrukcij.

V podaljšku stikališča smo dogradili dve daljnovidni polji za daljno-

vod 2 x 110 kV do RTP Jesenice.

Vsa ta dela smo izvajali iz sredstev združene 15 % amortizacije ter iz energetskih sredstev elektrogospodarstva Slovenije. Ta dela so opravljali tuji izvajalci ob sodelovanju naših delavcev.

Zadovoljni smo lahko z rezultati proizvodnje in ostalimi deli, ne moremo pa biti navdušeni nad poslovnim uspehom. Kot že nekaj let, smo tudi lansko poslovno leto zaključili z izgubo, ki znaša 163 milijonov din. Ta izguba pa glede na proizvodne rezultate in obseg del ni rezultat slabega dela, temveč je posledica izgube v elektrogospodarstvu Slovenije zaradi nerealizirane ovrednotene elektroenergetske bilance. Tako stanje, ki se iz leta v leto ponavlja, pa med našimi delavci ustvarja nekakšno apatično obnašanje, zlasti na zborih, ko moramo to izgubo, ki ni rezultat našega dela, samoupravno potrjevati.

V letošnjem letu bomo izvedli:

- antikorozivno zaščito hidromehanske opreme in tlačnega cevovoda,
- nadaljevali z modernizacijo agregatov in
- redna vzdrževalna in remontna dela.

Seveda pa je prva naloga normalna proizvodnja in transformacija električne energije.

Edvard Vengar

Programsko volilna seja DU Jesenice

Delegati društva upokojencev Jesenice so se 9. aprila zbrali na programsko volilni seji z namenom, da bi obravnavali delo preteklih štirih let. Udeležba na tem zboru je bila zadovoljiva.

Uvodne misli je na tem zboru podal predsednik društva Janko Burnik. Med drugim je dejal: »Vsa ta leta so bila polna dinamičnosti v našem družbenopolitičnem in gospodarskem življenju ter družbenih dejavnostih še posebej, kar se odraža prav v razpoloženju in aktivnosti nas, upokojencev. Vsi smo seznanjeni s problematiko preko javnih sredstev obveščanja.

Za nas upokojence pa je zelo pomembno, da ob hitri rasti osebnih dohodkov in življenjskih stroškov, pomeni vsako časovno zaostajanje pri usklajevanju pokojnin z rastojo OD znatno razvrednotenje denarja, ki ga dobimo s poračunom povečane pokojnine. Zato smo še kako zainteresirani za sprotno usklajevanje pokojnin med letom še naprej. Tudi razmerje med povprečnim OD in povprečno pokojnino se zadnja leta izboljšuje v korist pokojnin (leta 1982 je bilo to 62,8 %, v letu 1986 že 68,6 %), za leto 1987 še ni točnih podatkov).

Dosti upravičenega razburjanja pa je povzročila sprememba zakona o temeljnih pravicah iz PIZ v zveznem zboru skupščine SFRJ, da se upokojencem, ki so bili upokojeni pred 1.7.1983, začnejo izplačevati pokojnine »za nazaj«. Vsi se spominjamo javnih kritik na ta račun, ki so jih posamezniki ali DU ter zveze naslavljali na zvezno skupščino, ZIS, DPO v SFRJ in SRS.

V nadaljevanju pa je nanizal nerealizirane sprejete pobude: 1. Usklajevanje pokojnin v občini s posebnim ozirom na nekatera specifična delovna mesta v Železarni, pobuda je bila dana v maju 1984.

2. Ustanovitev posebnega občinskega sklada solidarnostne posmrtninske samopomoči v občini Jesenice.

To pobudo je dalc DU Jesenice po sklepu IO, KODU jo je posredoval občinskemu sindikalnemu svetu, ta pa jo je celo sprejel na seji občinskega sveta 19.12.1984.

Razprave po sindikalni liniji v organizacijah združenega dela niso bile uspešne, prevladala je parola »kaj bomo toliko prej plačevali v takšen sklad«.

O tej pobudi je naše stališče, da se OS ZSS izjasni, ali je pobuda še aktualna ali pa jo »zamrzemo do bolj-ših časov« (tak sklad bo vedno bolj potreben, saj so stroški pogreba vedno višji).

3. Stanovanjska problematika upokojencev in domov ter sklad SPIZ.

Pri SPIZ Slovenije se je zbiral prispevek v višini 4 % od izplačanih pokojnin (všteti je tudi varstveni dodatek) v tako imenovanem stanovanjskem skladu za reševanje stanovanjske problematike upokojencev in za gradnjo oziroma modernizacijo do-

mov upokojencev. Začelo se je pospešeno graditi domove za upokojence, kupljena so bila stanovanja za upokojence, dodeljevala so se tudi posojila za posodabljanje lastnih stanovanjskih prostorov.

Tudi v naši občini smo iz teh sredstev delno posodobili in prizidali nov del doma upokojencev dr. Franceta Berglja, del sredstev pa smo tudi prispevali domu upokojencev dr. Benedika v Radovljici. Iz teh sredstev so bila kupljena stanovanja, namenjena upokojencem in invalidom. Za posodabljanje lastnih stanovanj upokojencev pa na Jesenicah ni bilo posluha in šele na koncu smo namenili 7.000.000 din posojila lastnikom lastnih stanovanj ali hiš. Naša občina je ta sredstva slabo koristila, saj so milijarde ostale neizkoriščene.

Pred leti pa je bil prispevek v ta sklad znižan na samo 1,5 %, zbrana vsota sredstev pa je bila namenjena samo za domove. Posebna društvena stanovanjska komisija bo morala skupaj s pristojnim organom pri stanovanjski skupnosti Jesenice (odborom za solidarnost) pregledati vsa kupljena stanovanja iz teh sredstev, urediti točen pregled nad nosilci stanovanjske pravice in zagotoviti, da ta stanovanjski fond ostane trajno samo za upokojence oz. invalide.

To so področja življenjskega pomena, pa vendar nismo vsega postorili v prid naših članov.

Burik je poudaril, da odstotek v društvo včlanjenih upokojencev zelo počasi raste. Tako je v letih 1984 do

1987 porasel le za 3 %. Konec leta je bilo včlanjenih le 59,1 % vseh upokojencev Jesenice.

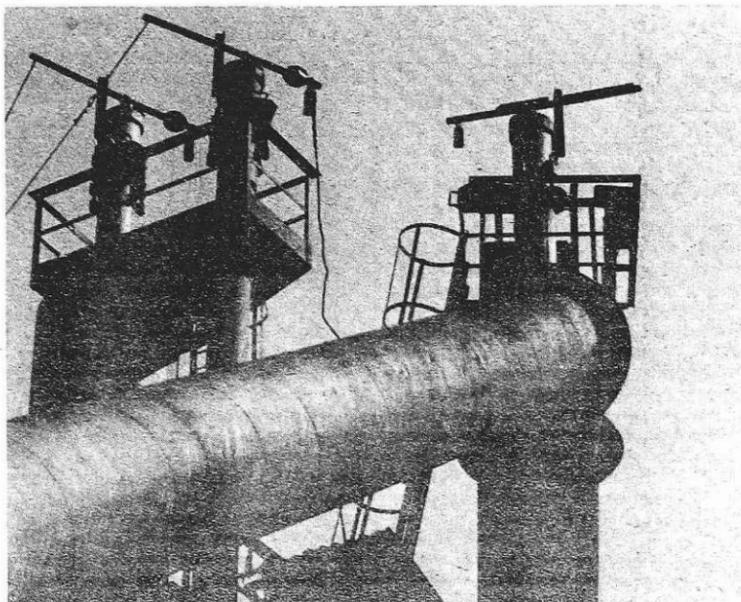
Na koncu pa je predstavil naloge društva v jubilejnem letu 1988, ko praznujemo 40-letnico organiziranega dela jeseniških upokojencev, ki jo moramo dostojno proslaviti.

O delu samega društva pa je podal poročilo tajnik Jože Vehar: »Skupno je imelo društvo konec leta 1987 1.355 članov, od tega starostnih 781 ali 57,6 %, invalidskih 222 ali 16,4 %, družinskih 352 ali 26 %. Od skupnega števila članov društva je kar 858 bivših železarjev ali njihovih zakonskih tovarišev oz. tovarišic.

Izvršni odbor društva šteje petnajst članov, tričlanski nadzorni odbor in tričlanski disciplinski komisijo. V štiriletnem mandatatu je imel IO kar 40 sej. Prav gotovo pa so precej časa posvetili kulturno-zabavnim vprašanjem, saj so imeli kar devet kulturno-zabavnih programov. Posebno pa je pomembno delo moškega pevskega zbora, saj je imel poleg 81 rednih vaj kar 34 koncertov, tako doma kakor izven občine, enkrat so nastopili tudi na Koroškem. Tudi na rekreativnem področju so bili zelo živahni: v kegljanju, streljanju, balinanju in šahu, pa tudi v smučanju počasi napredujemo. Sicer so letos zaradi muhaste zime nastopili le na republiškem tekmovanju ter zasedli dobra mesta.

Na zboru so sprejeli smernice delovanja društva upokojencev, ki v glavnem zajema še bolj pestro dejavnost. V vse aktivnosti bodo skušali vključiti čimveč članov društva ter jim tako popestriti jesen njihovega življenja. Želimo jim veliko uspeha.

Stane Torkar

Del že opušenih plavžarskih naprav (foto: Elvis Demšar — foto krožek OS Karavanških kurirjev Koroška Bela)

Zapustil nas je Jože Čuden, slovenski komunistični pionir

Letos, 17. marca, je še praznovati stoprvi rojstni dan. Rojen je bil v Švečah v Rožu na Koroškem. Že kot mlad fant je prišel v našo železarno, ki je bila takrat last Kranjske industrijske družbe.

Z Jožetom odhaja dragocen del naše jeseniške revolucionarne zgodovine.

Rad je prihajal na Jesenice; tu je imel tudi svoje najbližje. Toda Jože ni bil samo naš človek in prijatelj. Bil je eden tistih, ki je bil soustvarjalec revolucionarnega delavskega gibanja na Jesenicah. Bil je tudi poslednji, ki je še ostal od tiste revolucionarne garde, ki so ustvarjali komunistično partijo na Jesenicah in na Javorniku v letu 1920.

Spominska plošča na Koroški Beli nam priča, da je bilo v nekdanji Dežmanovi gostilni prvo ustanovno zborovanje članov Socialistične delavske stranke Jugoslavije — komunistov.

Jožetova pot je bila težka in polna odrekanja. Po zloglasnih zakonih stare jugoslovanske oblasti, ko je bila komunistična partija prepovedana, je bil odpuščen iz železarne.

Lotil se je vsakršnih del, da se je preživel. Nazadnje je poskusil še z brušenjem nožev in škarij in s podobnimi deli. Končno se je ustabil v Ljubljani. Za delovno mesto si je izbral Vodnikov trg, kamor še danes zahajajo Ljubljanci po zelenjavo in sadje. Jože pa ni postal revolucionar šele po prvi svetovni vojni. Bil je udeleženec velike oktobrske revolucije in že pred tem aktiven v naprednih delavskih sindikatih. Kot avstroogrski vojak je bil zajet na ruski fronti. Takoj se je povezal z naprednimi ruskimi delavci v Taškentu ter tako sodeloval tudi v veliki oktobrski revoluciji.

Ob 70-letnici oktobrske revolucije je od sovjetskega veleposlanika v Beogradu dobil posebno priznanje.

Slovenko

Fotorazstava in koncert pevcev LIP Bled na Javorniku

V soboto, 16. aprila, je bila v prostorih Delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku odprta razstava fotografij fotografov amaterjev z Javornika in s Koroške Bele.

Razstava je odprla predsednica DPD Svobode France Mencinger Javornik — Koroška Bela, prof. Majda Malenšek, in uvodoma poudarila pomen te dejavnosti, ki privablja tudi veliko mladih ljudi iz naše krajevne skupnosti.

Že pred leti je uspešno delovalo fotoamatersko društvo, pri čemer je Malenškova še posebej omenila Franceta Kreuzerja, Jožeta Prešerna in Franca Iskra.

Za letošnjo razstavo fotografij, ki je po večletnem premoru prva tovrstna razstava v razstavnem prostoru Viktorja Gregorača, je bilo prijavi-tenih kar 83 fotografij. Izbor fotografij je opravil Vitomir Pretnar. Na razstavi predstavlja svoja dela 13 avtorjev, in sicer: Andrej Palovšnik, Branko Čušin ml., Jani Novak, Sandi Novak, Ivko Dolenc, Franc Kreuzer, Klavdija Tušar, Barbara Malenšek, Polona Malenšek, Andrej Malenšek, Sonja Podobnik, Slavko Tarman in Tanja Justin. Skupaj je predstavljeno 46 fotografij. Razstava je na ogled še danes in jutri.

Ob otvoritvi razstave je dve pesmi zapel tudi oktet LIP Bled z Bleda, ki

Tudi leta 1941 se je Jože takoj vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Njegovo delovno mesto je postalo pomembna javka za partizanska sporočila in ilegalno literaturo. Celó Tone Čufar, naš predvojni revolucionar in delavski pisatelj, ki se je leta 1941 iz Maribora zatekel v Ljubljano, je v njem našel dobrega sodelavca in aktivista OF.

Jože je ostal naš vse do današnjih dni — ostal je boljševik, kakor je sebe rad imenoval. V Lenu je videl svojega največjega vzornika. Težko je le razumel, da smo znali tudi v najtežjih časih rešiti vse probleme, danes pa se nam zatika v gospodarstvu in politiki in ne znamo najti pravega izhoda. Svojega nezadovoljstva pa ni izražal z nerganjem.

Jože je vse do zadnjih let ostal čil in bister. Tudi z zdravjem ni imel preveč težav. Še kot 90-letnika ga najdemo med obiskovalci Golice. Obiskal je tudi vse najbližje vrhove okoli Ljubljane. Vseskozi je ostal tudi skromen in zadovoljen s svojim življenjem. Na Levstikovi 8, za vojaško bolnico, je bil njegov zadnji dom. Rad je videl, če ga je kdo obiskal.

Ko sem ga obiskal po novem letu in mu zaželel še veliko zdravja je potožil, da slabše sliši. Našel sem ga pri branju časopisa. Tudi o manjših težavah pri zdravju je nekaj potožil, pa je še vendar upal, da bo tudi to prešlo. Želel je, da bi to leto še večkrat obiskal svoje na Jesenicah.

Jože nas je zapustil, ostalo pa bo zapisano njegovo ime v naših kronikah in zgodovinskih zapisih.

Nihče od njegovih bojnih tovarišev iz tistih prvih revolucionarnih let se ni poslovil od njega, saj je bil zadnji, ki je še kljuboval in vztrajal.

Krajevna skupnost Javornik — Koroška Bela, kjer je našel svoj prvi dom, ko je prišel s Koroške, pa je izgubila prvega revolucionarja.

Slovenko

je pol ure zatem imel celovečerni koncert.

V soboto zvečer je bil v dvorani Julke in Albina Pibernika na Javorniku tudi celovečerni koncert, na katerem so se pod vodstvom prof. Matveža Fabjana — umetniškega vodje — predstavili pevci iz Zasipa. Koncert je bil razdeljen v dva dela, pevci pa so peli skladbe Jakoba Gallusa, Volariča, Ipavca, Simonitija, Pirnika in Vrabca, v drugem delu pa so predstavili češko narodno pesem, poleg tega pa še dve pesmi v priredbi Matveža Fabjana. Nadaljevali so s pesmimi Gotovca, Marzija, Sama Vremška, Lojzeta Lebiča, Luke Kramolca in Vogriča. Dodali so še znano pesem Žabe.

Koncert je bil izredno kvaliteten, žal pa ga je poslušalo zelo malo ljudi, ki so sicer stalni obiskovalci kulturnih prireditev in ljubitelji lepega petja. Upamo, da bo upravnemu odboru DPD Svoboda France Mencinger Javornik — Koroška Bela uspelo obisk v dvorani kulturnega doma v bodoče organizirati tako, da bo le - ta bolj zasedena.

Edo Žagar

II. pomladanski koncert pihalnih orkestrrov treh dežel

Pihalni orkester Jeseniških železarjev vabi v soboto, 23. aprila, ob 20. uri v dvorano Gledališča Tone Čufar na Jesenicah na

II. pomladanski koncert pihalnih orkestrrov treh dežel.

Poleg jeseniškega orkestra bosta na koncertu nastopila še pihalni orkester — Bandistico Filarmonika Bagnarola iz Italije in železničarski pihalni orkester — Eisenbahnmusikverein Trachtenkapelle Arnoldstein — Podklošter iz Avstrije.
Vstopnice so v predprodaji v pisarni Gledališča Tone Čufar in eno uro pred koncertom v gledališki blagajni.

Vaška veselica ob izidu knjige »Spomini na Dovje«

Za veselje na vasi pride vsak razlog prav: tako god vaškega patrona kot državni praznik in okrogla obletnica vaškega gasilskega društva. Ne zgodi pa se vsak dan, da bi bil povod za vaško veselico izid knjige — kot se je to zgodilo v soboto, 16. aprila, v Kulturnem domu na Dovjem ob predstavitvi knjige Franceta Voge »Spomini na Dovje.«

france voga spomini na dovje

In Dovje se je ta večer tudi imelo česa veseliti: France Voga je s to drobno narodopisno knjižico postavil svoji vasi spomenik, ki bo trajal dlje od še tako veličastne skulpture iz kamena in bronu. Dve leti je obiskoval starejše vaščane in si zapisoval njihove spomine na Dovje, kakršno je bilo tedaj, ko po vasi še niso rohnili traktorji in avtomobili, ko se vaščanom po nedeljski maši še ni mudilo domov gledat televizijo, ko so fantje še prislajljali »lojtre« pod okna deklet in jim prepevali podoknice in so dekleta hodile na prejo z že spredeno volno, da so imele kaj pokazati, ko so se vrnile domov. Zgodovinarji in etnologi bodo v Vogovi knjižici morda pogrešali zgodovinske letnice, strokovne podatke in nasploh znanstven pristop k obravnavani snovi. »Spomini na Dovje« morda res niso znanstveno delo, pa ne zato, ker to ne bi mogli biti, pač pa zato, ker to ne bi mogli biti. Gre se jim preprosto zato, da nam pričarajo živ utrip nekega časa, ki ga ni več, in življenje ljudi tega časa, ki so ga še uravnavali naravni ciklusi od zore do mraka, od setve do žetve in od zibelke do groba. Tako kot o Franciji iz prve polovice prejšnjega stoletja zvemo več iz Balzacovih romanov

kot iz suhoparnih zgodovinskih kronik, tako so tudi Vogovi »Spomini na Dovje«, kljub svoji subjektivnosti in »neznatnosti« (ali pa prav zaradi tega), dragocen dokument o življenjskem utripu, ne samo Dovjega, pač pa tudi drugih vasi v Gornjesavski dolini prve polovice tega stoletja. Zato je še kako prav, da je knjiga, ki je sicer izšla na Jesenicah kot posebna izdaja Male Čufarjeve knjižnice, doživela svoj krst prav na Dovjem. Na novo urejena društvena soba v dovškem kulturnem domu ni ravno majhna, vendar je bila tokrat komaj dovolj velika za vse, ki so se ta lep pomladni večer namenili preživeti v družbi Franceta Voga in njegove knjige. Klavir je lepo zvenel, recitatorka je brala z občutkom in iz srca, nagovori krajevnih veljakov so bili slovesno vzneseni, pijača in jedi sta šli gladko po grlu, (saj sta bili zastoj), knjige so šle za med (četudi niso bile zastoj), tako da je avtor dodobra izuril svoj podpis, saj noben kupec ni hotel ostati brez njegovega avtograma. In ko se je nazadnje oglasila še harmonika in je iz vseh grl zasvetela lepa narodna pesem, so se odhajali tudi resnobni uredniki Male Čufarjeve knjižnice in se tudi oni pridružili vsesplošnemu veselju.

E.Torkar

Nekaj misli za lepše Jesenice

1. Vsi ljudje bi morali metati odpadke v koše ali kante za smeti.
2. Prepovedati bi morali pljuvanje po tleh.
3. V glavnem bi moral promet potekati po obvoznici, ne pa skozi mesto.
4. Večkrat na leto bi morali organizirati čistilne akcije.
5. Ljudi bi moral vedno opozarjati na čistočo.

Jana Varl, 3.a

V dvajsetih letih od medklubskega do uglednega mednarodnega festivala amaterskega filma

S krajšim recitalom pianista Primoža Kerštajna, s podelitvijo nagrad in predvajanjem šestih nagrajenih filmov so ob navzočnosti velikega števila domačih in tujih gostov v gledališki dvorani na Jesenicah sklenili letošnji jubilejni XV. mednarodni festival amaterskega filma, ki je potekal od 14. do 16. aprila s štirimi festivalskimi prireditvami, festivalske filme pa so predstavili tudi na trinajstih šolskih in krajevnih prireditvah.

Letošnji festival je v četrtek, 14. aprila, po fanfarah pihalnega orkestra in po krajšem koncertu mladinskega pevskega zbora šolskega kulturnega društva osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice otvoril pokrovitelj festivala, predsednik Skupščine občine Jesenice Jakob Medja, ki je festival ocenil kot pomembno popestritev k mednarodnemu sodelovanju in utrjevanju dobrih sosedskih odnosov z Avstrijo in Italijo. Festival je ime Jesenic, Gorenjske, Slovenije in Jugoslavije ponesel v štirinajst evropskih in izvenevropskih držav, ki so sodelovale na letošnjem festivalu poleg petih jugoslovanskih republik. Slovesnosti je sledil prikaz šestih festivalskih filmov.

V petek, 15. aprila, je bilo na popoldanski prireditvi predstavljenih deset planinskih, športnih, dokumentarnih in igranih filmov, večerna prireditev pa je bila namenjena pionirju slovenskega in jugoslovanskega filma, Karlu Grossmannu, in preminulim avtorjem, ki so v preteklih letih sodelovali na jeseniškem festivalu. V soboto so si domači in tuji gostje z organizatorji festivala ogledali Triglavski muzej v Mojstrani, Liznjekovo domačijo v Krajski Gori in dolino skakalnic pod Poncami.

Na sobotni večerni prireditvi je strokovna žirija, ki so jo sestavljali: Marija Perat, predavateljica za umetnostno zgodovino z Jesenic, Matjaž Fištravec, TV snemalec iz Maribora, in Diego Andres Gomez, študent režije iz Argentine, razglasila nagrajene filme, predvajanih pa je bilo tudi šest najboljših filmov. V posameznih kategorijah so nagrade prejeli:

— v kategoriji dokumentarni film so zlato, srebrno in bronasto plaketo »Železar« sprejeli avtorji filmskega in video kluba Krems iz Avstrije, druga bronasta pa je pripadla avtorju iz Madžarske;

— v kategoriji igrani film je zlata plaketa odšla v Francijo, srebrna na Irsko, bronasto plaketo »Železar« pa je osvojil Uroš Smasek iz KK Maribor za film Kolektivni angel;

— zlata in srebrna plaketa v kategoriji eksperimentalni film nista bili podeljeni, bronasto plaketo »Železar« pa je prejel avtor iz Basla v Švici;

— zlato plaketo v kategoriji animirani film je prejel avtor iz Haaga na Nizozemskem, srebrno plaketo je za film »Od ja do ne« prejel Franc Kopic iz Maribora, ki je dobil tudi zlato

Zahvala za pomoč pri izvedbi XV. MFAF

Organizacijski odbor XV. mednarodnega festivala amaterskega filma pri Zvezi kulturnih organizacij Jesenice in Filmska skupina ODEON Jesenice se iskreno zahvaljujeta za pomoč pri izvedbi letošnjega festivala, ki so jo finančno ali z uslugami izkazali:

Skupščina občine Jesenice, Konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov Železarne Jesenice, SOZD SŽ Železarna Jesenice in TOZD Tehnične dejavnosti, TOZD Talilnice — livarna, Kovinar TOZD Komunalna služba Jesenice, Foto kino zveze in Kulturna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Jesenice, občinski svet zveze sindikatov Jesenice, Zveza organizacij za tehnično kulturo Jesenice, Izobraževalna skupnost Jesenice, Turistično društvo Kranjska Gora, Založba kaset in plošč RTV Ljubljana, Lokalna radijska postaja Triglav Jesenice, Akademski kino klub Skopje, Kino klub mladih Zagorje, Gledališki in filmski muzej Slovenije, Ljubljana, Gorenjska oblačila Kranj — TOZD Konfekcija Jesenice, SOZD Integral SAP Ljubljana — TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice in turizem Jesenice, Trgovsko podjetje Murka Lesce, Ljubljanska banka TB Gorenjske — poslovna enota Jesenice, Tiskarna Cvetkovič Jesenice, Pension Šranc Jesenice in Krojaštvo Kavčič Jesenice.

plaketo za najboljšo idejo za isti film, bronasto pa Darko Predanič iz KK »Riječi mladih« iz Sarajeva za film »Acebran«;

— v kategoriji planinskega filma zlata in srebrna plaketa nista bili podeljeni, bronasto plaketo »Železar« pa je prejel avtor iz FVC Beljak — Villach iz Avstrije;

— zlati plaketi za najboljšo režijo in za najboljšo kamero sta prejela člana FVC Krems iz Avstrije, za najboljšo montažo je zlato plaketo prejel avtor iz Irske, za najboljšo tonsko obdelavo pa avtor iz Češkoslovaške;

Konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice je predhodno nagrado Grand Prix, ki jo do trikrat osvojenega prvega mesta nadomešča umetniška grafika »Martinar«, slikarja Franca Dolinška, podelila avtorju najboljšega festivalskega filma iz Haaga na Nizozemskem. Umetniško sliko akademskega slikarja Jožeta Trpina »Na Vršču« je Zveza kulturnih organizacij podelila FVK Krems iz Avstrije za najboljšo klubsko selekcijo festivala. Filmska skupina ODEON Jesenice je nagrado »Silvo Valentar« — relief železarja — namenila najboljšemu mlademu avtorju oziroma skupini JVA iz Niederschonenfelda iz Zvezne republike Nemčije. Pokal Zveze telesnokulturnih organizacij občine Jesenice je za najboljši športni film »EP V SANKANJU '87« prejel Branko Alt, član filmske skupine ODEON Jesenice. Založba kaset in plošč RTV Ljubljana pa je podelila pet LP plošč za najboljšo tonsko obdelavo filma avtorju iz Češkoslovaške. Podeljenih pa je bilo tudi 27 diplom za posamezne filme.

Naj omenimo, da je žirija pregledala 75 filmov (29 filmov je izločila že selekcijska komisija), ki so pripeli iz Alžirije (1), Avstrije (10), Bolgarije (5), Češkoslovaške (5), Finske (4), Francije (1), Irske (1), Italije (5), Madžarske (5), Malte (1), Nizozem-

ske (2), Portugalske (1), Švice (2), Zvezne republike Nemčije (9), SR Bosne in Hercegovine (6), SR Črne gore (3), SR Makedonije (2), SR Srbije (2) in SR Slovenije (39 filmov iz enajstih klubov oz. skupin in enega samostojnega avtorja).

Letos je minilo tudi dvajset let, ko je bil na Jesenicah prvi festival amaterskega filma, ki je v teh letih prešel iz slovenskega oziroma jugoslovanskega okvira v pomembno mednarodno prireditev. Od začetnih dveh držav leta 1971 — Avstrije in Italije — se vsako leto število udeležencev iz drugih držav povečuje in se zadnjih pet let giblje med štirinajstimi in sedemnajstimi državami. To pomeni, da je festival dobil ustrezen mednarodni ugled, kar potrjuje tudi njegovo članstvo v mednarodnem združenju amaterskih filmskih festivalov in njegova uvrstitev v A kategorijo. Ob vsem tem toliko bolj preseneča še vedno zelo slab odziv domačinov na festivalske prireditve, kljub temu da je bilo dovolj propagande in časniških informacij od osrednjih medijev do lokalnih. Skoraj bi lahko rekli, da so med obiskovalci prednjačili gostje, med katerimi je bilo letos presenetljivo veliko Avstrijcev, poleg gostov iz Beograda, Skopja, Ljubljane, Maribora, Zagorja, Prevalj in Kranja. Sicer se je po ocenah organizacijskega odbora festivalske filme ogledalo okrog 3.000 gledalcev, pri čemer pa seveda prednjači šolska mladina oziroma projekcije filmov v šolah jeseniške in radovljiške občine. Prav gotovo pa bi tudi festivalske prireditve drugače izgledale, če bi potekale v manjši dvorani, saj tudi primeri iz drugih dežel kažejo, da festivalske projekcije nikjer niso »masovno« obiskane.

Vsekakor lahko zaključimo, da je tudi letošnji jubilejni mednarodni festival amaterskega filma Jesenice '88 uspel in stkane so bile nove vezi z domačimi in tujimi, zlasti avstrijskimi klubi. Razen tega pa smo letos po nekajletni »suši« v festivalskem programu znova imeli pet filmov iz domače občine, in sicer tri iz kino krožka SKD osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela in dva iz Filmske skupine ODEON Jesenice.

Udeleženci jeseniškega filmskega festivala so si v Kosovi graščini ogledali kar dve razstavi: Fotografije in filmi Karla Grossmana in razstavo o delu filmske skupine Odeon v preteklih letih.

Nekatere goste festivala je v soboto dopoldne pot vodila z Jesenic do Mojstrane, kjer so si ogledali Planinski muzej (na sliki). Pot so nadaljevali do Liznjekove hiše v Kranjski Gori ter do vznožja planinskih skakalnic...

Prvomajska prireditev na Hrušici za obnovo doma DPD Svoboda

Na Hrušici se že nekaj časa prizadevajo, da bi spet oživili družabno življenje, hkrati pa začnejo tudi z obsežno akcijo za obnovo doma DPD Svoboda Ivan Krivec ter napeljavajo centralne kurjave. Del sredstev naj bi zbrali tudi z izkupičkom zabavnih in družabnih prireditev. Doslej so organizirali že prvoaprilski večer laži in šal z ansamblom Obvezna smer ter zabavno prireditev z ansamblom Caravelle.

V soboto, 23. aprila, pa pripravljajo prvomajsko prireditev z družabnim srečanjem. Ob 20. uri bo najprej kratek kulturni program, potem pa bo za dobro razpoloženje skrbel Gornjesavski kvintet.

Cisti izkupiček od prireditve bo namenjen za obnovo doma, zato člani DPD Svoboda Ivan Krivec upajo, da se bodo vsi pridružili njihovim prizadevanjem, da bi čimprej obnovili dom in tako spet lahko začeli z večjo aktivnostjo na kulturnem področju.

J.R.

VIZ — TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vabi na 20-urni tečaj za

voditelje čolnov in jadrnic

Tečaj se začne 4. maja ob 18. uri v gimnaziji Jesenice, cena je 90.000 din. Izpiti bodo 21. maja. Prijavite se osebno ali po ☎ 81-072.

Okrogla miza

Kosova graščina (foto: Irena Kučina)

Tehniški muzej (foto: Irena Kučina)

Varovanje premične dediščine in vprašanje občinskega muzeja

V ponedeljek, 25. aprila, bo v Kosovi graščini na Plavžu, Titova 64, ob 17. uri okrogla miza na temo Varovanje premične dediščine v jeseniški občini. Okrogle mize se bosta udeležila tudi predstavnika Komiteja za kulturo SRS Jože Humer in predsednik delovne skupine za pripravo muzejske mreže v Sloveniji, Stane Mrvič.

Vabimo vse, ki jih problematika premične dediščine zanima, da se udeležijo okrogle mize in kar najbolj tvorno sodelujejo na razpravi.

Komisija za proučevanje zgodovine pri predsedstvu občinskega komiteja ZKS Jesenice

Jesenicam se odpira nova stran in poglavje turizma

Na letni skupščini Turističnega društva Jesenice so se najprej pomerili učenci vseh treh osnovnih šol na Jesenicah, pod vodstvom svojih prizadevnih mentorov Darinke Cuznar, Magde Uzman, Marije Dolinar, Simone Zarnik, v kvizu o jeseniškem turizmu.

Komisija, ki so jo sestavljali Franc Kunšič, Ciril Čop in Alba Koselj je podelila največ točk mladim učencem osnovne šole Tone Čufar. S 54 točkami so bili drugi starejši učenci osnovne šole Karavanjskih kurirjev, starejši učenci osnovne šole Tone Čufar pa so bili tretji. Četrty so bili mlajši učenci osnovne šole Prežihov Voranc. Med nagrami za naslovom »Ukrepi za zmanjšanje onesnaževanja Jesenic«, ki so jih pisali vsi učenci, je bila izredno dobro ocenjena naloga Mateja Erjavca iz 3. a razreda OŠ Prežihov Voranc. Nalogo so prebrali pred vsemi udeleženci letne skupščine.

V poročilu o delu v preteklem letu je bilo povedano, da je lani v drugem polletju, ko so odšli delavci, ki so pomagali graditi novo jeklaro in modernizirati železniško postajo, upadel turistični promet za okroglo 10 tisoč nočitev v primerjavi z letom 1986, ko je bil turistični promet na Jesenicah največji. Pri tem je treba vedeti, da je na Jesenicah največ prehodnih in poslovnih gostov. Lansko leto je tu prenočevalo približno 60 odstotkov gostov, ki so bivali v kampu, v obeh hotelih in pri zasebnikih nekaj dni, pa tudi do tri tedne. Navzoči so ugotovili, da se od lani, ko je izginil rdeč prašni oblak nad Jesenicami odpirajo povsem nove možnosti za turizem. Zrak na Jesenicah, predvsem na Plavžu, kjer je razmeroma malo individualnih kurščič, je sedaj čistejši kot denimo v Mojstrani ali Kranjski Gori. Zato je bilo na skupščini posebej poudarjeno, da so Jesenice s tem dobile vse možnosti in pogoje za letoviški kraj.

V maju bodo izhodišče za narcisne poljane, sprehode in izlete na Mežakljo, na Pristavo, Završnico, Vintgar itd. Oživi naj se tudi ideja o zgraditvi žičnice na Mežakljo, odkoder se lahko spelje smučarska proga, posebno še sedaj, ko je od Hrušice do Strelišča speljana lepa gozdna cesta. Znani smučar Jože Knific je predlagal tudi oživitve ideje o zgraditvi smučišča na Belšci, na edinem tako visokem oblatem travnatem področju v Sloveniji. Seveda bi bilo treba do smučišča speljati ustrežno cesto. Vse te misli se bodo poleg idej o graditvi novega 150-posteljnega hotela, ureditvi kampa po evropskih standardih, pokritju ogrevanega kopaljšča vnesle v dolgoročni program turističnega razvoja, za katerega so sedaj pri Skupščini občine pričele priprave, in sicer za področje od Žirovnice do Hrušice.

Ciril Čop, predstavnik komisije za lepe rože in varstvo okolja, je podelil 88 pisnih priznanj, 32 spominskih

značk in šest plaket tistim, ki so se lani najbolj prizadevali v akciji za polepšanje Jesenic. Navzoče je med številnimi drugimi pozdravil in nagradil Milan Svetlin, sekretar obč. konference SZDL, ki je med drugim dejal, da je uspešno pričel z delom svet za varstvo okolja. V poročilu Jožeta Zidarja, predsednika komisije za Trim stezo, je bilo rečeno, da so lani popravili štiri postaje, s prizadevanji za zgraditev dveh brvi čez Jesenico pa bodo nadaljevali letos. Pri tem je največ prispeval Gradbinec. Veliko je bilo povedane o prizadevanjih vrtničarjev, več razpravljalcev pa je predlagalo, da je treba pričeti z akcijo, da vsi divji vrtničarji odstranijo grde ograje in barake. Na zadnji seji je bilo v zvezi s tem rečeno, da se divjih vrtničarjev ne bo preganjalo, pač pa od njih zahtevalo, da tam, kjer ograje morajo biti, postavijo takšne, kot jih ima železnica okrog svojih vrtov, se pravi lesene ograje v gorenjskem stilu. To je nujno, saj so lani Jesenice pri ocenjevanju krajev prav zaradi tega do bile minus točke. Razveseljivo je, da je občina po dolgem času le dobila

občinskega redarja, s katerim bo treba iti v neposredno akcijo, da se bodo stvari še popravile.

Na skupščini se je oglasilo veliko udeležencev. Predvsem so menili, da je treba popraviti številna obstoječa igrišča za otroke, da naj starši prepovejo igro z žogo po zelenicah in uničevanje drevja, ki je bilo nasajeno pod vodstvom dipl. inž. Janeza Pšenice. Janeza Pšenice so imenovali za častnega člana društva. Predlagali so, naj bi se za Savo postavile klopcje in da naj se rušita Pavlinova in Premrlava hiša na Plavžu. Za slednjo naj povemo, da jo bodo lastnica in najemniki obnovili. Dan je bil tudi predlog, da naj železnica uredi ustrezen dohod do tehničnega muzeja, ki naj bi bil stalno odprt za goste. Na skupščini so navzoče obvestili o treh predvidenih izletih v Topusko, Topolšico in na ogled proge Beograd-Bar. Izvolili so tudi 18-članski upravni odbor.

Na koncu pa naj povemo še eno misel Jožeta Knific, ki je dejal, da so Amerikanci, ki so sodelovali pri postavitvi valjarn na Belškem polju, rekli tole: »Zakaj se ukvarjate z industrijo, ko imate vendar tako velike možnosti za turizem. Poglejte vendar kako lepe kraje imate!«

Branko Blenkuš

Priprave za praznik občine Jesenice

Podpredsednica Skupščine občine Jesenice, Albina Seršen, je za torek, 12. aprila, sklicala sejo Komisije za pripravo in izvedbo praznovanja 1. avgusta, praznika občine Jesenice. Na njej so z nekaj pripombami potrdili sklepe zapisnika seje z dne 30. septembra v lanskem letu. Ocenili so lansko praznovanje, pripombe pa bodo upoštevali pri pripravi in izvedbi letošnjega programa.

Vsi so bili enotni, da je treba čimprej urediti prostor v Centru II. Med drugim je treba tja postaviti zabojnik za sanitarije in poseben zabojnik za smeti. Prireditve bodo trajale ves teden. V ta namen pa bodo svečanosti že ob dnevu borca, dnevu vstaje in ob dnevu granicarjev. Ob samem prazniku pa bo kulturni program naslednji: literarni večer, tradicionalna slikarska razstava DO-LIK — RELIK, nastop Pihalnega orkestra jeseniških železarjev, svečanost ob odkritju spominskih kipov herojem v spominskem parku, lutkovni večer, nastopile pa bodo tudi srednješolske kulturniške skupine iz Trbovelj. Bo pa tudi zabava s plesom, kjer bo igral ORION. Z vodstvom Železarne se bo predsednica domenila, da bo tiste dni odprt tehnični muzej, v Kosovi graščini pa bo razstava akademskega slikarja Franceta Miheliča.

Tudi letos bo sejem, na katerega so že in še bodo povabili 45 prodajalcev, obrtnikov iz jeseniške občine in drugih krajev Gorenjske.

Ob vsem tem bo treba poskrbeti za ustrežno prostorsko ureditev, ozvočenje ter za gostinsko in trgovsko ponudbo. Udeleženci so si razdelili naloge, pa tudi odgovornost za čimboljši potek prireditve. Poskrbeli bodo tudi, da bodo o vsem dogajanju obveščeni tudi domači in tuji gostje v Gornjesavski dolini, na Bledu, v Lescah, Bohinju ter v drugih krajih, da bo izkupiček čimboljši. Vse prireditve bodo, kar zadeva stroške organizacije, čimbolj skromne.

Prihodnji sestanek bodo imeli 5. maja, do takrat pa bodo pripravili dokončen program in zadalžitve.

Branko Blenkuš

Uspel turnir

V soboto, 16. aprila, je bil v telovadnici CSUI košarkarski turnir, ki ga je organiziral KS ZSMS Železarne. Na turnirju se je od šestih prijavljenih ekip pojavilo le pet. Iz nepoznatih razlogov se turnirja ni udeležila ekipa KS Javornik — Koroška Bela. Sojenje na turnirju so pohvalili celo udeleženci. Treba je seveda pohvaliti tudi ekipo OŠ Tone Čufar, ki ni bila samo najmlajša, temveč je bila tudi proglašena za najbolj fair ekipo.

Na samem tekmovalstvu se je igralo v dveh skupinah. Iz obeh skupin prvouvrščene ekipe so se znašle v finalu, drugouvrščene ekipe iz skupin so igrale za 3. oz. 4. mesto, itd... Po izredno odbrnih igrah po skupinah pa smo pravo igro ekip videli šele v finalu. V finalu pa sta se znašli ekipi KS ZSMS in X.Y. Po izredno težki in zanimivi igri je le zmaga ekipa X.Y., za katero pa so nastopili naslednji igralci: Čebulj, Rizvanović, Tkalec, Stanojevič, Azman, Alagič.

Na koncu bi rad poudaril še to, da so sami udeleženci tekmovalstva izrazili željo, da bi se pogosteje srečali na takih košarkarskih turnirjih.

Rezultati:
Skupina A
KS Jav. — Kor. Bela : Gorje 0 : 20
KS Jav. — Kor. Bela : KS ZSMS 0 : 20
Gorje : KS ZSMS 21 : 29
Skupina B
Veseli fantje : OŠ Tone Čufar 25 : 14
Veseli fantje : X.Y 14 : 33
X.Y : OŠ Tone Čufar 39 : 22

Za 3. — 4. mesto:
Gorje : Veseli fantje 32 : 17
Za 1. — 2. mesto:
KS ZSMS : X.Y 22 : 25

A.S.

Prvomajski košarkarski turnir

Ob počastitvi mednarodnega praznika dela bo v Kranjski Gori tretji tradicionalni košarkarski turnir, ki šteje za prehodni pokal Kranjske Gore. Pokal dobi ekipa v trajno last, ko je tretji zaporedni zmagovalci turnirja. Zmaga se šteje kot zaporedna, če v ekipi pod istim imenom igra vsaj trije igralci, ki so ta pokal osvojili predhodno. Turnir bo potekal v telovadnici osnovne šole Jeseniško - bohinjskega odreda v Kranjski Gori. Igra se po prilagojenih pravilih Košarkarske zveze Jugoslavije, na turnirju pa lahko igrajo samo tisti, ki niso aktivni igralci v košarkarskih klubih. V ekipi mora biti prijavljenih najmanj šest igralcev. Lanskoletni zmagovalci je bila ekipa »Štrumfov«, ki je dolžna vrniti pokal organizatorju do 25. aprila letos. Vse informacije dobite pri Andreju Kolencu, Miru Lebarju in Marku Gracerju v Kranjski Gori. Prijave pa organizator sprejema najkasneje do 27. aprila.

Lojze Kerštan

Uspešni nastopi jeseniških pionirjev na prvenstvu Gorenjske v šahu

Prvenstvo za mlajše pionirje in pionirke

Tekmovanje se je odvijalo na Jesenicah, v organizaciji Osnovne šole Prežihov Voranc. Pravico do udeležbe so imeli najboljše uvrščeni mladi šahisti z občinskih prvenstev v Kranju, Škofji Loki, Trzinu, Radovljici in na Jesenicah. Največ uspeha pa so imeli prav domači učenci in učenke, saj so samo dve od najboljših mest prepustili vrstnikom iz Kranja. Rezultati:

Mlajši pionirji: 1. Boštjan Markun (Kranj), 2. Goran Jerinič (Jesenice), 3. Peter Kovacic (Kranj), 4. Boštjan Skrt, 5. Marius Rebek (oba Jesenice) itd. Nastopilo je 20 šahistov.

Mlajše pionirke: Kar tri tekmovalke so zbrale enako število točk (7), zmagovalko pa je dalo vrednotenje medsebojnih rezultatov: 1. Saša Jekler, 2.-3. Barbara Gričar in Jasmina Hadžić, 4. Alenka Pem, 5. Karmen Laharnar (vse Jesenice) itd. Nastopilo je deset šahistk.

Prvenstvo za starejše pionirje in pionirke

Gostitelj tekmovalstva, ki je trajalo dva dni, je bila Osnovna šola Josip Broz Tito v Predosljah pri Kranju. Zanimivo je, da so se med starejšimi dobro borili tudi nekateri mlajši: Markun, ki je teden dni prej zmagal med mlajšimi pionirji, je bil najboljši tudi pri starejših. Prav tako je Gričarjeva po drugem mestu v mlajši konkurenci zasedla tudi drugo mesto v starejši. Očitno gre za dva velika talenta gorenjskega šaha. Vidno vlogo so spet imeli Jeseničani z osnovnih šol Prežihov Voranc in Tone Čufar.

Rezultati:
Starejši pionirji: 1. Boštjan Markun (Kranj), 2. Boris Ivanović, 3. Miro Dimitrijevič, 4. Boris Tavželj (vsi Jesenice), 5. Andrej Gazvoda (Kranj) itd. Nastopilo je 20 šahistov.

Starejše pionirke: 1. Nadja Svetlin, 2. Barbara Gričar, 3. Mirjana Pribak (vse Jesenice), 4.-5. Sandra Orlič in Barbara Novak (obe Kranj) itd. Nastopilo je dvajset šahistk.

P.K.

Tretja zmaga Branka Zorka

Na aprilskem turnirju za hitropotezno prvenstvo Jesenice je merilo moči 22 šahistov. Udeležba je bila zelo močna, saj ni manjkal nihče iz prve petnajsterice v trenutni skupni razvrstitvi, kar ponavadi zaradi izmenskega dela ni mogoče. Že tretjič zaporedoma je bil najboljši Branko Zorko s poldrugeto točko prednosti pred zasledovalci Rodmanom, Krajnikom in Kosmačem. Kljub temu, da se je Zorko prvenstva udeležil šele trikrat, se je že prebil na sedmo mesto. Na koncu lahko poseže celo po tretjem mestu.

Vrstni red: 1. Zorko 18,5, 2. Rodman 17, 3.-4. Krajnik in Kosmač 16,5, 5. Ravnik 14, 6. Krničar 13,5, 7. Omanović 12,5, 8.-9. Lužnik in Čamžič 12, 10. Poljanšek 11, 11. Laharnar 10,5, 12.-14. Pazlar 9,5, 13.-14. Ivčija in Konič 8,5, 15. Jenko 8, itd.

V skupnem točkovanju dva turnirja pred koncem še vedno vodi Franc Ravnik z 62 točkami iz osemih turnirjev. Čeprav bo na zadnjih dveh turnirjih dobil točke samo za uvrstitev, boljše od petega mesta, pa ima drugouvrščeni Rodman 50 (6) bolj simbolične možnosti, da ga dohiti. Prava gneča je nastala okrog tretjega mesta, saj so razlike zelo majhne in igralci zelo izenačeni: 3. Poljanšek 36,5 (6), 4. Kosmač 35,5 (4), 5. Eržen 35 (7), 6. Krničar 31,5 (7), 7. Zorko 30 (3), nato pa sledijo še 8. Lužnik 22 (6), Čamžič 18,5 (6), Omanović 18 (4), N. Marušič 17,5 (7), Krajnik 16,5 (3), Laharnar 14 (6), itd.

Do konca prvenstva se torej obetata še dva zanimiva turnirja.

P.K.

Vpisovanje otrok v vrtec za šolsko leto 1988/89

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA JESENICE obvešča starše predšolskih otrok, da je redno VPISOVANJE otrok v VVO Jesenice za šolsko leto 1988/89 — 4., 5. in 6. maja 1988.

Starši naj prinesejo s seboj otrokov rojstni list.

VPISOVANJE JE:

- V enotah Angelce Ocepke za področje: Plavža, Hrušice in Planine pod Golico
- V enoti Julke Pibernik za področje: Save in Podmežaklje
- V enoti Cilke Zupancič za področje: Javornik-Kor. Bela in Bl. Dobrava

ČAS VPISOVANJA:
v SREDO in PETEK
v ČETRTEK

od 8. do 14. ure
od 8. do 16. ure

Istočasno bomo vpisovali tudi otroke, ki bodo obiskovali skrajšane programe, t. j. cicibanove urice in skrajšan program priprave na šolo.

UPRAVA VVO JESENICE

Zahvale

Ob boleči izgubi drage mame

PAVLE PAPEŽ

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti. Še prav posebno se zahvaljujemo družinam Dolenc, Pivk in Pesjak za pomoč v težkih trenutkih.

Lepa hvala tudi pevcem in župniku za obred.

Se enkrat iskrena zahvala vsem.
Vsi njeni

Ob smrti

**ELVIRE TIŠOV
z Javornika**

se zahvaljujemo vsem, ki so ji pomagali v dolgoletni in težki bolezni. Še posebej pa osebju doma dr. Franceta Berglja in bolnici Jesenice. Prav tako se zahvaljujemo za vso pozornost krajevni skupnosti Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela in Branki Dobrešek za poslovalne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi sosedom na Mladinski ulici in Ulici Otmarja Novaka za zbrani denar, ki so ga namenili za nabavo medicinskih aparatov bolnici Jesenice namesto venca.

Se enkrat vsem iskrena hvala.
Sorodniki

Ob boleči izgubi drage mame, babice in tašče

MARIJE STARE

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in jo v času njene težke bolezni obiskovali ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se vsem našim in njenim sosedom in sodelavcem obrata PIV energije za razumevanje in denarno pomoč.

Posebno se zahvaljujemo njenima prijateljicama Mini in Meti ter družini Zmitek ter Rezki Čop za lajšanje bolečin.

Hvala tudi pevcem za zapete žalostinke in župniku za obred.

Iskrena hvala vsem za podarjeno cvetje in sveče.
Vsi njeni

Ob boleči izgubi dragega sina

GORANA RADOVIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so v teh dneh nesebično pomagali in ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se vsem sosedom, svojcem, prijateljem, sodelavkam, sodelavcem za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Hvala godbenikom in pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in sestri

**JERCE ROTAR
roj. Tonejc**

se zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč.

Hvala vsem, ki so počastili njen spomin in jo v velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Posebno zahvalo dolgujemo osebju jeseniške bolnišnice za prizadevanje, da bi storili nemogoče, in bolniškemu osebju doma ostarelih občanov Franca Berglja, kjer so lepo poskrbeli za našo mamo v zadnjih dneh njene težke bolezni.

Iskrena hvala vsem, ki bodo kdaj pa kdaj posvetili delček svojega časa za oživitve spomina na vedrino, ki jo je spremljala skozi življenje kljub vsem težavam, ki jih nikdar ni manjkalo.

Vsi njeni

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in zeta

BOGA TOMAZINA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem, sodelavcem Žičarne-votličarne za izročena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom, sodelavcem iz Iskre na Blejski Dobravi in obratu Žičarna-votličarna za denar-

no pomoč, Judo-klubu Jesenice ter učiteljem in učencem sedmega in četrtega razreda iz Mojstrane, govorniku za poslovalne besede, pevcem za zapete žalostinke, ter župniku za pogrebni obred. Še posebno se zahvaljujemo Čufarjev in dr. Dežmanovi za prvo pomoč ter Stražišarjev in Smolejevi in Erzenovi in družini Peicelj za izkazano nesebično pomoč. Vsem, ki ste ga tako v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Sonja, sin Klemen, hčerka Barbara, ter ostalo sorodstvo.

Prišel je čas slovesa, ob katerem ne moreš biti ravnodušen, saj se poslavljáš od aktivnega dela, od tovarišev, prijateljev, sodelavcev, s katerimi si več desetletij premagoval vse ovire in skupaj z njimi obnavljal in gradil Valjarno, da danes lahko izvršuje vse dane zahteve.

Se enkrat vsem iskrena hvala za stisk roke, pa čeprav so bili to prijerti in tudi teži občutki, saj vas bom odslej lahko le občasno videval.

Vsem se najlepše zahvaljujem za zelo lepa darila, ki mi bodo lep spomin na vse vas. Prav tako hvala vsem, ki ste se udeležili tovariškega srečanja ob odhodu v pokoj. Posebej se za udeležbo in darila zahvaljujem tovarišu Svetličiču in tov. Brulcu iz Metalke ter inž. Miroslavu Noču iz TBJ. Vesel sem bil, da so bili med nami tudi moji prijatelji Zbontar, Sušnik, Bassaneze, Brelih in Bartelj. Vsem želim obilo osebne sreče, zadovoljstva in poslovnih uspehov.

Kolektiv Valjarne debele pločevine iskrena hvala za vse lepe dneve, tedne, mesece in leta, ki sem jih preživel med vami.

Jože Zidar

Ob odhodu v pokoj, se najlepše zahvaljujem za pozornost svojim sodelavcem pa tudi vodstvu OTK, za prejeta darila in obisk na domu.

Prav tako se zahvaljujem dnini Knific Valjarne bluming štekla za prejeta darila in zahvalo za dolgoletno sodelovanje.

Kolektiv, še posebno pa vsem bivšim sodelavcem, želim še veliko delovnih uspehov in zadovoljstva pri svojem delu.

Ivan Zupan

PRISPEVKI ZA MEDICINSKE APARATURE

V marcu so za medicinske aparature v jeseniški bolnici darovali:

Anica Grobovšek, Gradnikova 39, Radovljica — namesto cvetja na grob Jožeta Renka — Pepija s Koroške Bele — 10.000 din;

Emilija Dimitrovič, Miramarska 15, Zagreb — namesto cvetja na grob Jožeta Renka s Koroške Bele — 10.000 din;

Ana Golmajer, Prosvetna 3, Jesenice — namesto cvetja na grob Jožeta Renka s Koroške Bele — 10.000 din;

Franjo Ropret, Titova 4 a, Jesenice — namesto nageljnov ob dnevu žena — 10.000 din;

Vida Matič, Žirovnica 7 — namesto čestitk za praznik žena — 10.000 din;

Družina Kleč, Jesenice — namesto cvetja na grob pokojni Liji Rabič — 30.000 din;

Marjan Jemec, Zabreznica 9 in Alojz Jemec, Davča 25 — namesto cvetja na grob tete Ane Pintar — 20.000 din;

Rudolf Arh, Kočna 23, Blejska Dobrava — namesto cvetja v spomin ženi in očetu — 20.000 din;

Krajevni odbor ZB NOV Radovljica — namesto cvetja ob smrti članice Nevenke Pezdič — 10.000 din;

Sodelavci službe plana procesa Železarne Jesenice — namesto venca za pokojnega Jožeta Piščanca — 80.000 din;

Tehnični biro Jesenice — namesto cvetja pokojnemu Hermanu Gabronu — 105.000 din;

Irma, Francka, Darinko, Joža, Berti — namesto venca sestrični Antoniji Mušič — 45.000 din;

Zveza društev upokojencev Radovljica — namesto venca pokojnemu Albinu Komaru — 80.000 din;

Sostanovanci Bokalove 19, Jesenice — namesto cvetja na grob pokojnemu Simonu Turšiču — 67.000 din;

Železarna Jesenice — odstopljen honorar Cirila Dolarja za prispevek v Zelezarju — 1.274 din;

Železarna Jesenice — odstopljen honorar delavcev bivše KSI za prispevek v Zelezarju — 2.538 din;

Železarna Jesenice — odstopljen honorar Rine Klinar za prispevek v Zelezarju — 761 din;

Majda Grzetič, Tavčarjeva 1 a, Jesenice — odstopljen darilni bon ob 8. marcu — 5.000 din;

Mila Veis, Vrba 11, Žirovnica — namesto cvetja pokojni teti Štefki Mur — 20.000 din;

Amalija Stražišar, Stražišarjeva 26, Jesenice — namesto cvetja za pokojno Angelo Rabič — 5.000 din;

Občinski komite ZKS Jesenice — OO ZK Staneta Bokala — namesto venca na grob Simona Turšiča — 20.000 din;

Dominvest Jesenice — namesto venca za pokojnega bivšega sodelavca Franciška Gorjupa — 30.000 din;

VIZ Jesenice — prispevek Pavle Klinar VVO Jesenice — 14.000 din;

Gorenjska oblačila — TOZD Konfekcija Jesenice — namesto venca na grob matere Andreja Potočnika — 43.000 din.

Skupna vsota zbrane denarja je v letošnjem letu 2.587.731 dinarjev. Delavci splošne bolnice Jesenice in uredništvo Zelezarja se zahvaljujemo za prispevke!

Pridružite se tudi vi in prispevek namesto venca in cvetja na grob pokojnim ali namesto drugih volil, čestitk in podobno, nakažite na žiro račun: SPLOŠNA BOLNICA JESENICE, številka 51530-603-31205, z navedbo: »namesto venca za tega in tega ...«, darila in podobno.

Dežurni trgovini

V soboto, 23. aprila, bosta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:
ROŽCA, na Plavžu, Titova 79, Jesenice in
DELİKATESA, Kašta 1, C. Zelezarjev 20, Jesenice.

Dežurna lekarna

V aprilu je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Bledu.

**Letna konferenca
gobarske družine**

Vse člane gobarske družine Jesenice vabimo na letno konferenco, ki bo v petek, 22. aprila, ob 17. uri v prostorih Balinarskega kluba Jesenice.

Hkrati pa opozarjamo na edino varen dostop do Baze preko železniškega nadvoza pri Klavnici Jesenice.

Odbor gobarske družine Jesenice

**Obvestilo tenis
sekcije RC Kres**

Vse igralce tenisa obveščamo, da bo članarina za sezono 1988 znašala 20.000 din. Članarino bomo pobirali v petek in soboto 22. in 23. aprila od 17. do 19. ure pri igriščih, lahko pa jo plačate tudi pri Ludviku Murovcu na Kresu, najkasneje 15. maja.

Za zamudnike bo članarina višja!
Vse ostale informacije lahko dobite po ☎ 34-19.

Vse za lepo okolje

Veliko veselja in radosti imamo z gojenjem rož, posebno če nam te na oknih lepo uspevajo. Če pa nas še kdo za to nagradi, je veselje še večje. Zato se Turističnemu društvu najlepše zahvaljujemo za priznanja in značke.
V imenu gojiteljev
Frumenova

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ZELEZAR

22. aprila, avstral. barv. pust. komedija KROKODIL DUNDEE ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. komedije KDO JE TO DEKLE.

23. aprila, avstral. barv. pust. komedija KROKODIL DUNDEE ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera ital. nem. franc. zgod. filma IME ROŽE.

24. aprila, amer. barv. komedija KDO JE TO DEKLE ob 16. in 18. uri, ob 20. uri amer. barv. melodrama NEKAJ VJOLICASTEĞA.

25. aprila, amer. barv. komedija KDO JE TO DEKLE ob 16., 18. in 20. uri.

26. aprila, sloven. barv. mlad. film POLETJE V SKOLJKI II. del ob 6. uri, ob 18. in 20. uri amer. barv. komedija KDO JE TO DEKLE.

27. aprila, amer. barv. fant. pust. film — premiera MLADI VOLKODLAK II. del ob 16. in 18. uri, ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE: ital. nem. franc. barv. zgod. film IME ROŽE.

28. aprila, amer. barv. fant. pust. film MLADI VOLKODLAK II. del ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

24. aprila, amer. barv. akcij. film POKLIC: KOMANDOS ob 19.30.

KINO KRANJSKA GORA

22. aprila, amer. ital. barv. pust. film ROPARJI IZGUBLJENEGA ZAKLADA ob 18. in 20. uri.

26. aprila, amer. barv. fant. pust. film MLADI VOLKODLAK II. del ob 18. in 20. uri.

**Razstavn salon
Dolik Jesenice**

V razstavnem salonu Dolik DPD Svobode Tone Čufar Jesenice je od 16. do 27. aprila na ogled razstava likovnih del soustanoviteljice likovnega kluba Dolik, Nike Hafner.

Razstavn salon je odprt vsak dan, razen sobote popoldne, nedelje in praznikov, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

VAŠ TURISTIČNI PRIJATELJ

Titova 1
64270 Jesenice
☎ 064-84-195

Nova zasebna turistična agencija

Počitnice v domovini

Krapinske Toplice — od 26. aprila do 3. maja s prevozom z Jesenic HVAR — 20. in 27. maja, sedemdnevni paket s prevozom (vlak, letalo) od 179.000 din

Križarjenje po Jadranu — od maja do oktobra, sedem dni, polni penziji od 252.000 din

Najem motornih jaht in jadrnic — posebna ponudba od maja do oktobra

Apartmenti — Tribunj (Vodice), deset dni, od maja do oktobra

Počitnice v tujini

Tunis, Malta, Ciper, Grčija, Španija, Turčija, Izrael, tedensko križarjenje z luksuzno ladjo po vzhodnem Sredozemlju

Izleti po domovini in tujini

Križarjenje — 3 dni, 13. maja s prevozom z Jesenic — 135.000 din

Brno — 3 dni, 6. in 12. maja

Praga — 21. maja, reklamna cena

Poljska — 5 dni, 27. maja, samo 140.000 din.

Vozovnice:

— domače in mednarodne letalske vozovnice izkoristite popuste na notranjih poletih (20 % mladina, upokojenci, 25 % za družine — najmanj dva člana, 50 % otroci do 12. leta, 90 % otroci do 2. leta)

— domače in mednarodne železniške vozovnice

— rezervacija spalnikov

Izkoristite ugodnost obročnega odplačevanja za počitnice v domovini
3 obroki — ob prijavi, pred odhodom in prvi izplačilni dan po povratku.

Akcijska prodaja »pri Klabusu«

Železnina Jesenice (»pri Klabusu«) organizira od 15. aprila do 15. maja akcijsko prodajo 57 delnih kaset z orodjem »Doms«. Orodje si lahko nabavite pod naslednjimi pogoji:

1. Na štirimesečno brezobrestno posojilo; prvi obrok plačate ob nakupu. Maloprodajna cena je 184.109 din.

2. S takojšnjim plačilom celotnega zneska — 150.000 din.

Priporoča se kolektiv Železnine Jesenice

Članom društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi v ponedeljek, 25. aprila, ob 17. uri na proslavo praznika OF in 1. maja, ki bo v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom 13.

Po proslavi bo ples.

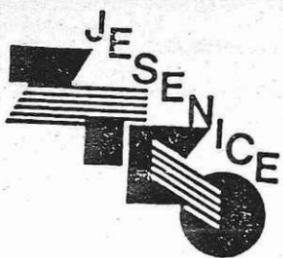
Člane vabimo, da se proslave udeležijo v čimvečjem številu.

Sekcija za družbeno aktivnost žensk pri KK SZDL Staneta Bokala in učenke 3. in 4. razreda osnovne šole Tone Čufar Jesenice

**Vabijo
na otvoritev in ogled razstave ročnih del**

v Galeriji Kosove graščine, v petek, dne 22. aprila, ob 17. uri.

Razstava bo odprta v počastitev praznika 27. aprila in 1. maja. Razstava, ki jo bomo odprli s krajšim koncertom ženskega zbora DU Javornik-Koroška Bela, bo na ogled od 22. aprila do vključno 10. maja.

ZVEZA TELESNOKULTURNIH
ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE

Prireditev »Najboljši športniki Gorenjske 1987« bo 10. maja

Organizatorji prireditve »Najboljši športniki Gorenjske 1987« so po hudih zagatah z uskladitvijo prostih terminov gostov — športnikov končno uspeli.

Razglasitev rezultatov ankete časopisa Gorenjski glas bo tako v torek, 10. maja, ob 18. uri. Žal je dvorana v gledališču Tone Čufar ta dan zasedena, zato bo prireditev v dvorani Julke in Albina Pibernik na Javorniku (Turist).

Ker bo prireditev v drugi dvorani, bo potrebno zamenjati že kupljene vstopnice za prireditev. Zato obveščamo vse, ki so vstopnice kupili ob prvi predprodaji (konec aprila), da jih lahko zamenjate od 4. maja naprej na sedežu Zveze telesnokulturnih organizacij občine Jesenice, Ledarska 4.

Vse, ki pa vstopnic še nimate, pa si prireditev nameravate ogledati, vabimo, da jih kupijo v predprodaji prav tako od 4. maja naprej.

Obeta se zanimiv športno kulturni dogodek, zato pohitite z nakupom vstopnic.

NOGOMET ŠENČUR : JESENICE 0:2 (0:1)

V polfinalu pokala za Gorenjsko so Jeseničani gostovali Senčurju in se z zmago 2:0 uvrstili v finale. Jeseničani so tekmo začeli dobro in kombinatorno, domačini pa so bili nemočni in so pomanjkljivo tehnično znanje nadomestili s silo.

Že po nekaj minutah igre so Jeseničani povedli z 1:0. Dolga podaja v kazenski prostor je presenetila domačo obrambo in Sučur se je znašel sam ter z lepim strelom premagal domačega vratarja. V prvem polčasu so imeli Jeseničani še nekaj lepih priložnosti, med drugimi je strel Bakaniča zadel vratnico. Domačini so poskušali s protinapadi presenetiti Jeseničane, vendar jim to ni uspelo. Drugi polčas je bil prava »antipropaganda« nogometa, za kar sta poskrbeli obe ekipi. Obe moštvi sta imeli tudi nekaj priložnosti za zadetek, vendar sta bila vratarja nepremagljiva. Le nekaj minut pred koncem pa je Zubanovič po lepem prodoru Kačarja dosegel še drugi zadetek za Jeseničane. Tako so se Jeseničani uvrstili v finale, kjer bodo njihov nasprotnik moštvo Triglav iz Kranja.

Jesenice : Medvode 2:2 (1:1)

V 14. kolu prvenstva so Jeseničani nastopili prvič v spomladanskem delu na domačem igrišču. Nasprotnik Jesenic je bilo moštvo Medvod, ki je trenutno na čelu lestvice in obe moštvi sta si želeli zmago.

Kljub temu, da so v prejšnjem kolu katastrofalno izgubili, so Jeseničani začeli

N.O.

Množični program gimnastike v TVD Partizan Jesenice

Partizan Jesenice, društvo za telesno vzgojo in rekreacijo, je v preteklem tednu organiziralo društveno tekmovanje v množični gimnastiki, ki se ga je udeležilo štiriinpetdeset pionir in mladinc ter sedemnajst pionirjev, ki so bili razdeljeni po starostnih kategorijah. Tekmovali so le najboljše, ki si s temi nastopi in uvrstitvami med šest najboljših na društvenem prvenstvu in v tem tednu na občinskem prvenstvu, pridobivajo pravico nastopa na republiškem prvenstvu v Ljubljani, kjer so jeseniške tekmovalke in tekmovalci že posegali po republiških naslovih in drugih visokih uvrstitev.

Rezultati:
ML pionirke: 1. Zala Korošec, 2. Zehra Muratović, 3. Janja Dobovšek, 4. Zdenka Stanič, 5. Nina Vilman, 6. Urška Ščap itd.
St. pionirke I.: 1. Barbara Pavlinek, 2. Nina Bitežnik, 3. Andreja Košir, 4. Selma Mujadžić, 5. Nina Gašperčič, 6. Vesna Danilova itd.
St. pionirke II.: 1. Aida Dugonjič, 2. Dragana Mihajlovič, 3. Biljana Savova, 4. Aida Zukič, 5. Jakoga Lazarova, 6. Zorica Vučkova itd.
Mladinke: 1. Maruša Bolte, 2. Meri Rekič, 3. Jerneja Šimnic, 4. Januša Lah.
ML pionirji: 1. Himzo Midan, 2. Mark Harc, 3. Esad Alešič, 4. Saud Kadič, 5. Dian Kadir, 6. Dejan Mencinger, itd.
St. pionirji: 1. Denis Bakonič, 2. Midhad Midan, 3. Ferid Telalović, 4. Elvis Alešič, 5. Blaž Pogačnik, 6. Nikolaj Savov itd.

Pohod na Blegoš

Planinsko društvo Jesenice vabi svoje člane in druge ljubitelje go-ra na tradicionalni pohod na Blegoš, ki bo v nedeljo, 8. maja.

Odhod iz Jesenic bo ob 6.13 z vlakom do Škofje Loke. Iz Škofje Loke bo organiziran avtobusni prevoz do Javorij in ob povratku iz Leskovce do železniške postaje v Škofji Loki.

Prevoz z vlakom plača vsak sam. Cena prevoza z avtobusom pa je za člane PD Jesenice 2.000 din, za ostale pa 4.000 din.

Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni PD Jesenice do 6. maja do 12. ure.

silovito in plod takšne igre je bila enajstmetrovka v korist domačih igralcev že v 2. minuti tekme. Jeseničani so povedli z 1:0. Toda, kot da je hitro vodstvo zmedlo Jeseničane in pobudo so prevzeli gostje, ki so v tem času izpeljali nekaj hitrih napadov, vendar pravega strela na vrata ni bilo. Sredi polčasa pa je prišlo do izenačenja. Gostje so izvajali prosti strel s strani, žoga je letela v kazenski prostor in ko so vsi čakali, da jo bo vratar Tokič ujel je na začudenje vseh žoga odskočila in se znašla v mreži. Ta gol je Jeseničane zopet zbudil in zaigrali so bolj aktivno ter si do konca polčasa ustvarili nekaj lepih priložnosti. Najprej je Čatak za delček zamudil po lepi podaji Lambergerja, nato pa je N. Omanovič silovito streljal s kakih deset metrov, vendar je vratar gostov ta strel obranil. V drugem polčasu so Jeseničani zaigrali še boljše in goste so potisnili na njihovo polovico, ti pa so se odločili samo za protinapade. Tako je imel Čatak že kmalu po začetku lepo priložnost, vendar je predčlgo okleval in priložnost je splavala po vodi. Gostje so šele v deseti minuti drugega polčasa prišli do jeseniških vrat in po napaki stranskega sodnika tudi povedli z 2:1. Žoga je gostujočemu napadalcu ušla čez črto, kar pa stranski sodnik ni videl ali želel videti in gostje so dosegli gol. Le nekaj minut zatem so gostje zastreljali enajstmetrovko in od takrat so bili Jeseničani popolni gospodarji na igrišču. Lepo priložnost je zavrnil Sučur, ko je z bližnje streljal mimo vrat. Izenačenje pa so Jeseničani dosegli nekaj minut pred koncem, ko je napako vratarja izkoristil M. Omanovič in dosegel gol.

Nastopili so: Tokič, Bakonič, Pivač, Sučur, Zubanovič, M. Omanovič, Čatak, Bešič (Stankovič), Kondič, N. Omanovič, Lamberger.

Sandra in Janez — državna prvaka v smuku

Na smučarskem terenu Habakuk na mariborskem Pohorju se je od 3. do 6. marca letos odvijalo državno in republiško prvenstvo v smučanju za starejše pionirje in pionirke za tekmovalno sezono 1987-88. Najprej so se pionirke in pionirji pomerili za republiške naslove. V smuku je Sandra Kotnik iz Alpskega smučarskega kluba Kranjska Gora osvojila prvo mesto pred drugouvrščeno Leo Ribarič, smučarski klub Alpetour, ter tretjevrščeno Brigito Baša, smučarski klub Novinar. Na odlično 7. mesto se je uvrstila tudi Barbara Kobler z Jesenic. Pri starejših pionirjih pa je bil v smuku najhitrejši Peter Pen, SK Branik, drugi je bil Janez Slivnik, SK Blejska Dobrava, in tretji Aleš Štubelj, SK Branik. Na republiškem prvenstvu v superveleslalomu za starejše pionirke je bila Sandra Kotnik, ASK Kranjska Gora, prva, druga je bila Brigita Baša, SK Novinar, in tretja Lea Ribarič, SK Alpetour. Pri starejših pionirjih pa je v super veleslalomu zmagal Aleš Štubelj, SK Branik, drugi je bil Janez Slivnik, SK Blejska Dobrava, in tretji Pavle Vedran iz Zagreba.

Na državnem prvenstvu v slalomu za starejše pionirje je bil prvi Janez Slivnik, SK Blejska Dobrava, drugi je bil Aleš Piber, SK Bled in tretji Grega Škulj, SK Alpetour. V veleslalomu je bil ravno tako prvi Janez Slivnik, SK Blejska Dobrava, drugi je bil Urban Stojanovič iz Trzica in tretji Jernej Breška, SK Novinar. Tudi v smuku je prvo mesto osvojil Janez Slivnik iz SK Blejska Dobrava, na drugo mesto se je uvrstil Peter Pen, na tretje mesto pa Boštjan Stokelj, oba SK Branik. Janez Slivnik pa je bil tudi zmagovalac v kombinaciji za starejše pionirje.

Pri dekletih je bila v državnem prvenstvu za starejše pionirje v smuku najhitrejša Sandra Kotnik, ASK Kranjska Gora, druga je bila Lea Ribarič, SK Alpetour, in tretja Urška Ude, SK Tržič. Na odlično 6. mesto pa se je uvrstila tudi Barbara Kobler z Jesenic. Vse se je odvijalo kot po tekočem traku, le da so bila vmes velika presenečenja, kajti pričakovali smo zmagovalce domačinov, članov SK Branik iz Maribora. Toda za presenečenje sta poskrbela mlada Gorenjca, Janez

Sandra Kotnik

Janez Slivnik

Slivnik z Blejske Dobrave in Sandra Kotnik iz Kranjske Gore. Tako dober uspeh mladih smučarjev iz jeseniške občine pa je samo potrditev pravilnega pristopa trenerjev Eda Slivnika pri SK Blejska Dobrava ter Marka Židana pri ASK Kranjska Gora. Dolgoletna usmeritev predvsem v tehnično izpopolnjeno smučanje v veleslalomu, superveleslalomu, nekoliko manj v slalomu, se je pokazala za pravilno, saj brez obvladanja znanja v različnih hitrostih ni možno imeti kasneje dobrega tekmovalca.

15-letna Kranjskogorčanka Sandra Kotnik je članica Alpskega smučarskega kluba Kranjska Gora in je učenka osnovne šole 16. december v Mojstrani. O letošnjem uspehu pa je povedala:

»Posebnih treningov za hitrostne discipline v klubu ni, le malo jih je na reprezentančnih treningih v tujini, ker tereni pri nas niso primerni. Tekem v superveleslalomu in smuku je bolj malo, je le dr-

žavno in slovensko prvenstvo. Na državnem prvenstvu sem si zlato medaljo v smuku po tihem želela in želja, se mi je uresničila.»

15-letni Janez Slivnik je doma na Koroški Blei, kjer tudi obiskuje osnovno šolo Karavanskih kurirjev NOB in je že vrsto let član Smučarskega kluba na Blejski Dobravi. O uspehu pa je povedal:

»Program treningov je izdelal moj oče Edo Slivnik, ki je obenem tudi moj trener. V formi sem bil že od 20. februarja naprej, saj sem osvojil prvo mesto v veleslalomu na republiškem prvenstvu. Na državnem prvenstvu sem si najbolj želel zlato kolajno v smuku, saj je v tej disciplini tekmovalce SK Branik najtežje premagati, predvsem pa na njihovem domačem terenu. Zmaga v veleslalomu, slalomu in kombinaciji je bila samo še potrditev moje forme in pravilno načrtovanih treningov.»

Lojze Kerštan

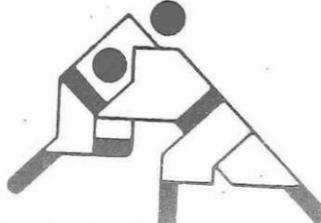
V drugem delu lige SRS zmaga in poraz Jesenic

V soboto se je pričel drugi del tekmovanja v vseh republiških ligah. V 1.B ligi SRS je članska ekipa Jesenic gostovala v Kranju proti ekipi Sava. Domača ekipa je bila premočna ter je gladko premagala goste z Jesenic s 7 : 2. Po eno zmago za Jesenice sta prispevala Ferbežar in Smičtran, Podregarju pa ni uspelo osvojiti točke. Po tem kolu je ekipa Jesenic še vedno na tretjem mestu v ligaški razpredelnici.

Znatno boljše pa se je odrezala ženska ekipa Jesenic, ki je tudi gostovala v Kranju v tekmi 1.A lige SRS proti ekipi Triglav. Proti vsem pričakovanjem je okrnjena ekipa Jesenic brez Markeževe zaigrala borbeno in uspelo ji je premagati kompletno ekipo Kranjčank s 6 : 3. Pri tem so bile zaslužne prav vse tri: Klemenčeva, Smolejeva in Samarjeva, saj je vsaka od njih prispevala po dve zmagi. Po tej zmagi je ostala ekipa Jesenic na četrtem mestu v ligaški razpredelnici.

Naslednji teden gostuje članska ekipa Jesenic v Izoli in Semeđeli, ekipa članice pa v Hrastniku in Zalogu.

§

Končana je II. SJL, v kateri so tekmovali tudi jeseniški judoisti. Ekipa judo sekcije TVD Partizan Jesenice je zasedla 6. mesto. Osvojila je deset točk. V II. ligi je nastopilo dvanajst ekip. Uvrstitev na to mesto je bila pričakovana, saj smo nastopili predvsem v mladinci, ki so še neizkušeni za ekipe borbe. Za osvojenost mesto jim lahko čestitamo, saj so bili med najmlajšimi, pridobili pa so si izkušnje

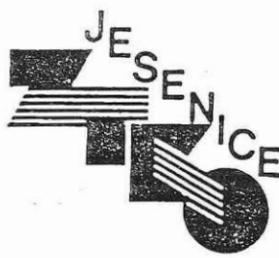
Šahovska sekcija pri
DPD France Mencinger
Javornik-Koroška Bela

Vabilo na hitropotezni turnir ob dnevu OF

vabi vse šahiste na hitropotezni turnir, ki bo v nedeljo, 24. aprila, ob 9. uri.

Tekmovanje bo v Delavskem domu na Javorniku.

Ob tej priložnosti objavljamo, da je vsak četrtek popoldne od 17. do 20. ure in vsako nedeljo dopoldne od 10. ure dalje prosto igranje šaha.

ZVEZA TELESNOKULTURNIH
ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE

Razpisuje občinsko rekreacijsko tekmovanje v košarki

Izvajalec tekmovanja bo Košarkarski klub Jesenice. Občinsko rekreacijsko tekmovanje v košarki za moške ekipe bo potekalo od sredine maja do konca meseca junija, na igriščih v športnem parku pod Mežakljo.

Tekme bodo enkrat tedensko, igralni dan se bo določil na sestanku vodij ekip.

Prijave: Ekipa se prijavi do četrta, 5. maja, na Zvezo telesnokulturnih organizacij občine Jesenice, Ledarska 4. Prijave so pisarne, vsebovati pa morajo: poimenski spisek igralcev z rojstnimi podatki, naslov vodje ekipe.

Kotizacija: Vsaka ekipa za stroške tekmovanja plača 50.000 din pred pričetkom tekmovanja.

Pravica nastopa: Igrajo lahko vsi, ki niso registrirani in so starejši od 16 let.

Propozicije: Igralo se bo po pravilih košarkarske zveze Jugoslavije. Igralni čas bo 2 krat po 15 minut. Sistem tekmovanja enokrožna liga. Ostala določila iz propozicij dobe vodje ekip na sestanku pred pričetkom tekmovanja.

Judo

za nadaljnja tekmovanja. Ob koncu tekmovalne sezone v juniju jih čaka republiško prvenstvo.

10. aprila so naši športniki potovali v Tarcento (Italija), kjer so tekmovali za pokal tega mesta. Tja je potovalo dvanajst judoistov v pionirski in mladinski konkurenci. Na tekmovanju je sodelovalo 43 klubov iz Italije, Avstrije in Jugoslavije. Ekipno smo dosegli 6. mesto z 39. točkami.

Posamezniki pa so dosegli te rezultate:
— do 40 kg 1. mesto Andrej Sitar
— do 52 kg 1. mesto Slobodan Matarugič
— do 75 kg 1. mesto Aljoša Krupenko
— do 62 kg 1. mesto Ivan Herman
— do 68 kg 1. mesto Grega Japelj
— do 57 kg 3. mesto Gaber Gričar.

Mladinke pa so dosegle ta mesta:
— do 52 kg 3. mesto Slobodanka Matarugič
— do 52 kg 5. mesto Karolina Sovilj.

Lilijana Jokič pa je izpadla v I. kolu. Naši mladinci so dosegli izjemen mednarodni uspeh. Njihova pripravljenost je prednjačila pred vsemi ostalimi, kar je rezultat dobrega strokovnega dela. V finalnih borbah so bili prepričljivo boljši, saj so svoje nasprotnike premagali z iponom (10 točkami). Take borbe pa nam odpirajo možnosti za nove stike v tujini, saj smo dobili več ponudb za gostovanja v Italiji in Avstriji. Težko pa je reči, na katere tekme bomo potovali, saj so vezane na velike finančne izdatke.

V Beogradu je bilo državnem prvenstvu za člane in članice. Tja je potovala Tanja Makuc. Večjega uspeha od nje nismo mogli pričakovati, saj je bila s 15 leti najmlajša tekmovalka. Poleg tega pa ji tudi

žreb ni bil naklonjen, saj je naletela že v prvem kolu na nosilko srebrne medalje, v repesajni borbi pa je naletela na lanskoletno državno prvakinjo. Jeseni pa bo mladinka Makucova imela priložnost pokazati, kaj zna na mladinskem državnem prvenstvu, ki bo v Boru. Ob tej priliki pa se želimo zahvaliti Tehničnemu biroju Jesenice za pomoč pri nabavi vozniških kart.

V soboto, 16. aprila, je bil v Ljubljani za pionirje in mlajše mladince, pod pokroviteljstvom občinskega štaba za ljudsko obrambo in družbeno samozaiščito in v počastitev krajevnega praznika, V. pokal Golovec v dvorani na Kodeljevem. Nastopalo je osemnajst klubov iz Slovenije in pobratenih mest Reke in Bihača. Pokalnega tekmovanja se je udeležilo 245 tekmovalcev v pionirski in mladinski konkurenci. Našo judo sekcijo je zastopalo dvanajst tekmovalcev.

Pionirji so dosegli te rezultate:
— do 38 kg 2. mesto Andrej Sitar
— do 64 kg 3. mesto Robi Makuc
— do 46 kg 5. mesto Miha Balantič
— do 35 kg 5. mesto Grega Hudrič
— do 58 kg 5. mesto Gaber Gričar.

Mlajši mladinci pa so dosegli ta mesta:
— do 53 kg 2. mesto Slobodan Matarugič
— do 75 kg 3. mesto Aljoša Krupenko
— do 62 kg 5. mesto Ivan Herman.

Ostali udeleženci: Aleš Košir, Todi Rađošević, Selim Gorinjac, Roman Branilovič pa so izpadli v predtekmovanju.

V soboto, 23. aprila, pa potujejo najmlajši judoisti v Lendavo na tekmovanje, katerega organizator je šolsko športno društvo OŠ Drago Ingarč Lendava.

Valjarn

stva
spek
mik
cena
ga r
jem
večji
alne

usm
opre
vijo
nih
učin
čitev

dela
mise
nom
odnc
razvr
nosu
razvr

boj c
tenj.

čeva
bitko
čitev
govo
vlja
da je
ljavlj
proiz
zave
nega
med

spre
važe
vljer

di v
silv.
prav

nam
tradi